

Βρυξέλλες, 17 Ιουλίου 2025
(OR. en)

11748/25

Διοργανικός φάκελος:
2025/0222 (COD)

EDUC 326
JEUN 201
SPORT 31
SOC 533
COMPET 756
DIGIT 147
ENV 719
CADREFIN 106
FIN 897
IA 89
CODEC 1043

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	17 Ιουλίου 2025
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2025) 549 final
Θέμα:	Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος Erasmus+ για την περίοδο 2028-2034 και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/817 και (ΕΕ) 2021/888

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2025) 549 final.

σνημμ.: COM(2025) 549 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 16.7.2025
COM(2025) 549 final

2025/0222 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος Erasmus+ για την περίοδο 2028-2034 και την
κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/817 και (ΕΕ) 2021/888**

{SWD(2025) 550-551} - {SEC(2025) 547}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αιτιολόγηση και στόχοι

Πλαίσιο πολιτικής

Η εκπαίδευση, η κατάρτιση, η νεολαία και ο αθλητισμός αποτελούν την ισχυρότερη επένδυση της Ένωσης σε ανθρώπινο κεφάλαιο, στο πλαίσιο της οποίας καλλιεργούνται δεξιότητες, δημιουργούνται δεσμοί σε ολόκληρη την Ευρώπη, και τίθενται με τον τρόπο αυτόν τα θεμέλια για μια ανθεκτική και συνεκτική Ευρωπαϊκή Ένωση, με πολίτες οι οποίοι είναι εξοπλισμένοι από νεαρή ηλικία με τις κατάλληλες δεξιότητες και ικανότητες, και οι οποίοι ενστερνίζονται μια κοινή ευρωπαϊκή ταυτότητα σε όλη της την πολυμορφία. Αποτελούν επίσης κινητήριες δυνάμεις για την κοινωνική δικαιοσύνη, τη βιώσιμη ευημερία και την ανταγωνιστικότητα και συμβάλλουν σημαντικά σε πολλές από τις συνολικές πολιτικές προτεραιότητες της ΕΕ, όπως η ετοιμότητα και η διττή μετάβαση.

Η σημασία της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού για το μέλλον της Ευρώπης αντικατοπτρίζεται στο πρόσφατο θεματολόγιο πολιτικής και στις στρατηγικές εκθέσεις της ΕΕ.

Το στρατηγικό θεματολόγιο των ηγετών της ΕΕ για την Ευρώπη 2024-2029¹ θέτει ως προτεραιότητα τις επενδύσεις στις δεξιότητες, την κατάρτιση και την εκπαίδευση, αναγνωρίζοντας ότι σε μια εποχή όπου εντείνονται ο παγκόσμιος ανταγωνισμός και οι πολιτικές και κοινωνικές αποκλίσεις, η εκπαίδευση λειτουργεί ως ενοποιητική δύναμη και αποτελεί το θεμέλιο πάνω στο οποίο η Ευρώπη πρέπει να οικοδομήσει τη στρατηγική αυτονομία, την οικονομική ισχύ, τη δημοκρατία και τη συνοχή της.

Στις πολιτικές κατευθύνσεις για την περίοδο 2024-2029, η πρόεδρος κ. φον ντερ Λάιεν τονίζει την ανάγκη για «ριζική αλλαγή όσον αφορά τη φιλοδοξία και τη δράση —για όλα τα επίπεδα δεξιοτήτων και για όλα τα είδη κατάρτισης και εκπαίδευσης. Αυτό είναι εξίσου σημαντικό για τη σταδιοδρομία και τις προοπτικές των ανθρώπων όσο και για την ανταγωνιστικότητά μας». Περαιτέρω, η πρόεδρος δεσμεύτηκε ότι «θα δημιουργήσουμε Ένωση Δεξιοτήτων² — με επίκεντρο τις επενδύσεις, την εκπαίδευση ενηλίκων και τη διά βίου μάθηση, τη διατήρηση δεξιοτήτων και την αναγνώριση των διαφόρων τύπων κατάρτισης, ώστε οι άνθρωποι να μπορούν να εργάζονται σε ολόκληρη την Ένωσή μας», και ότι «θα ενισχύσουμε το Erasmus+ —όσον αφορά, μεταξύ άλλων, και την επαγγελματική κατάρτιση— για να μπορούν να επωφεληθούν περισσότερα άτομα. Αυτό είναι καίριας σημασίας ώστε τα άτομα αυτά να αναπτύξουν δεξιότητες, να δημιουργήσουν κοινές εμπειρίες και να κατανοήσουν καλύτερα το ένα το άλλο. Η προσπάθεια αυτή θα αποτελέσει μέρος μιας ευρύτερης δέσμευσης με στόχο να δώσουμε στους νέους μεγαλύτερη ελευθερία και αίσθηση ευθύνης στο πλαίσιο των κοινωνιών και των δημοκρατιών μας». Η πρόεδρος δεσμεύτηκε ότι «θα συνεχίσουμε να εργαζόμαστε για ένα ευρωπαϊκό πτυχίο». Η πρόεδρος υπογράμμισε περαιτέρω ότι θέλει να διασφαλίσει ότι «οι νέοι και οι νέες θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν τη φωνή τους —τη δική τους φωνή— για να συμβάλουν στη διαμόρφωση του μέλλοντός μας».

¹ Στρατηγικό θεματολόγιο 2024-2029, Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 27ης Ιουνίου 2024 (https://www.consilium.europa.eu/media/4aldqf2/2024_557_new-strategic-agenda.pdf).

² Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Μια Ένωση Δεξιοτήτων» [COM(2025) 90 final].

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο³, στο ψήφισμά του της 16ης Ιανουαρίου 2024 σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος Erasmus+, τόνισε ότι «το πρόγραμμα αποτέλεσε κινητήρια δύναμη για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και θα πρέπει να συνεχίσει να ανταποκρίνεται στις μελλοντικές τάσεις στην εκπαίδευση, ώστε να συμβαδίζει με τις κοινωνικές και τεχνολογικές αλλαγές» και ότι το «πρόγραμμα είναι ζωτικής σημασίας για την καλλιέργεια ενός ευρωπαϊκού αισθήματος του ανήκειν».

Οι δύο βασικές εκθέσεις που παρέχουν διεξοδική ανάλυση και πληροφορίες σχετικά με το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η έκθεση Letta⁴ και η έκθεση Draghi⁵, υπογραμμίζουν τη σημασία του επενδύειν στην εκπαίδευση και τις δεξιότητες, καθώς και τον σημαντικό ρόλο του Erasmus+. Επιπλέον, η έκθεση του Sauli Niinistö⁶ καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η ανθεκτικότητα της οικονομίας και των κοινωνιών της Ένωσης, ιδίως σε τομείς καθοριστικούς για τη διατήρηση της κοινωνικής και οικονομικής σταθερότητας, όπως η εκπαίδευση, είναι υψίστης σημασίας ενόψει πιθανών κρίσεων μεγάλης κλίμακας, όπως οι στρατιωτικές συγκρούσεις και οι καταστροφές.

Το πρόγραμμα Erasmus+ συμβαδίζει με τη φιλοδοξία της ανακοίνωσης για την Ένωση Δεξιοτήτων⁷, της 5ης Μαρτίου 2025, για ανάπτυξη ποιοτικών, συμπεριληπτικών και ευπροσάρμοστων συστημάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και δεξιοτήτων με στόχο την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ, και του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης (EXE), βασικού παράγοντα της Ένωσης Δεξιοτήτων. Με τον τρόπο αυτόν θα τεθούν τα θεμέλια για τη διά βίου ανάπτυξη δεξιοτήτων και θα παρασχεθεί ένας πραγματικός κοινός χώρος για ποιοτική και συμπεριληπτική εκπαίδευση και διά βίου μάθηση σε διασυνοριακό επίπεδο.

Επί σειρά ετών η ΕΕ παρέχει μέσω διαφόρων προγραμμάτων χρηματοδοτική στήριξη όσον αφορά προκλήσεις που έχουν αντίκτυπο στις δεξιότητες, την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία, τον εθελοντισμό και τον αθλητισμό. Στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) 2021-2027, η στήριξη παρασχέθηκε κυρίως μέσω του Erasmus+, του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης, του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+, του πλαισίου για την έρευνα και την καινοτομία, και του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Η πρόταση για το επόμενο ΠΔΠ αποσκοπεί στην αντιμετώπιση της πολυπλοκότητας, των αδυναμιών και των δυσκαμψιών που υπάρχουν επί του παρόντος στα χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης συνολικά, με μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό πιο εστιασμένο, απλούστερο, με λιγότερα προγράμματα και μεγαλύτερο αντίκτυπο.

Προκλήσεις / παράγοντες προβλημάτων

Η ΕΕ αντιμετωπίζει σοβαρές προκλήσεις στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, καθώς και στους τομείς της νεολαίας και του αθλητισμού. Η Ευρώπη χρειάζεται άτομα με τις απαραίτητες δεξιότητες και ικανότητες, για τη ζωή και την εργασία, για την προσωπική ανάπτυξη, καθώς και για μια πιο βιώσιμη, ανθεκτική και ψηφιακή οικονομία και κοινωνία. Η επένδυση στην ανάπτυξη αυτών των δεξιοτήτων είναι καίριας σημασίας για τη διασφάλιση μιας ευημερούσας, συνεκτικής και ανταγωνιστικής Ευρώπης. Σήμερα, τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης δυσκολεύονται να παράσχουν στους ανθρώπους ένα ελάχιστο

³ Εφαρμογή του προγράμματος Erasmus+ 2021-2027, (2023/2002 (INI), https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2024-0007_EL.html.

⁴ Much more than a market (Πολύ περισσότερο από μια απλή αγορά), Enrico Letta, Απρίλιος 2024.

⁵ The future of European competitiveness (Το μέλλον της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας), έκθεση του Mario Draghi, Σεπτέμβριος 2024.

⁶ Safer Together – Strengthening Europe’s Civilian and Military Preparedness and Readiness, (Πιο ασφαλείς μαζί — Ενίσχυση της πολιτικοστρατιωτικής προετοιμασίας και ετοιμότητας της Ευρώπης), Sauli Niinistö, 2024.

⁷ Μια Ένωση Δεξιοτήτων [COM(2025) 90 final].

επίπεδο επάρκειας βασικών δεξιοτήτων και να προωθήσουν τις προηγμένες ικανότητες και τις μη τεχνικές δεξιότητες που απαιτούνται σε όλα τα στάδια της ζωής. Η απόκτηση εγκάρσιων δεξιοτήτων και ικανοτήτων, όπως η ευελιξία, η ανθεκτικότητα, η ενσυναίσθηση, η εμπιστοσύνη, το ανοικτό πνεύμα, η κριτική σκέψη, ο ψηφιακός γραμματισμός, ο γραμματισμός στα μέσα επικοινωνίας και η ομαδική εργασία, θα είναι εξίσου σημαντική για την ενδυνάμωση των προσώπων ώστε να προαγάγουν αλλαγές, να ευδοκιμούν σε έναν ταχέως μεταβαλλόμενο κόσμο και να συμβάλλουν στη βελτίωση της ψυχικής υγείας και ευεξίας. Οι δεξιότητες αυτές αυξάνουν επίσης την απασχολησιμότητα και συμβάλλουν στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας της κοινωνίας και στην οικοδόμηση μιας ισχυρότερης Ευρώπης καλύτερα εξοπλισμένης για την αντιμετώπιση κρίσεων. Η Ευρώπη υστερεί όσον αφορά τις βασικές δεξιότητες⁸ και το ποσοστό χαμηλών επιδόσεων έχει αυξηθεί σε μεγάλο βαθμό στα μαθηματικά (-18 μονάδες), στην ανάγνωση (-12) και στις θετικές επιστήμες (-3,4) σε σύγκριση με το προηγούμενο πρόγραμμα του ΟΟΣΑ για τη διεθνή αξιολόγηση των σπουδαστών και σπουδαστριών (PISA) το 2018. Η ΕΕ δεν δημιουργεί αρκετούς ειδικευμένους αποφοίτους από την τριτοβάθμια και την επαγγελματική εκπαίδευση, καθώς σχεδόν τέσσερις στους πέντε εργοδότες αναφέρουν δυσκολίες στην εξεύρεση εργαζομένων με τις κατάλληλες δεξιότητες⁹. Συνολικά, οι ελλείψεις εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων αυξάνονται σε όλα τα κράτη μέλη, γεγονός που επηρεάζει την ικανότητα της ΕΕ να ενστερνιστεί την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, καθώς και τη συνακόλουθη ανταγωνιστικότητα. Εξακολουθούν να υφίστανται ανισότητες όσον αφορά το επίπεδο και την πρόσβαση σε ποιοτική και συμπεριληπτική τυπική και μη τυπική εκπαίδευση σε ολόκληρη την Ένωση, μεταξύ άλλων σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές, γεγονός που επιτείνει τις οικονομικές, κοινωνικές και εδαφικές ανισότητες. Επιπλέον, εξακολουθούν να υπάρχουν διαφορές μεταξύ των φύλων, με σχεδόν διπλάσιο αριθμό ανδρών από ό,τι γυναικών που σπουδάζουν θετικές επιστήμες, τεχνολογία, μηχανική και μαθηματικά (STEM).

Υπάρχει σαφής ανάγκη να αντιμετωπιστούν αυτά τα συναφή με τις δεξιότητες ζητήματα και να δημιουργηθεί ένα ευνοϊκό περιβάλλον που θα προωθεί καλύτερα μαθησιακά αποτελέσματα για όλους από μικρή ηλικία και θα θέτει τους εκπαιδευόμενους σε μακροπρόθεσμη τροχιά επιτυχίας.

Η στρατηγική αυτονομία και η ανταγωνιστικότητα της ΕΕ βασίζονται επίσης στην ικανότητά της να καλλιεργεί, να προσελκύει και να διατηρεί ταλέντα, ιδίως εν όψει του παγκόσμιου ανταγωνισμού. Η Ένωση πρέπει επίσης να δώσει προτεραιότητα στην ανάπτυξη της εκπαίδευσης με σκοπό την ανάπτυξη προηγμένων δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών, τεχνικών και εγκάρσιων δεξιοτήτων.

Η έλλειψη δεξιοτήτων υπερβαίνει τις απλές οικονομικές παραμέτρους και αντικατοπτρίζει την ανάγκη για μια υγιή, ανθεκτική, δραστήρια, ενωμένη και προετοιμασμένη κοινωνία. Θα είναι ζωτικής σημασίας να εξοπλιστούν τα άτομα από νεαρή ηλικία με δεξιότητες και ικανότητες για τη ζωή τους, ώστε να μπορούν να αντεπεξέλθουν στον σύνθετο και ταχέως μεταβαλλόμενο κόσμο στον οποίο ζούμε, και να συμμετέχουν και να αναλαμβάνουν ενεργό ρόλο στην κοινωνία και στις δημοκρατικές διαδικασίες. Η εμπιστοσύνη των νέων όσον αφορά τις ίσες ευκαιρίες έχει μειωθεί απότομα, με πτώση κατά 16 ποσοστιαίες μονάδες την τελευταία δεκαετία¹⁰. Πολλά άτομα αισθάνονται περιθωριοποίηση λόγω της

⁸ Η έκθεση της μελέτης PISA του 2022 περιγράφει την επιδείνωση των εκπαιδευτικών επιδόσεων και την εντονότερη ανισότητα |Ευρωπαϊκός Χώρος Εκπαίδευσης.

⁹ Έρευνα του Ευρωβάρόμετρου, Νοέμβριος 2023, data.europa.eu.

¹⁰ Eurobarometer survey FL502 on Youth and Democracy on the European Year of Youth (Έρευνα του Ευρωβάρόμετρου FL502 σχετικά με τη νεολαία και τη δημοκρατία για το Ευρωπαϊκό Έτος Νεολαίας), <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2282>.

κοινωνικοοικονομικής τους κατάστασης, της εθνοτικής καταγωγής, του φύλου, του σεξουαλικού προσανατολισμού, της αναπηρίας ή των πολιτικών τους απόψεων, ιδίως τα άτομα εκείνα με λιγότερες ευκαιρίες ή εκείνα που ζουν σε αγροτικές ή απομακρυσμένες περιοχές, με το 24 % (σχεδόν 18 εκατομμύρια) των νέων να διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού στην Ένωση· 11% των νέων ηλικίας 15 έως 29 ετών παραμένουν εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης. Η έλλειψη οικονομικά προσιτής στέγασης επιδεινώνει περαιτέρω αυτή την ευαλωτότητα, περιορίζοντας την πρόσβαση των νέων στην εκπαίδευση και τις ευκαιρίες μαθησιακής κινητικότητας.

Οι νέοι τείνουν να συμμετέχουν λιγότερο στη θεσμική πολιτική και σε άλλες δημοκρατικές διαδικασίες από ό,τι άλλες ηλικιακές ομάδες και πολύ λιγότερο από τα νεαρά άτομα στο παρελθόν¹¹. Ενδεχομένως να βρουν εμπόδια στη συμμετοχή τους στη δημοκρατία, όπως ανεπαρκής γνώση των δημοκρατικών δικαιωμάτων τους, δύσκολη πρόσβαση σε πληροφορίες και περιορισμένη συμμετοχή στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Οι ίδιοι οι δημοκρατικοί θεσμοί και διαδικασίες μπορεί να είναι μη προσβάσιμοι και να λειτουργούν αποτρεπτικά για τα νεαρά άτομα. Οι προκλήσεις αυτές, συμπεριλαμβανομένων των πολλαπλών απαιτήσεων δεξιοτήτων, δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν μόνο μέσω της τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Η μη τυπική και η άτυπη μάθηση, η συμμετοχή σε δραστηριότητες όπως ο εθελοντισμός ή ο αθλητισμός προσφέρουν συμπληρωματική αξία. Μπορούν να προσφέρουν πολύτιμες ευκαιρίες ώστε τα άτομα να αναπτύξουν γνώσεις, δεξιότητες, νοοτροπίες και συμπεριφορές για να αναπτυχθούν και να γίνουν ενεργοί και συμμετοχικοί πολίτες. Ωστόσο, οι ευκαιρίες για τέτοιες δράσεις είναι περιορισμένες, γεγονός που επηρεάζει αρνητικά την ανάπτυξη του κοινωνικού κεφαλαίου, ιδίως για τη νεολαία.

Συμβολή και στόχοι του προγράμματος

Το μελλοντικό πρόγραμμα μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, μέσω ευκαιριών μάθησης για όλους και ανάπτυξης ικανοτήτων που επιτυγχάνονται μέσω της συνεργασίας και της στήριξης της πολιτικής.

Η μαθησιακή κινητικότητα που ξεκινά από μικρή ηλικία βρίσκεται στο επίκεντρο του Erasmus+. Εκθέτει τους εκπαιδευόμενους σε διαφορετικά και ποικίλα μαθησιακά περιβάλλοντα, νέες μεθόδους διδασκαλίας και κατάρτισης, θεσμικά πλαίσια και διαφορετικό κοινωνικό πλαίσιο. Οι εμπειρίες αυτές επιτρέπουν στα άτομα όχι μόνο να επεκτείνουν τις επιστημονικές γνώσεις, αλλά και να αναπτύξουν κριτική σκέψη και δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων και επικοινωνίας, καθώς και να βελτιώσουν την ανθεκτικότητα, την προσαρμοστικότητα, την αυτονομία και την αυτοπεποίθησή τους. Οι δεξιότητες αυτές είναι ιδιαίτερα μεταβιβάσιμες στον επαγγελματικό κόσμο, αυξάνοντας την απασχολησιμότητα και συμβάλλοντας στη δημιουργία ειδικευμένου και ανταγωνιστικού εργατικού δυναμικού. Για το προσωπικό, η μαθησιακή κινητικότητα ενισχύει την επαγγελματική ανάπτυξη, τη δικτύωση και τις ευκαιρίες συνεργασίας και οδηγεί σε βελτιωμένες ποιοτικές πρακτικές διδασκαλίας. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό στο σημερινό εκπαιδευτικό τοπίο, όπου οι εκπαιδευτικές σταδιοδρομίες σε όλα τα επίπεδα πρέπει να καταστούν ελκυστικότερες και πρέπει να ενθαρρύνεται η συνεχής επαγγελματική εξέλιξη.

Στόχος είναι να καταστεί η μαθησιακή κινητικότητα πραγματικότητα για όλους, το νωρίτερο δυνατόν, κάτι που θα διασφαλίσει ότι οι ευκαιρίες είναι προσβάσιμες σε όλους τους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, καθώς και στους τομείς της νεολαίας και του αθλητισμού, σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου «Η Ευρώπη σε κίνηση — Ευκαιρίες

¹¹ Μελέτη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, «Young people's participation in European democratic processes - How to improve and facilitate youth involvement» (Η συμμετοχή των νέων στις ευρωπαϊκές δημοκρατικές διαδικασίες — Τρόποι βελτίωσης και διευκόλυνσης της συμμετοχής των νέων), 2023.

μάθησης για όλους»¹². Η δράση της ΕΕ θα συμβάλει στην αντιμετώπιση των εμποδίων στην κινητικότητα, παρέχοντας επαρκή χρηματοδότηση και μέτρα στήριξης για την προώθηση της πολυμορφίας και τη διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης για τα άτομα ανεξάρτητα από το πολιτιστικό, κοινωνικό, οικονομικό ή γεωγραφικό υπόβαθρο ή τις τυχόν ειδικές ανάγκες τους.

Μέσω της ενίσχυσης της κινητικότητας και των συνοδευτικών μέτρων στήριξης, το μελλοντικό Erasmus+ θα πρέπει να ενισχύσει τη συμβολή του στην πέμπτη βασική δεξιότητα της δημοκρατικής πολιτειότητας και στην ανάπτυξη ενός αισθήματος ευρωπαϊκής ταυτότητας και προσήλωσης στις αξίες της ΕΕ. Το πρόγραμμα αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο για την προώθηση της δημοκρατικής και κοινωνικής συμμετοχής, ενσωματώνοντας την πολιτειότητα και τη συμμετοχή σε όλους τους τομείς του προγράμματος, ιδίως τη σχολική εκπαίδευση, την καλύτερη ευθυγράμμιση με νέες προτεραιότητες όπως η ετοιμότητα, και την απελευθέρωση του πλήρους δυναμικού του τομέα του αθλητισμού, ιδίως μέσω της επέκτασης των δραστηριοτήτων κινητικότητας στον τομέα του αθλητισμού, ώστε να συμμετέχουν οι αθλητές παράλληλα με τους προπονητές.

Με την προσφορά ευκαιριών και δραστηριοτήτων εθελοντισμού για τη συμμετοχή και την έκφραση αλληλεγγύης, το πρόγραμμα θα προωθήσει περαιτέρω την ανάπτυξη μιας κουλτούρας αλληλεγγύης, φροντίδας και κατανόησης μεταξύ των πολιτών, ιδίως των νεότερων γενεών, και θα συμβάλει στην προώθηση της κοινωνικής ένταξης και συνοχής. Για την ανάπτυξη αλληλεγγύης προς τα άτομα που έχουν ανάγκη σε τρίτες χώρες, η παρούσα πρόταση περιλαμβάνει επίσης το Ευρωπαϊκό Σώμα Εθελοντών Ανθρωπιστικής Βοήθειας, το οποίο υποστηριζόταν από το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης κατά την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027. Το Ευρωπαϊκό Σώμα Εθελοντών Ανθρωπιστικής Βοήθειας υποστηρίζει δραστηριότητες εθελοντισμού σε μακροπρόθεσμες επιχειρήσεις ανθρωπιστικής βοήθειας και αναπτυξιακής συνεργασίας μετά από κρίσεις, με στόχο την πρόληψη και την ανακούφιση του ανθρώπινου πόνου και τη διατήρηση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας αναλλοίωτης, βελτιώνοντας την ετοιμότητα για την αντιμετώπιση καταστροφών και τη μείωση του κινδύνου καταστροφών, διασυνδέοντας αρωγή, αποκατάσταση και ανάπτυξη και ενισχύοντας την ανθεκτικότητα και την ικανότητα των ευάλωτων ή πληττόμενων από καταστροφές κοινοτήτων να αντιμετωπίζουν κρίσεις και να ανακάμπτουν από αυτές.

Το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να στηρίζει τους σπουδαστές στη συμμετοχή τους σε κρίσιμους τομείς και να συνεχίσει να ενισχύει την καινοτομία και την αριστεία στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, μεταξύ άλλων όσον αφορά την ανάπτυξη δεξιοτήτων και ικανοτήτων σε στρατηγικούς τομείς, την αντιμετώπιση των ελλείψεων δεξιοτήτων και ταλέντων στην Ευρώπη, και να καταστήσει την Ένωση ελκυστικότερο προορισμό για ταλέντα από την ΕΕ και όλο τον κόσμο.

Η στήριξη και η διευκόλυνση της διακρατικής και διεθνούς συνεργασίας μεταξύ οργανισμών στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού είναι καθοριστικής σημασίας για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που περιγράφονται ανωτέρω, καθώς επιτρέπει στις οργανώσεις να συγκεντρώνουν εμπειρογνωσία και να συνδυάζουν συμπληρωματικά πλεονεκτήματα που δεν προσφέρει κανένα μεμονωμένο ίδρυμα. Η διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ οργανώσεων εκπαίδευσης και κατάρτισης, νεολαίας και αθλητισμού ενθαρρύνει την απαιτούμενη αμοιβαία μάθηση και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών. Διευκολύνει επίσης τη δικτύωση, δίνοντας τη δυνατότητα στις οργανώσεις και το προσωπικό τους να δοκιμάσουν νέες προσεγγίσεις και μεθοδολογίες και να αυξήσουν την

¹² Σύσταση του Συμβουλίου, της 13ης Μαΐου 2024, με τίτλο «Η Ευρώπη σε κίνηση» — ευκαιρίες μαθησιακής κινητικότητας για όλους (ΕΕ C, C/2024/3364, 14.6.2024).

ικανότητά τους να παρέχουν υψηλής ποιότητας διδασκαλία, κατάρτιση και μάθηση. Για να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα της δράσης του στον τομέα αυτόν, το πρόγραμμα θα πρέπει να βελτιώσει την εστίαση των δραστηριοτήτων συνεργασίας του, μεταξύ άλλων με την επανεξέταση των μοντέλων χρηματοδότησης, την αύξηση της συνάφειας των εμπλεκόμενων ομάδων-στόχων και την καλύτερη εστίαση στην αύξηση της ανάπτυξης ικανοτήτων και στη βελτίωση της ποιότητας. Το πρόγραμμα θα πρέπει να ενισχύσει τη στήριξή του στη συνεργασία στον σχολικό τομέα, στηρίζοντας συμμαχίες σχολείων, αντιμετωπίζοντας τα εμπόδια στη συνεργασία και την κινητικότητα και συνεχίζοντας να προσφέρει ευκαιρίες που καθιστούν δυνατή την ανάπτυξη σήματος ευρωπαϊκού πτυχίου και ενός πιθανού κοινού ευρωπαϊκού πτυχίου για τη στήριξη της αύξησης του αριθμού των διακρατικών κοινών προγραμμάτων σπουδών.

Το πρόγραμμα θα καταστήσει περαιτέρω δυνατή τη μακροπρόθεσμη στρατηγική διακρατική συνεργασία σε θεσμικό επίπεδο στο πλαίσιο βασικών εμβληματικών πρωτοβουλιών, λειτουργώντας ως κλίνη δοκιμών για καινοτόμα μέσα που εμβαθύνουν τους δεσμούς με τον ιδιωτικό τομέα και προωθούν τον βιώσιμο αντίκτυπο και μετασχηματισμό. Μέσω της παροχής βιώσιμης στήριξης και σαφούς στρατηγικής καθοδήγησης, οι συμπράξεις για την αριστεία και την καινοτομία θα αντιμετωπίσουν άμεσα τις νέες προτεραιότητες πολιτικής που απορρέουν από την Ένωση Δεξιοτήτων, την Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας¹³, τη Συμφωνία για καθαρή βιομηχανία¹⁴ και τη στρατηγική ετοιμότητας¹⁵.

Το πρόγραμμα θα στηρίξει την ανάπτυξη πολιτικών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, συμβάλλοντας στη διαμόρφωση πολιτικών που μπορούν να ενεργοποιήσουν τον εκσυγχρονισμό και τις μεταρρυθμίσεις, σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο καθώς και σε επίπεδο συστημάτων, στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, καθώς και της νεολαίας και του αθλητισμού. Το πρόγραμμα μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη και την κυκλοφορία των δεξιοτήτων, μεταξύ άλλων καθιερώνοντας ένα σύστημα για τη στήριξη βασικών δεξιοτήτων και προωθώντας τη διασφάλιση της ποιότητας, τη διαφάνεια, την αναγνώριση των δεξιοτήτων, των ικανοτήτων και των επαγγελματικών προσόντων, την ψηφιοποίησή τους και την επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης, τη διαχείριση δεξιοτήτων και την καθοδήγηση. Το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να αυξήσει τον αντίκτυπο, την κλίμακα, την προσβασιμότητα και τη βιωσιμότητα, ιδίως με την ενίσχυση των συνεργειών με άλλα χρηματοδοτικά προγράμματα και μέσα της Ένωσης, όπως το επόμενο πρόγραμμα-πλαίσιο της ΕΕ για την έρευνα και την καινοτομία, το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας, ο μηχανισμός «Παγκόσμια Ευρώπη», καθώς και τα σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης στο πλαίσιο του επόμενου ΠΑΠ.

Η διεθνής διάσταση του προγράμματος αποτελεί θεμελιώδες και διατομεακό στοιχείο το οποίο έχει σημασία για τη μάθηση, τη συνεργασία καθώς και για τον διάλογο πολιτικής. Ειδικότερα, είναι αναγκαίο να έρθουν οι υποψήφιες χώρες και τα δυνάμει υπονήφια μέλη πιο κοντά στον στόχο τους να καταστούν κράτη μέλη της ΕΕ μέσω της συμμετοχής τους στο πρόγραμμα και, μεταξύ άλλων, μέσω της διευκόλυνσης της σύνδεσής τους με βασικές πρωτοβουλίες της ΕΕ, όπως ο Ευρωπαϊκός Χώρος Εκπαίδευσης και η Ένωση Δεξιοτήτων. Υπάρχει επίσης ανάγκη στήριξης προτεραιοτήτων άλλων μέσων, όπως ο μηχανισμός «Παγκόσμια Ευρώπη», ιδίως σε σχέση με τη στρατηγική Global Gateway.

¹³ Ανακοίνωση με τίτλο «Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας για την ΕΕ» [COM(2025) 30 final].

¹⁴ Ανακοίνωση με τίτλο «Η συμφωνία για καθαρή βιομηχανία: Κοινός χάρτης πορείας για την ανταγωνιστικότητα και την απανθρακοποίηση» [COM(2025) 85 final].

¹⁵ Κοινή ανακοίνωση σχετικά με την ευρωπαϊκή στρατηγική για την Ένωση Ετοιμότητας [JOIN(2025) 130 final].

Το πρόγραμμα θα πρέπει να απλουστευθεί και να καταστεί πιο προσβάσιμο σε ένα ευρύτερο κοινό, συμπεριλαμβανομένων μικρότερων και λιγότερο έμπειρων οργανώσεων, ιδίως με την εξάλειψη ορισμένων προκλήσεων μέσω της αλλαγής του τρόπου διαχείρισης ορισμένων δράσεων, φέρνοντάς τους πιο κοντά στο πεδίο δράσης. Το πρόγραμμα θα καταστεί πιο συναφές, ελκυστικό και συμπεριληπτικό, με έμφαση στην προσέγγιση εκπαιδευομένων με λιγότερες ευκαιρίες με περαιτέρω μέτρα για τη διευκόλυνση της συμμετοχής τους και των δραστηριοτήτων τους που ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες τους.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η πρόταση ευθυγραμμίζεται πλήρως με την **Ένωση Δεξιοτήτων**, μια γενική στρατηγική με επίκεντρο τις επενδύσεις, την εκπαίδευση ενηλίκων και τη διά βίου μάθηση, την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, τη διατήρηση και την αναγνώριση δεξιοτήτων και τη βελτίωση των πληροφοριών για τις δεξιότητες. Καθορίζει το πλαίσιο για ενωσιακή συνεργασία στις πολιτικές για την εκπαίδευση και τις δεξιότητες, στηρίζοντας την ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου της ΕΕ για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς της. Η πρόταση στηρίζει την Ένωση δεξιοτήτων μέσω της υλοποίησης των στόχων αυτής, συμπεριλαμβανομένων του σχεδίου δράσης για τις βασικές δεξιότητες και του στρατηγικού σχεδίου για την εκπαίδευση στους τομείς STEM. Οι στόχοι αποσκοπούν στη βελτίωση των βασικών δεξιοτήτων, την παροχή ευκαιριών διά βίου μάθησης και την προσέλκυση και διατήρηση των δεξιοτήτων και των ταλέντων που είναι απαραίτητα για την ευρωπαϊκή οικονομία. Επιπλέον, το πρόγραμμα θα στηρίζει την υλοποίηση της συνολικής **ευρωπαϊκής στρατηγικής συνεργασίας στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης**, συμπεριλαμβανομένων των **υποκείμενων τομεακών θεματολογίων** του στους τομείς της σχολικής εκπαίδευσης, της εκπαίδευσης ενηλίκων, της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Η πρόταση συνάδει με τους στόχους του **Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης (EXE)**, ο οποίος θέτει τα θεμέλια για τη διά βίου ανάπτυξη δεξιοτήτων και υποστηρίζει τη συνεργασία και την αλληλοδιδαχή από ομοτίμους από διαφορετικές χώρες. Ο EXE προωθεί την υψηλής ποιότητας και συμπεριληπτική εκπαίδευση και κατάρτιση για όλους, διευκολύνει την αμοιβαία αναγνώριση των μαθησιακών αποτελεσμάτων σε διασυνοριακό επίπεδο και στηρίζει την κινητικότητα των εκπαιδευομένων όλων των ηλικιών. Το **σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση**, που αποτελεί μέρος του EXE, στηρίζει περαιτέρω την ανάπτυξη της ψηφιακής εκπαίδευσης σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, εξοπλίζοντας τα άτομα με τις ψηφιακές δεξιότητες και ικανότητες που απαιτούνται για τον ψηφιακό μετασχηματισμό. Η πρόταση ευθυγραμμίζεται επίσης με τη σύσταση του Συμβουλίου **«Η Ευρώπη σε κίνηση»**, η οποία αποτελεί δομικό στοιχείο του EXE, ώστε να καταστεί δυνατή η μαθησιακή κινητικότητα για όλους.

Η πρόταση συνάδει επίσης με τη **στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία**¹⁶, το πλαίσιο πολιτικής στον τομέα της νεολαίας για την περίοδο 2019-2027, το οποίο διαρθρώνεται γύρω από τους πυλώνες της συμμετοχής, της σύνδεσης και της ενδυνάμωσης. Στόχος της είναι να προωθήσει τη συμμετοχή των νέων στον δημοκρατικό βίο, τη συμμετοχή στην κοινωνία και τη συμμετοχή στα κοινά, διασφαλίζοντας ότι όλοι οι νέοι διαθέτουν τους αναγκαίους πόρους για να συμμετάσχουν στην κοινωνία.

¹⁶ Ψήφισμα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου σχετικά με πλαίσιο ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας: Η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη νεολαία 2019-2027 (ΕΕ C 456 της 18.12.2018).

Στον τομέα του αθλητισμού, η πρόταση ευθυγραμμίζεται με τους στόχους του **προγράμματος εργασιών της ΕΕ για τον αθλητισμό**¹⁷ (2024-2027), περιγράφοντας μια στρατηγική προσέγγιση που αναγνωρίζει τον ρόλο του αθλητισμού στην κοινωνική συνοχή, στην προώθηση της ευημερίας, στην οικοδόμηση συμπεριληπτικών κοινοτήτων, στην ενίσχυση των πολιτιστικών δεσμών και στην ενίσχυση της αλληλεγγύης μεταξύ των ατόμων. Το πρόγραμμα εργασίας δίνει προτεραιότητα στην ακεραιότητα, τη βιωσιμότητα και την κοινωνική ένταξη εντός των αθλητικών πλαισίων, ενθαρρύνοντας τη διασυνοριακή συνεργασία και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών.

Επίσης, το πρόγραμμα θα συμβάλει στην Ατζέντα του 2030 του ΟΗΕ για τους **Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης**, ιδίως τον Στόχο Βιώσιμης Ανάπτυξης 4 για τη διασφάλιση συμπεριληπτικής και ισότιμης ποιοτικής εκπαίδευσης και την προώθηση των ευκαιριών διά βίου μάθησης για όλους.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η πρωτοβουλία ευθυγραμμίζεται με τις πρωταρχικές προτεραιότητες πολιτικής της Επιτροπής για την περίοδο 2024-2029¹⁸, και συγκεκριμένα 1) τη στήριξη των ανθρώπων, την ενίσχυση των κοινωνιών μας και του κοινωνικού μοντέλου μας· 2) την προστασία της δημοκρατίας μας, την προάσπιση των αξιών μας· 3) τη βιώσιμη ευημερία και την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης· 4) μια νέα εποχή για την ευρωπαϊκή άμυνα και ασφάλεια 5) μια παγκόσμια Ευρώπη και 6) τη διατήρηση της ποιότητας ζωής μας: επισιτιστική ασφάλεια, νερό και φύση. Θα συμβάλει επίσης στην ενίσχυση της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής εντός της ΕΕ και της διαγενεακής δικαιοσύνης.

¹⁷ Ψήφισμα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, σχετικά με το πρόγραμμα εργασιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον αθλητισμό (1η Ιουλίου 2024 – 31 Δεκεμβρίου 2027) (ΕΕ C, C/2024/3527, 3.6.2024).

¹⁸ https://commission.europa.eu/priorities-2024-2029_el.

Συνέργειες με πολιτικές που στηρίζουν τα άτομα και ενισχύουν τις κοινωνίες και το κοινωνικό μοντέλο μας

Το πρόγραμμα θα συμβάλει στην εφαρμογή των αρχών του **ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων**¹⁹ και στην υλοποίηση των εμβληματικών πρωτοβουλιών του **ευρωπαϊκού θεματολογίου δεξιοτήτων**²⁰, ώστε να βοηθήσει τα άτομα και τις επιχειρήσεις να αναπτύξουν περισσότερες και καλύτερες δεξιότητες και να τις χρησιμοποιήσουν, συμπεριλαμβανομένου του συμφώνου για τις δεξιότητες, το οποίο αποσκοπεί στην κινητοποίηση και την παροχή κινήτρων σε σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα ώστε να συνεργαστούν και να αναλάβουν δράση για τη διά βίου ανάπτυξη δεξιοτήτων. Το πρόγραμμα συνάδει επίσης με τη μελλοντική **ευρωπαϊκή στρατηγική για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση**, η οποία αποσκοπεί στην αύξηση της ελκυστικότητας, της αριστείας και της συμπεριληπτικότητας της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Στο πλαίσιο του προγράμματος, θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην προώθηση της **ισότητας των φύλων**, για παράδειγμα στη συμμετοχή κοριτσιών και γυναικών στους τομείς STEM, μεταξύ άλλων βάσει της προσέγγισης STEAM (θετικές επιστήμες, τεχνολογία, μηχανική, τέχνες και μαθηματικά), σύμφωνα επίσης και με τον **χάρτη πορείας για τα δικαιώματα των γυναικών** και τη **στρατηγική για την ισότητα των φύλων**. Το πρόγραμμα θα εξετάσει επίσης τις διαφορές όσον αφορά την πρόσβαση και τη χρήση από υποεκπροσωπούμενες ομάδες, ως μέρος της **Ένωσης ισότητας**, σύμφωνα με τη στρατηγική για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, τη **στρατηγική για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ**, το **σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση του ρατσισμού**, και το **στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για την ισότητα, την ένταξη και τη συμμετοχή των Ρομά**²¹. Η πρόταση συνάδει επίσης με την **ευρωπαϊκή εγγύηση για τα παιδιά** και τη **στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού**, ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για την προστασία και την προώθηση των δικαιωμάτων όλων των παιδιών.

Συνέργειες με δράσεις για την προστασία της δημοκρατίας μας και την προάσπιση των αξιών μας

Το πρόγραμμα και ιδίως η εστίασή του στη μαθησιακή κινητικότητα, μεταξύ άλλων και σε νεότερη ηλικία, θα συμβάλει περαιτέρω στην ανάπτυξη του αισθήματος ευρωπαϊκής ταυτότητας, στην προσήλωση στις αξίες της ΕΕ και στην προώθηση της δημοκρατικής και κοινωνικής συμμετοχής, σύμφωνα με την επικείμενη **Ευρωπαϊκή Ασπίδα Δημοκρατίας**, η οποία θα παράσχει ένα στρατηγικό πλαίσιο για τη διαφύλαξη, την ενίσχυση και την προώθηση της δημοκρατίας στην ΕΕ, δίνοντας έμφαση στη νεολαία. Το πρόγραμμα θα παράσχει στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, καθώς και στη νεολαία και τον αθλητισμό, πόρους για την καλύτερη ενσωμάτωση της εκπαίδευσης σχετικά με την πολιτειότητα και την ανάπτυξη όλων των δεξιοτήτων που απαιτούνται (π.χ. κριτική σκέψη, γραμματισμός στα μέσα επικοινωνίας, ψηφιακές δεξιότητες), καθ' όλη τη διάρκεια της διά βίου μάθησης, ώστε τα άτομα να μπορούν να συμμετέχουν ενεργά και υπεύθυνα στις κοινωνίες μας. Το

¹⁹ Ιδίως η πρώτη αρχή (κάθε άνθρωπος έχει δικαίωμα σε συμπεριληπτική και ποιοτική και εκπαίδευση, κατάρτιση και διά βίου μάθηση) και η τέταρτη αρχή (κάθε άνθρωπος έχει δικαίωμα σε έγκαιρη και εξατομικευμένη συνδρομή με στόχο τη βελτίωση των προοπτικών του για απασχόληση ή αυτοαπασχόληση, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης για κατάρτιση και επανειδίκευση).

²⁰ Ευρωπαϊκό Θεματολόγιο δεξιοτήτων για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα [COM(2020) 274 final].

²¹ Στρατηγική για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία 2021-2030 [COM(2021) 101]· στρατηγική για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ 2020-2025 [COM(2020) 698 final]· σχέδιο δράσης της ΕΕ για την καταπολέμηση του ρατσισμού 2020-2025 [COM(2020) 565 final]· στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για την ισότητα, την ένταξη και τη συμμετοχή των Ρομά, 2020-2030 [COM(2020) 620 final].

πρόγραμμα θα στηρίζει επίσης τη δημιουργία ευκαιριών και μηχανισμών για την ουσιαστική συμμετοχή των νέων, μεταξύ άλλων στη συζήτηση και στη λήψη αποφάσεων.

Συνέργειες με δράσεις για βιώσιμη ευημερία και ανταγωνιστικότητα στην Ευρώπη

Το πρόγραμμα θα στηρίζει την ανάπτυξη ποιοτικών, συμπεριληπτικών και ευπροσάρμοστων συστημάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και δεξιοτήτων ως συμβολή στην ανταγωνιστικότητα της Ένωσης, σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «**Πυξίδα ανταγωνιστικότητας για την ΕΕ**»²². Θα συνάδει επίσης πλήρως με τον πυλώνα για τις πράσινες και ψηφιακές δεξιότητες του **βιομηχανικού σχεδίου της Πράσινης Συμφωνίας** του 2023²³, με τη **συμφωνία για καθαρή βιομηχανία**²⁴ του 2025, με το επακόλουθο **σχέδιο δράσης για την οικονομικά προσιτή ενέργεια**²⁵, το οποίο ζητεί την ενίσχυση των δεξιοτήτων σε στρατηγικούς τομείς όπως η ενέργεια, και με το σχέδιο δράσης για μια ήπειρο ΤΝ και τη στρατηγική για την εφαρμογή της ΤΝ, καθώς και με τον πυλώνα για την προώθηση της έρευνας, της γνώσης, των δεξιοτήτων και της καινοτομίας για τους ωκεανούς του **ευρωπαϊκού συμφώνου για τους ωκεανούς**²⁶. Η πρόταση συνάδει επίσης με την **ανακοίνωση για την Ένωση Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων**²⁷, η οποία προβλέπει μια στρατηγική σε επίπεδο ΕΕ για τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό.

Συνέργειες με δράσεις συναφείς με την άμυνα και την ασφάλεια

Σύμφωνα με τη **ευρωπαϊκή στρατηγική για την Ένωση Ετοιμότητας**, το Erasmus+ θα προωθήσει την ετοιμότητα, την ανθεκτικότητα, την αγωγή του πολίτη, και τη συμμετοχή στην κοινωνία και στις δημοκρατικές διαδικασίες μέσω μιας προσέγγισης από τη βάση προς την κορυφή, ενθαρρύνοντας τις οργανώσεις και τα ιδρύματα να υποβάλουν αίτηση χρηματοδότησης και να προωθήσουν τον ψηφιακό γραμματισμό και τον γραμματισμό στα μέσα επικοινωνίας, την κριτική σκέψη, τη συμμετοχή στα κοινά, τις δημοκρατικές αξίες και τη μάθηση σχετικά με την πολιτεία. Ο εθελοντισμός είναι επίσης απαραίτητος για την προώθηση μιας συμπεριληπτικής κουλτούρας ετοιμότητας και ανθεκτικότητας της κοινωνίας. Η πρόταση ευθυγραμμίζεται επίσης με την ανακοίνωση σχετικά με το **όραμα για την ευρωπαϊκή διαστημική οικονομία**²⁸, συμβάλλοντας στην απόκτηση των σχετικών ειδικών για τον τομέα δεξιοτήτων.

Συνέργειες με τις πολιτικές για μια παγκόσμια Ευρώπη

Το μελλοντικό πρόγραμμα θα συμπληρώσει τις δράσεις που χρηματοδοτούνται μέσω του μηχανισμού «Παγκόσμια Ευρώπη». Επιπλέον, θα συμβάλει στην προσέλκυση ταλέντων απ' όλο τον κόσμο και θα ενισχύσει την επιρροή και την ελκυστικότητα της ΕΕ στην παγκόσμια σκηνή, ως αξιόπιστου εταίρου. Το μελλοντικό πρόγραμμα Erasmus+ θα περιλαμβάνει τη συμμετοχή τρίτων χωρών και θα παρέχει στήριξη για διεθνείς εταιρικές σχέσεις, καθιστώντας δυνατές τις συνέργειες και τη συμβολή στις πολιτικές της ΕΕ για την εξωτερική δράση.

²² Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας για την ΕΕ [COM(2025) 30 final].

²³ Βιομηχανικό σχέδιο της Πράσινης Συμφωνίας για την εποχή των μηδενικών καθαρών εκπομπών [COM(2023) 62 final].

²⁴ Η συμφωνία για καθαρή βιομηχανία [COM(2025) 85 final].

²⁵ Σχέδιο δράσης για οικονομικά προσιτή ενέργεια [COM(2025) 79 final].

²⁶ Το ευρωπαϊκό σύμφωνο για τους ωκεανούς [COM(2025) 281 final].

²⁷ [Ανακοίνωση για την Ένωση Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων](#) [COM(2025) 124 final].

²⁸ Ένα όραμα για την ευρωπαϊκή διαστημική οικονομία [COM(2025) 0336 final].

Συνέργειες με πολιτικές για τη διατήρηση της ποιότητας ζωής μας: επισιτιστική ασφάλεια, νερό και φύση

Η πρόταση ευθυγραμμίζεται επίσης με την προτεραιότητα «Διατήρηση της ποιότητας ζωής μας: επισιτιστική ασφάλεια, νερό και φύση» και με το **όραμα για τη γεωργία και τα τρόφιμα**²⁹, συμβάλλοντας στην απόκτηση των δεξιοτήτων που απαιτούνται σε βασικούς τομείς, ώστε να καταστεί δυνατή η οικοδόμηση ενός ανταγωνιστικού και ανθεκτικού συστήματος γεωργίας και τροφίμων ή η διαφύλαξη της βιοποικιλότητάς μας.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Το πρόγραμμα Erasmus+ στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού αιτιολογείται βάσει των στόχων που ορίζονται στα άρθρα 165 και 166 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Τα εν λόγω άρθρα εκχωρούν στην Ένωση υποστηρικτική αρμοδιότητα με σκοπό να συμβάλει στην ανάπτυξη ποιοτικής εκπαίδευσης, στην υλοποίηση πολιτικής για την επαγγελματική κατάρτιση, στην ανάπτυξη προγραμμάτων ανταλλαγής νέων και στην ενθάρρυνση της συμμετοχής των νέων στον δημοκρατικό βίο της Ευρώπης, καθώς και στην προώθηση των ευρωπαϊκών επιδιώξεων στον χώρο του αθλητισμού. Με την επέκταση του πεδίου εφαρμογής της για την παροχή στήριξης σε δραστηριότητες αλληλεγγύης για την αντιμετώπιση κοινωνικών προκλήσεων και επιχειρήσεων ανθρωπιστικής βοήθειας σε τρίτες χώρες, η πρόταση βασίζεται επίσης στο άρθρο 214 παράγραφος 5 της ΣΛΕΕ, το οποίο απαιτεί τη σύσταση Ευρωπαϊκού Σώματος Εθελοντών Ανθρωπιστικής Βοήθειας, ενός πλαισίου για την κοινή συνεισφορά των νέων Ευρωπαίων στις δράσεις παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας της Ένωσης, καθώς και των κανόνων και διαδικασιών για τη λειτουργία του Σώματος.

• Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)

Παρότι τα κράτη μέλη παραμένουν υπεύθυνα για το περιεχόμενο και την οργάνωση των πολιτικών τους στους σχετικούς τομείς, οι προκλήσεις που εντοπίστηκαν είναι κοινές για όλα τα κράτη μέλη και/ή έχουν σημαντική διακρατική διάσταση, και απαιτούνται λύσεις, συντονισμός και στήριξη σε επίπεδο ΕΕ για την αποτελεσματική αντιμετώπισή τους. Οι δράσεις της ΕΕ μπορούν να διευκολύνουν τη συνεργασία, την ανάπτυξη ικανοτήτων και την αμοιβαία μάθηση, καθώς και τις διασυνοριακές δραστηριότητες, με τελικό σκοπό τη βελτιστοποίηση του δυναμικού των οικείων τομέων.

Το πρόγραμμα έχει στόχο να βελτιώσει τη διακρατική κινητικότητα και την ανάπτυξη ικανοτήτων μέσω της συνεργασίας, και να στηρίξει τις εξελίξεις πολιτικής που έχουν ευρωπαϊκή διάσταση. Ωστόσο, λόγω του διακρατικού χαρακτήρα, του μεγάλου όγκου και του ευρέος γεωγραφικού πεδίου των υποστηριζόμενων δραστηριοτήτων, καθώς και της ισχυρής διεθνούς διάστασής τους, οι στόχοι αυτοί δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς όταν τα κράτη μέλη ενεργούν μεμονωμένα. Για παράδειγμα, η διασυνοριακή μαθησιακή κινητικότητα ή ο εθελοντισμός είναι πιο περίπλοκο να οργανωθούν σε διμερή βάση και είναι δύσκολο για τα επιμέρους κράτη μέλη να τα καταστήσουν προσβάσιμα σε όλους. Η ενδιάμεση αξιολόγηση του Erasmus+ κατέδειξε ότι μεμονωμένες πρωτοβουλίες από οργανώσεις εκπαίδευσης και κατάρτισης, οργανώσεις νεολαίας και αθλητισμού ή κράτη μέλη, αν και αποτελεσματικές σε εθνικό επίπεδο, στερούνται της αναγκαίας κλίμακας και όγκου για να

²⁹ Ένα όραμα για τη γεωργία και τα τρόφιμα — Από κοινού διαμόρφωση ενός ελκυστικού τομέα γεωργίας και τροφίμων της ΕΕ για τις μελλοντικές γενιές [COM(2025) 75 final].

έχουν αντίκτυπο σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Επιπλέον, η σωρευτική κάλυψη μεμονωμένων ανά χώρα και διατομεακών πρωτοβουλιών εξακολουθούν να είναι περιορισμένες σε σύγκριση με το τρέχον πρόγραμμα Erasmus+. Ομοίως, η αξιολόγηση του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης επιβεβαιώνει ότι το Σώμα διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο και, σε ορισμένες χώρες, είναι η μόνη επιλογή για εθελοντισμό των νέων και αλληλεγγύη.

Επιπλέον, με την επέκταση του πεδίου εφαρμογής του προγράμματος ώστε να καλύπτει δραστηριότητες εθελοντισμού, συμπεριλαμβανομένης της ενσωμάτωσης του Ευρωπαϊκού Σώματος Εθελοντών Ανθρωπιστικής Βοήθειας, το Erasmus+ θα αποτελέσει ενιαίο σημείο εισόδου σε ευκαιρίες της ΕΕ για τους νέους σε ολόκληρη την Ένωση και στο εξωτερικό. Επί του παρόντος οι εν λόγω ευκαιρίες είναι προσβάσιμες μόνο μέσω διαφορετικών προγραμμάτων. Ως εκ τούτου, το Erasmus+ θα διασφαλίσει ότι όλοι οι νέοι στην Ένωση έχουν ίσες ευκαιρίες και πρόσβαση σε μια ευρύτερη ποικιλία δραστηριοτήτων. Η ένταξη των ευκαιριών του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης στο Erasmus+ θα συμβάλει επίσης στη βελτίωση της διάδοσης των ευκαιριών που προσφέρονται στους νέους, και των φορέων που συνεργάζονται μαζί τους, και θα τους δώσει μεγαλύτερη προβολή.

Η προστιθέμενη αξία της ενωσιακής χρηματοδότησης στους τομείς πολιτικής που καλύπτονται από το πρόγραμμα αναγνωρίστηκε ευρέως από τους απαντήσαντες στην ανοικτή δημόσια διαβούλευση που διεξήγαγε η Επιτροπή για το νέο ΠΔΠ, με τη συντριπτική πλειονότητα να τονίζει τη σημασία της.

- **Αναλογικότητα**

Η παρούσα πρόταση καλύπτει όλους τους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης — σχολική εκπαίδευση, επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, τριτοβάθμια εκπαίδευση και εκπαίδευση ενηλίκων— και τη νεολαία, τον εθελοντισμό και τον αθλητισμό, με εστιασμένο και εξορθολογισμένο τρόπο. Ενισχύει τις δοκιμασμένες δράσεις, ο αντίκτυπος των οποίων έχει αποδειχτεί από τις ενδιάμεσες αξιολογήσεις του Erasmus+ και του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης. Οι υφιστάμενες δράσεις θα εξορθολογιστούν, και ο εξορθολογισμός θα πραγματοποιηθεί και μεταξύ των δράσεων του Erasmus+ και εκείνων που θα ενσωματωθούν από το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης. Αυτό θα μειώσει τις αλληλεπικαλύψεις και θα επανεστιάσει τις δράσεις λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων και των διαβουλεύσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η χρήση ευέλικτων μορφοτύπων θα προωθείται συνεχώς για τη διεύρυνση της εμβέλειας του προγράμματος.

Θα εισαχθεί περιορισμένος αριθμός νέων δράσεων για να αντιμετωπιστούν οι νέες προκλήσεις και προτεραιότητες πολιτικής (όπως οι συμμαχίες ευρωπαϊκών σχολείων και οι υποτροφίες Erasmus+ σε στρατηγικούς τομείς). Τα μέτρα αυτά κρίνονται επίσης ως τα πλέον κατάλληλα για να καταστεί το πρόγραμμα πιο συμπεριληπτικό και πιο αποτελεσματικό.

Οι προτεινόμενες αλλαγές βασίζονται στην υφιστάμενη αρχιτεκτονική του προγράμματος, διατηρούν τους ίδιους τύπους παρέμβασης που απευθύνονται σε άτομα, οργανώσεις και συστήματα και αποσκοπούν στη βελτίωση και την αύξηση του αντικτύπου της υλοποίησης του προγράμματος, χρησιμοποιώντας τους υφιστάμενους αποτελεσματικούς μηχανισμούς υλοποίησης του προηγούμενου προγράμματος. Ως εκ τούτου, η παρούσα πρωτοβουλία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Η προτεινόμενη νομική πράξη είναι κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας

Πρόγραμμα Erasmus+

Από την τελική αξιολόγηση του προγράμματος της περιόδου 2014-2020 και την ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος της περιόδου 2021-2027³⁰ διαπιστώθηκε ότι το Erasmus+ πετυχαίνει υψηλές επιδόσεις σε όλα τα βασικά κριτήρια αξιολόγησης και εκπληρώνει αποτελεσματικά τους στόχους του. Και οι δύο γενιές του προγράμματος έχουν αποδειχθεί επιτυχείς όσον αφορά την επίτευξη ισχυρής ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας, διαδραματίζοντας καίριο ρόλο στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, καθώς και της νεολαίας και του αθλητισμού.

Παρά τον αρνητικό αντίκτυπο της πανδημίας COVID-19, το Erasmus+ στήριξε τη μαθησιακή κινητικότητα στο εξωτερικό με περισσότερους από 6,2 εκατομμύρια συμμετέχοντες κατά την περίοδο 2014-2020 και περίπου 1,6 εκατομμύρια την περίοδο 2021-2023, βοηθώντας τα εν λόγω άτομα να αυξήσουν τις δεξιότητες και τις ικανότητές τους. Χρηματοδότησε επίσης πάνω από 136 000 διαφορετικές οργανώσεις στο πλαίσιο του προγράμματος της περιόδου 2014-2020 και περισσότερους από 77 000 την περίοδο 2021-2023, στηρίζοντας τη συνεργασία τους και βελτιώνοντας τις πρακτικές τους.

Το Erasmus+ υπερβαίνει σημαντικά όσα θα μπορούσαν να επιτύχουν οι επιμέρους χώρες σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο. Τα οφέλη του απορρέουν από τις ευκαιρίες που παρέχει για την προσωπική, εκπαιδευτική και επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευομένων και του προσωπικού έως τη διασυνοριακή συνεργασία των οργανώσεων και την ανάπτυξη πολιτικών στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού. Παρέχει σημαντικά οφέλη σε όσους συμμετέχουν στο πρόγραμμα σε σύγκριση με εκείνους που δεν συμμετέχουν. Χωρίς το Erasmus+, τα οφέλη του προγράμματος για ιδιώτες και οργανώσεις θα μειώνονταν δραστικά. Οι διασυνοριακές δραστηριότητες στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού σχεδόν θα μηδενίζονταν σε αρκετές χώρες, ιδίως στους τομείς της νεολαίας και του αθλητισμού. Το Erasmus+ χρηματοδοτεί πάνω από το ήμισυ των ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων στα κράτη μέλη και πάνω από το 90 % της βραχείας κινητικότητας στις μισές χώρες της Ένωσης.

Επιπλέον, το πρόγραμμα ανταποκρίνεται στις αναδυόμενες ανάγκες που σχετίζονται με τις νέες προκλήσεις που προκύπτουν από τις τεχνολογικές εξελίξεις, σε ευθυγράμμιση με τους τομείς πολιτικής και τις προτεραιότητες του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας, ιδίως την ανάδειξη της παραγωγικής τεχνητής νοημοσύνης και την παροχή δεξιοτήτων για τη στήριξη της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ. Το Erasmus+ επενδύει στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων που απαιτούνται ώστε να παρασχεθούν στην ενιαία αγορά της Ένωσης και στους βιομηχανικούς τομείς ανθεκτικές στις μελλοντικές εξελίξεις δεξιότητες για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της ανταγωνιστικότητας, όπως επισημαίνεται στις εκθέσεις Draghi και Letta. Η χρηματοδότηση της μαθησιακής κινητικότητας —η οποία βρίσκεται στο επίκεντρο του προγράμματος— φαίνεται καίριας σημασίας για να διασφαλιστεί ότι οι νεότερες γενιές διαθέτουν τις κατάλληλες δεξιότητες για την αντιμετώπιση των αναδυόμενων προκλήσεων σε ένα ταχέως εξελισσόμενο πλαίσιο. Το πρόγραμμα έχει επίσης καταστεί πιο συμπεριληπτικό

³⁰ COM(2025) 395, SWD(2025) 186, 15.7.2025.

και έχει αυξήσει το ποσοστό των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες μεταξύ των συμμετεχόντων, από περίπου 10 % την περίοδο 2014-2020 σε 15 % το 2023.

Παρά τη σαφή πρόοδο, από την αξιολόγηση διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν ακόμα εμπόδια στη συμμετοχή ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες. Ως εκ τούτου, το Erasmus+ θα πρέπει να συνεχίσει να αντιμετωπίζει τις πλέον πιεστικές προκλήσεις προσβασιμότητας, επεκτείνοντας περαιτέρω την εμβέλειά του σε συμμετέχοντες με λιγότερες ευκαιρίες. Η περαιτέρω αποσαφήνιση των ορισμών των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες και η παροχή σαφέστερης καθοδήγησης σχετικά με τα διαθέσιμα μέτρα για τη στήριξη της συμμετοχής τους θα ενισχύσουν επίσης τη συμπεριληπτικότητα.

Θα πρέπει να αξιολογηθούν η επανεξέταση των κανόνων χρηματοδότησης, η απλούστευση των διαδικασιών υποβολής εκθέσεων και ο εξορθολογισμός των διαφόρων δράσεων και τομέων, ώστε να απλουστευθεί η πρόσβαση για τις μικρές και τις νεοεισερχόμενες οργανώσεις. Από την αξιολόγηση διαπιστώθηκε επίσης η ανάγκη να απλουστευθεί η εναλλακτική χρηματοδότηση, να διευκολυνθεί η μεταφορά κονδυλίων μεταξύ μέσων και να αρθούν τα εμπόδια μεταξύ των διαφόρων επιχειρησιακών τρόπων και των κανόνων χρηματοδότησης, προκειμένου να δημιουργηθούν περισσότερες συνέργειες μεταξύ του Erasmus+ και άλλων μέσων και να αυξηθεί η αναβάθμιση των έργων. Αυτό θα πρέπει επίσης να επιτευχθεί μέσω καλύτερης διάδοσης των αποτελεσμάτων των έργων.

Η αξιολόγηση δείχνει τη διεθνή προστιθέμενη αξία του προγράμματος, η οποία είναι απαραίτητη για την προώθηση των αξιών της ΕΕ, τη διαπολιτισμική μάθηση, την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη συμμετοχή στα κοινά και την ενεργό συμμετοχή, αλλά και για τη διευκόλυνση της αλληλοδιδαχής από ομοτίμους και την παροχή ευρωπαϊκής εμπειρογνώσις στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού σε άλλες περιφέρειες.

Από την αξιολόγηση του Erasmus+ εντοπίστηκαν δυνατότητες για τη βελτίωση της συνοχής με το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης και τον προσδιορισμό τρόπων για την αντιμετώπιση πιθανών αλληλεπικαλύψεων, τη βελτίωση της συνολικής αποδοτικότητας και την αύξηση της σαφήνειας για τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης

Από την τελική αξιολόγηση του προγράμματος της περιόδου 2018-2020 και την ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος της περιόδου 2021-2027³¹ διαπιστώθηκε ότι το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης σημειώνει καλές επιδόσεις όσον αφορά και τα πέντε κριτήρια αξιολόγησης (συνάφεια, αποδοτικότητα, αποτελεσματικότητα, συνοχή, ενωσιακή προστιθέμενη αξία). Το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης ανταποκρίνεται στις κρίσιμες ανάγκες της ευρωπαϊκής κοινωνίας, προάγοντας τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά καθώς και τη συμπεριληπτικότητα και την πολυμορφία. Το πρόγραμμα καλλιεργεί το αίσθημα της κοινότητας, αναζωογονώντας τις τοπικές πρωτοβουλίες και προωθώντας μια ευρύτερη παγκόσμια προοπτική. Η συμμετοχή συμβάλλει στη βελτίωση των προσωπικών, επαγγελματικών και μαθησιακών δεξιοτήτων, καθώς και στην καλλιέργεια κοινωνικής και πολιτική συνείδησης. Το πρόγραμμα έχει επίσης επιτύχει σταθερά τους στόχους του για τους συμμετέχοντες με λιγότερες ευκαιρίες (30 % το 2022 και το 2023). Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης επιβεβαιώνουν ότι το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο ενώ μάλιστα, σε ορισμένες χώρες, είναι η μόνη επιλογή για τον εθελοντισμό των νέων και την αλληλεγγύη. Έχουν προσδιοριστεί ορισμένοι τομείς που επιδέχονται βελτίωση. Οι βασικές συστάσεις περιλαμβάνουν i) βελτίωση της ταυτοποίησης των ατόμων με λιγότερες

³¹ COM(2025) 144 final, SWD(2025) 75, 1.4.2025.

ευκαιρίες για τη διευκόλυνση της περαιτέρω συμπερίληψής τους στο πρόγραμμα, ii) ευθυγράμμιση των στόχων και της χρηματοδότησης του προγράμματος, iii) αντιμετώπιση των διαφορών στη γεωγραφική κατανομή των αποτελεσμάτων και του αντικτύπου, iv) βελτίωση των ρυθμίσεων για τις θεωρήσεις για υπηκόους τρίτων χωρών, v) βελτίωση των εργαλείων ΤΠ και παρακολούθησης και vi) αποσαφήνιση του σκοπού του σκέλους της ανθρωπιστικής βοήθειας. Η χρηματοδότηση έχει γενικά αποδειχθεί πολύ περιορισμένη σε σχέση με τις φιλοδοξίες και τους στόχους του προγράμματος. Το πρόγραμμα λειτουργεί συμπληρωματικά με άλλα προγράμματα της ΕΕ, όπως το Erasmus+, όμως οι πραγματικές συνέργειες είναι κάπως περιορισμένες, γεγονός που υποδηλώνει ότι υπάρχει ανάγκη για πιο οργανωμένες προσπάθειες.

Ένας **δυναμικός τομέας αλληλεπικάλυψης** που επισημαίνεται στην αξιολόγηση αφορά τις δραστηριότητες συμμετοχής των νέων στο πλαίσιο του Erasmus+ και τα έργα αλληλεγγύης που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης. Και τα δύο υποστηρίζουν πρωτοβουλίες υπό την καθοδήγηση νέων οι οποίες υλοποιούνται από άτυπες ομάδες νέων και προωθούν την ενεργό πολιτειότητα και το αίσθημα ανάλυσης πρωτοβουλιών. Τα έργα αλληλεγγύης έχουν ισχυρότερη συνιστώσα αλληλεγγύης καθώς στηρίζουν κυρίως τοπικές δραστηριότητες αλληλεγγύης από τη βάση προς την κορυφή, με σκοπό την αντιμετώπιση βασικών προκλήσεων εντός των κοινοτήτων στις οποίες ζουν οι νέοι που υλοποιούν το έργο. Ωστόσο, οι πολλοί κοινοί τομείς δράσης υποδεικνύουν την ανάγκη εξέτασης των πιθανών αλληλεπικαλύψεων. Οι δραστηριότητες στήριξης που αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιοτικής υλοποίησης των δύο προγραμμάτων εμφανίζονται επίσης ως παραδείγματα πιθανών αλληλεπικαλύψεων. Αμφότερες οι δραστηριότητες τελούν υπό τη διαχείριση των ίδιων εθνικών οργανισμών, οι οποίοι δραστηριοποιούνται στον τομέα της νεολαίας, και χρηματοδοτούν πολύ παρόμοιες δραστηριότητες, απευθυνόμενες σε ομάδες-στόχους που είναι συχνά οι ίδιες. Οι δραστηριότητες αυτές αντιπροσωπεύουν ευκαιρίες για συνέργειες μεταξύ των προγραμμάτων και θα μπορούσαν επίσης να εξεταστούν για οικονομίες κλίμακας και βελτίωση της αποδοτικότητας.

Εν κατακλείδι, το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης συμπληρώνει το Erasmus+ προσφέροντας εμπειρίες εθελοντισμού και αλληλεγγύης σε νέους εκτός των πλαισίων τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Οι αξιολογήσεις τόσο του Erasmus+ όσο και του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης επιβεβαιώνουν την επιτυχία των προγραμμάτων και αναδεικνύουν την αποτελεσματικότητά τους. Μολονότι δεν εντοπίστηκε μείζον διαρθρωτικό ζήτημα ή ζήτημα εφαρμογής, συνιστάται να συνεχιστεί η επιδίωξη απλούστευσης και συμπερίληψης, να ενισχυθεί η διεθνής διάσταση και να αντιμετωπιστούν οι αλληλεπικαλύψεις και οι συνέργειες μεταξύ των δύο προγραμμάτων.

Ως εκ τούτου, το μελλοντικό μέσο θα βασιστεί σε αυτές τις επιτυχίες και τα πλεονεκτήματα. Θα αντιμετωπίσει καλύτερα τις προκλήσεις της ΕΕ που σχετίζονται με τη βιώσιμη ευημερία και ανταγωνιστικότητα, την έλλειψη δεξιοτήτων, την κοινωνική ένταξη, τη δημοκρατία, αλλά και την απαίτηση για μεγαλύτερη συμπερίληψη, ισχυρότερο αντίκτυπο και απλούστευση.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Οι δραστηριότητες διαβούλευσης πραγματοποιήθηκαν μεταξύ Μαρτίου 2024 και Μαΐου 2025 και σχεδιάστηκαν για να συγκεντρώσουν στοιχεία από ευρύ φάσμα ενδιαφερόμενων μερών. Οι δραστηριότητες αυτές περιλάμβαναν ανοικτή δημόσια διαβούλευση, δύο εργαστήρια με εθνικές αρχές και εθνικούς οργανισμούς, μια μεγάλης κλίμακας διάσκεψη ενδιαφερόμενων μερών (με εθνικές αρχές, εθνικούς οργανισμούς, κεντρικές οργανώσεις, δικαιούχους και συμμετέχοντες του προγράμματος Erasmus+ και του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης, καθώς και εκπροσώπους των θεσμικών οργάνων της ΕΕ) και περιστασιακές διαβουλεύσεις.

Η **ανοικτή δημόσια διαβούλευση** πραγματοποιήθηκε μεταξύ 12 Φεβρουαρίου και 7 Μαΐου 2025 και συγκέντρωσε 5 845 απαντήσεις. Η διαβούλευση τροφοδότησε την εκτίμηση επιπτώσεων για τα προγράμματα της ΕΕ στους τομείς της διασυνοριακής εκπαίδευσης, της νεολαίας, του πολιτισμού, των μέσων ενημέρωσης, των αξιών και της κοινωνίας των πολιτών στο πλαίσιο του ΠΔΠ μετά το 2027.

Οι απαντήσεις αποκάλυψαν σαφή επιβεβαίωση του συνεχιζόμενου ρόλου της ΕΕ στην προώθηση της διασυνοριακής συνεργασίας και στην υποστήριξη δημοκρατικών και κοινωνικών στόχων. Μεταξύ των απαντήσεων, η «υποστήριξη για σπουδές/κατάρτιση στο εξωτερικό» κατατάχθηκε ως «πολύ σημαντική» από το 81 % των πολιτών και το 70 % των οργανώσεων. Η προτεραιότητα αυτή συνδεόταν συχνά με το ευρύτερο θέμα των μακροπρόθεσμων επενδύσεων στις δεξιότητες, την απασχολησιμότητα και την ευρωπαϊκή ταυτότητα. Οι απαντήσαντες συνδέουν τη μαθησιακή κινητικότητα όχι μόνο με εκπαιδευτικά οφέλη, αλλά και με την κοινωνική ένταξη, τη συμμετοχή στα κοινά και την ετοιμότητα για ένταξη στην αγορά εργασίας. Πολλοί αναφέρθηκαν στον ρόλο της ενωσιακής χρηματοδότησης στη στήριξη των ανταλλαγών φοιτητών, της επαγγελματικής κατάρτισης, της εκμάθησης γλωσσών και των διασυνοριακών συμπράξεων ως μοχλών για την ανάπτυξη μιας πιο ανταγωνιστικής και συμπεριληπτικής κοινωνίας. Ομοίως, η «προστασία της δημοκρατίας, προώθηση δημοκρατικών προτύπων» έλαβε στήριξη σε ποσοστό 80 % μεταξύ των πολιτών και 72 % μεταξύ των οργανώσεων, γεγονός που καταδεικνύει υψηλή σύγκλιση μεταξύ μεμονωμένων και θεσμικών ενδιαφερόμενων μερών.

Η συμμετοχή των νέων ξεχώρισε ως ισχυρό χαρακτηριστικό της διαβούλευσης. Σχεδόν το 50 % των ερωτηθέντων πολιτών ήταν κάτω των 30 ετών και αυτή η ηλικιακή ομάδα εξέφρασε σταθερά ισχυρή υποστήριξη για τη χρηματοδότηση πρωτοβουλιών που προωθούν τη δημοκρατική συμμετοχή, την ισότητα, την κινητικότητα και τη συνεργασία στα κοινά. Οι παρατηρήσεις τους ευθυγραμμίζονται ικανοποιητικά με τους στρατηγικούς τομείς εστίασης της Επιτροπής για τη νεολαία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που επισημαίνονται στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Αξιολόγηση του αντικτύπου της ΕΕ από τη σκοπιά της νεολαίας». Η συμμετοχή τους κατέδειξε επίσης υψηλό επίπεδο ευαισθητοποίησης και επενδύσεων στα βασιζόμενα σε αξίες και διασυνοριακά στοιχεία του προγραμματισμού της ΕΕ.

Οι απαντήσεις στην ανοικτή δημόσια διαβούλευση επιβεβαίωσαν επίσης ότι η ενωσιακή χρηματοδότηση παρέχει προστιθέμενη αξία σε σύγκριση με τη χρηματοδότηση σε εθνικό, τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο στους τομείς που καλύπτει. Για παράδειγμα, το 79 % όσων απάντησαν θεωρούν ότι η «Προστασία της δημοκρατίας και η προώθηση των δημοκρατικών προτύπων» είναι ένας τομέας στον οποίο η ενωσιακή χρηματοδότηση παρέχει σε μεγάλο βαθμό προστιθέμενη αξία.

Οι απαντήσαντες, οι οποίοι κλήθηκαν να αξιολογήσουν τις δυσκολίες που εμποδίζουν τον προϋπολογισμό της ΕΕ να επιτύχει πλήρως τους στόχους του στους τομείς πολιτικής, εξέφρασαν γενικά την ικανοποίησή τους για την εστίαση της Επιτροπής στη μεγαλύτερη αποδοτικότητα της χρηματοδότησης, αλλά όχι εις βάρος της «ταυτότητας» και της «εμπιστοσύνης», με παράλληλη διατήρηση της θεματικής σαφήνειας και της ανάληψης ίδιας ευθύνης από τα ενδιαφερόμενα μέρη. Τα ποσοτικά αποτελέσματα δείχνουν ότι τα συχνότερα αναφερόμενα εμπόδια σε όλες τις ομάδες ήταν ο διοικητικός φόρτος (που αναφέρθηκε από το 52 % των πολιτών και το 58 % των οργανώσεων) και οι πολύπλοκοι, ειδικοί για κάθε ταμείο κανόνες συμμόρφωσης (αναφέρθηκε από το 50 % των πολιτών και το 53 % των οργανώσεων). Τα ζητήματα αυτά αντικατοπτρίζουν ανησυχίες όχι μόνο λόγω της πολυπλοκότητας των κανονιστικών ρυθμίσεων, αλλά και λόγω του κατακερματισμού των μέσων και των ανεπαρκειών στην υλοποίηση. Πρόσθετα εμπόδια αποτελούσαν η έλλειψη ευελιξίας όσον αφορά την ανακατανομή των πόρων για την αντιμετώπιση αναδυόμενων

αναγκών (αναφέρθηκε από το 32 % των πολιτών και το 32 % των οργανώσεων), οι καθυστερήσεις στην υλοποίηση του προγράμματος και την εκταμίευση της χρηματοδότησης, καθώς και η ανεπαρκής επικοινωνία ή σαφήνεια σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης. Ειδικότερα, οι δημόσιες αρχές και οι μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ) τόνισαν τις καθυστερήσεις ως πηγή μειωμένου αντικτύπου και μειωμένης τοπικής αξιοπιστίας.

Οι **άλλες διαβουλεύσεις** αποκάλυψαν επίσης ομόφωνη υποστήριξη για τη συνέχιση και τη βελτίωση του Erasmus+ και των ευκαιριών που προσφέρονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης, με έμφαση στον ζωτικό ρόλο τους στην προώθηση των αξιών της ΕΕ, στη στήριξη της ανάπτυξης δεξιοτήτων και της ανταγωνιστικότητας. Τα ενδιαφερόμενα μέρη υπογράμμισαν την ανάγκη σταθερότητας του προγράμματος όσον αφορά τη συνολική αρχιτεκτονική και τους μηχανισμούς υλοποίησης και τη διατήρηση της κινητικότητας στο επίκεντρο του προγράμματος. Στις παρατηρήσεις τονίζεται επίσης η αξία των εμβληματικών δράσεων, όπως οι συνασπισμοί ευρωπαϊκών πανεπιστημίων, τα κέντρα επαγγελματικής αριστείας, και οι ακαδημίες εκπαιδευτικών Erasmus+, καθώς και η σημασία της επένδυσης σε αυτά.

Όσον αφορά τις κύριες προκλήσεις που θα αντιμετωπίσει το μελλοντικό πρόγραμμα, τα στοιχεία που συλλέχθηκαν δείχνουν ότι, ενώ τα ενδιαφερόμενα μέρη εκφράζουν την ικανοποίησή τους για τα μέτρα απλούστευσης που θεσπίστηκαν κατά την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού, υπάρχουν περιθώρια για περισσότερες βελτιώσεις στον εν λόγω τομέα, όπως ο εξορθολογισμός των κανόνων του προγράμματος και η περαιτέρω μείωση του διοικητικού φόρτου. Οι διαβουλεύσεις ανέδειξαν την αυξημένη δέσμευση των ενδιαφερόμενων μερών για την κάλυψη των αναγκών των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες και την ανάγκη περαιτέρω ενίσχυσης της ισχυρής διάστασης της συμπερίληψης στο πλαίσιο του προγράμματος, με την αποτελεσματική προσέγγιση των πλέον μειονεκτουσών ομάδων-στόχων και με τη διευκόλυνση της συμμετοχής οργανώσεων βάσης και νεοεισερχόμενων οργανώσεων. Ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη ζήτησαν επίσης να απλουστευθεί η πρόσβαση και να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος μέσω της αλλαγής του τρόπου διαχείρισης —από την άμεση στην έμμεση διαχείριση— για ορισμένες δράσεις σε άλλους τομείς εκτός της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπως οι δράσεις Jean Monnet και οι συμπράξεις για συνεργασία στον τομέα του αθλητισμού.

Επιπλέον, τα ενδιαφερόμενα μέρη τόνισαν τη σημασία των συνεργειών που θα μπορούσαν να διευκολυνθούν μεταξύ των διαφόρων μέσων της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται η βελτίωση του συντονισμού από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Διατυπώθηκε έκκληση για ισχυρή διεθνή διάσταση, αυξημένη και βελτιωμένη επικοινωνία και πληροφόρηση, εκτίμηση επιπτώσεων, καθώς και συλλογή και χρήση δεδομένων.

Συνολικά, τα ενδιαφερόμενα μέρη παρείχαν πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο αξιοποίησης της προόδου που έχει σημειωθεί και τον τρόπο αντιμετώπισης των προκλήσεων που απομένουν, ώστε να διασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη επιτυχία των ευκαιριών του Erasmus+ και του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης.

- **Εξωτερική εμπειρογνώσια**

Η Επιτροπή βασίστηκε στα πορίσματα και τις συστάσεις των ενδιάμεσων αξιολογήσεων του Erasmus+ και του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης, οι οποίες στηρίχθηκαν στην εμπειρογνώσια εξωτερικών αναδόχων, καθώς και σε άλλες μελέτες και εξωτερικές εκθέσεις που εξετάστηκαν.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Η πρόταση αποτέλεσε αντικείμενο εκτίμησης επιπτώσεων, η οποία διενεργήθηκε στο πλαίσιο των προετοιμασιών για το επόμενο ΠΔΠ. Η εκτίμηση επιπτώσεων κάλυψε κονδύλια της ΕΕ

για τη στήριξη της διασυνοριακής εκπαίδευσης, κατάρτισης και αλληλεγγύης, της νεολαίας, των μέσων ενημέρωσης, του πολιτισμού και των δημιουργικών τομέων, των αξιών και της κοινωνίας των πολιτών.

Στην εκτίμηση επιπτώσεων, η Επιτροπή διερεύνησε διάφορες εναλλακτικές επιλογές πολιτικής για την αντιμετώπιση των προκλήσεων των τομέων που καλύπτονται από τη θεματική ομάδα και προσδιόρισε ποια επιλογή εξυπηρετεί καλύτερα τους τομείς πολιτικής και τις προτεραιότητες της Επιτροπής. Οι διάφορες επιλογές ήταν αλληλοαποκλειόμενες. Μια επιλογή ήταν να συνεχιστούν τα υφιστάμενα προγράμματα Erasmus+ και Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης ως αυτόνομα προγράμματα, με παράλληλη εισαγωγή ορισμένων βαθμιαίων βελτιώσεων. Μια δεύτερη επιλογή συνίστατο στη συγχώνευση του Erasmus+ και του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης, δύο προγραμμάτων που έχουν κοινό κύριο στόχο να συμβάλουν στην υψηλής ποιότητας διά βίου μάθηση, να ενισχύσουν τις δεξιότητες και τις βασικές ικανότητες για όλους, για τη ζωή και για την εργασία, προωθώντας παράλληλα την κοινωνική συμμετοχή και την αγωγή του πολίτη, την αλληλεγγύη και την κοινωνική ένταξη. Μια τρίτη επιλογή ήταν η πλήρης ενσωμάτωση των πολιτικών που καλύπτονται επί του παρόντος από το Erasmus+ και το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, καθώς και εκείνων που καλύπτονται από το πρόγραμμα «Πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες» (CERV) και το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» σε ένα ενιαίο μέσο.

Εξετάστηκαν επίσης και άλλες εναλλακτικές λύσεις, αλλά απορρίφθηκαν νωρίς στη διαδικασία. Μία ήταν η διακοπή της ενωσιακής χρηματοδότησης στους τομείς που καλύπτονται επί του παρόντος από το Erasmus+ και το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, αλλά απορρίφθηκε δεδομένης της σημασίας των προβλημάτων που επηρεάζουν τους σχετικούς τομείς, της σημασίας που αποδίδεται στις πολιτικές αυτές στις πολιτικές κατευθύνσεις, και της προστιθέμενης αξίας της παρέμβασης της Ένωσης, η οποία υποστηρίζεται από τις αντίστοιχες ενδιάμεσες αξιολογήσεις.

Ο κύριος δυνητικός αντίκτυπος των τριών προεπιλεγισών επιλογών (συνέχεια, πλήρης ενσωμάτωση και συγχώνευση βάσει στόχων) αναλύθηκε σε σχέση με τις κοινωνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές διαστάσεις τους. Κατά περίπτωση, η ανάλυση κάλυψε επίσης το κόστος και τα οφέλη, τις επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα και τις μικρές επιχειρήσεις και στην ψηφιοποίηση, καθώς και τη συμβολή στους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) των Ηνωμένων Εθνών. Επιπλέον, οι επιλογές αξιολογήθηκαν με βάση την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα, τη συνοχή και την αναλογικότητά τους, κατόπιν εφαρμογής της κοινωνικής αξιολόγησης πολλαπλών κριτηρίων.

Η αξιολόγηση των επιλογών και των επιπτώσεών τους κατέδειξε ότι η ενσωμάτωση με βάση τους στόχους πολιτικής (συγχώνευση βάσει στόχων) θα προσφέρει καλύτερες δυνατότητες σε σύγκριση με τις δύο εναλλακτικές λύσεις. Θα επιτρέψει καλύτερο συντονισμό, στοχευμένη ευελιξία και αποτελεσματικότερη χρήση του προϋπολογισμού της Ένωσης — χωρίς να θυσιάζεται η εστίαση της πολιτικής ή η προσβασιμότητα.

Αυτό το χρηματοδοτικό μέσο θα προσφέρει μια πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση και ένα συνεκτικό τοπίο τυπικών, μη τυπικών και άτυπων ευκαιριών για τη νεολαία, με στόχο την τόνωση της ανάπτυξης δεξιοτήτων, της συμμετοχής, της ετοιμότητας και της κοινωνικής συνοχής. Η Ευρώπη χρειάζεται να διασφαλίσει ότι οι νέοι αποκτούν ένα ελάχιστο επίπεδο επάρκειας βασικών και ψηφιακών δεξιοτήτων, και να προωθήσει τις προηγμένες ικανότητες και τις μη τεχνικές δεξιότητες που απαιτούνται σε όλα τα στάδια της ζωής. Αυτό ισχύει για την επαγγελματική αλλά και για την προσωπική τους εξέλιξη. Και είναι ζωτικής σημασίας, δεδομένου ότι σχεδόν 18 εκατομμύρια νέοι στην ΕΕ διατρέχουν κίνδυνο κοινωνικού

αποκλεισμού³² και, το 2024, σχεδόν οι μισοί ανέφεραν ότι υπέφεραν πρόσφατα από συναισθηματικά ή ψυχοκοινωνικά προβλήματα³³. Η Ευρώπη πρέπει επίσης να αντιμετωπίσει τις ανεπαρκείς γνώσεις των νέων, ιδίως όσον αφορά τα δημοκρατικά τους δικαιώματα, τη δύσκολη πρόσβαση σε πληροφορίες, καθώς και την περιορισμένη συμμετοχή στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και τον ευρύτερο πολιτικό διάλογο. Η αντιμετώπιση όλων αυτών των προκλήσεων είναι καίριας σημασίας για τη διασφάλιση μιας ευημερούσας, προετοιμασμένης και συνεκτικής Ευρώπης, αλλά δεν μπορεί να εκπληρωθεί μόνο μέσω της τυπικής εκπαίδευσης. Ο εθελοντισμός και άλλες μορφές μη τυπικής και άτυπης μάθησης προσφέρουν συμπληρωματική αξία στην τυπική εκπαίδευση. Όσον αφορά την υλοποίηση, με την ενοποίηση της λογικής των παρεμβάσεων για τους εν λόγω τομείς (που καλύπτονται κυρίως από το Erasmus+ και το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης), η ενωσιακή χρηματοδότηση θα εξορθολογιστεί και θα απλουστευθεί σημαντικά, γεγονός που θα οδηγήσει σε μεγαλύτερη αποδοτικότητα, οικονομίες κλίμακας και μείωση του διοικητικού φόρτου.

Το νέο μέσο θα βασιστεί στην επιτυχία των τρεχόντων προγραμμάτων και των βέλτιστων πρακτικών του τρέχοντος ΠΔΠ, όπως τεκμηριώνεται από τις αξιολογήσεις. Θα αντιμετωπίσει καλύτερα τις διακρατικές και κοινές προκλήσεις, καλύπτοντας τα χρηματοδοτικά κενά σε επίπεδο κρατών μελών και ενισχύοντας τη συνοχή μεταξύ εσωτερικών και εξωτερικών πολιτικών, προωθώντας παράλληλα τις συνέργειες, την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα και μειώνοντας τις αλληλεπικαλύψεις.

Με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας, η παρούσα έκθεση εκτίμησης επιπτώσεων υποβλήθηκε για ποιοτικό έλεγχο στην επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου (EPE). Η EPE γνωμοδότησε για την εκτίμηση επιπτώσεων στις 13 Ιουνίου 2025. Η EPE διατύπωσε σειρά παρατηρήσεων και συστάσεων σχετικά με το πεδίο εφαρμογής, τον ορισμό του προβλήματος και τη χρήση των αξιολογήσεων, τη λογική και τους στόχους της παρέμβασης, τη σύγκριση των επιλογών και την ανάλυση κόστους-οφέλους, τη διακυβέρνηση, τη συνοχή και τη μελλοντική παρακολούθηση και αξιολόγηση. Η εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει την παρούσα νομοθετική πρόταση εξετάστηκε σύμφωνα με τις παρατηρήσεις της επιτροπής ρυθμιστικού ελέγχου.

- **Απλούστευση**

Η πρόταση εισάγει διάφορες απλουστεύσεις.

Για άτομα, ιδίως νέους

Με την επέκταση του πεδίου εφαρμογής και τη συμπερίληψη έργων εθελοντισμού και αλληλεγγύης, η πρωτοβουλία θα προσφέρει όλες τις ευκαιρίες της ΕΕ για τη νεολαία στο πλαίσιο ενός προγράμματος. Ως εκ τούτου, η πρόταση θα προσφέρει ένα ενιαίο σημείο εισόδου προς ευκαιρίες ενωσιακής χρηματοδότησης για τους νέους και όσους και όσες εργάζονται μαζί τους σε ολόκληρη την Ένωση και στο εξωτερικό, παρέχοντάς τους ευκολότερη πρόσβαση σε αυτές.

Για αιτούντες και δικαιούχους

Η πρόταση αποσκοπεί στην αύξηση της συνοχής και στον εξορθολογισμό της αρχιτεκτονικής του προγράμματος μέσω του συνδυασμού των δράσεων συνεργασίας και στήριξης της

³² Το 2024 το 24,2 % του συνόλου των παιδιών ηλικίας κάτω των 18 ετών (19,5 εκατομμύρια παιδιά) στην ΕΕ αντιμετώπιζε κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού. Πηγή: διαδικτυακή βάση δεδομένων Eurostat (κωδικός: ilc_peps01n) [ilc_peps01n] Άτομα που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού κατά ηλικία και φύλο.

³³ [Έρευνα του Ευρωβαρόμετρου FL545](#), Μάιος 2024, Νεολαία και δημοκρατία.

πολιτικής, της ανακατανομής δράσεων (για παράδειγμα μέσω της συγκέντρωσης όλων των ευκαιριών συνεργασίας για τις οργανώσεις ή της μεταφοράς της στήριξης σε πλατφόρμες από κοινού με άλλα εργαλεία και μέτρα για τη στήριξη της ανάπτυξης πολιτικής και της υλοποίησης του προγράμματος) και της κατάργησης των περιττών κεφαλαίων ανά τομέα. Οι δράσεις που έχουν παρόμοιους στόχους και αλληλεπικαλύψεις θα συγχωνευθούν (π.χ. η μαθησιακή κινητικότητα των φοιτητών και φοιτητριών και του προσωπικού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης). Με τον τρόπο αυτό θα αποσαφηνιστούν οι ευκαιρίες χρηματοδότησης που προσφέρει η Ένωση, και θα καταστεί ευκολότερο για τους δυνητικούς αιτούντες να προσανατολιστούν και να εντοπίσουν τις ευκαιρίες που τους αφορούν.

Επιπλέον, η πρωτοβουλία θα αντιμετωπίσει τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι οργανώσεις βάσης, οι μικρές οργανώσεις ή οι οργανώσεις που υποβάλουν αίτηση για πρώτη φορά, και θα αυξήσει την εμβέλειά της με την αλλαγή του τρόπου διαχείρισης ορισμένων δράσεων (π.χ. τρέχουσες δράσεις Jean Monnet σε άλλους τομείς από την τριτοβάθμια εκπαίδευση ή συμπράξεις συνεργασίας για τον αθλητισμό). Θα εισαγάγει επίσης συμπράξεις επιχορηγήσεων πολύ χαμηλής αξίας με σημαντικά μειωμένο διοικητικό φόρτο για τους αιτούντες.

Η χρήση συστημάτων διαπίστευσης θα συνεχίσει να παρέχει στις οργανώσεις ένα διαρθρωμένο πλαίσιο για συνεχή βελτίωση και απλουστευμένη πρόσβαση στη χρηματοδότηση, διευκολύνοντας τελικά τον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό, βελτιώνοντας την ποιότητα των δραστηριοτήτων και ενισχύοντας τη διακρατική συνεργασία. Οι απλουστευμένες επιχορηγήσεις με τη μορφή εφάπαξ ποσών, μοναδιαίων δαπανών και ενιαίων συντελεστών θα χρησιμοποιούνται στον μέγιστο δυνατό βαθμό.

Επιπλέον, θα καταβληθούν προσπάθειες για την απλούστευση των συνολικών διαδικασιών υποβολής αιτήσεων και υποβολής εκθέσεων, καθώς και για την εναρμόνιση των κανόνων, με παράλληλη διασφάλιση της αναλογικότητας μεταξύ του επιπέδου της επιχορήγησης και των απαιτήσεων.

Για τα ενδιαφερόμενα μέρη που υλοποιούν το πρόγραμμα (εθνικές αρχές, εθνικοί οργανισμοί, Ευρωπαϊκή Επιτροπή)

Η πρόταση, εντάσσοντας σε ένα πλαίσιο δύο προγράμματα που λειτουργούν με παρόμοιες διαδικασίες και αλληλεπικαλύπτονται σε διάφορους τομείς (π.χ. πρόγραμμα εργασίας, παρακολούθηση, επικοινωνία), θα προσφέρει σημαντική απλούστευση, οδηγώντας σε μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα, μείωση του διοικητικού φόρτου και του κόστους υλοποίησης. Αυτό θα επιτρέψει την αποδοτικότερη χρήση των πόρων, τόσο για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσο και για τα κράτη μέλη και τις τρίτες χώρες που ζητούν να συνδεθούν με το πρόγραμμα (δηλαδή φορείς υλοποίησης).

• **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η πρόταση σέβεται και συνάδει με τις αξίες της Ένωσης που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι στόχοι της προτεινόμενης πρωτοβουλίας συνδέονται στενά με την προώθηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και την εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όπως περιγράφεται λεπτομερώς στην ετήσια έκθεση του 2024 σχετικά με την εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων³⁴, το πρόγραμμα Erasmus+ για την περίοδο 2021-2027 συμβάλλει στην προάσπιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων σε όλους τους τομείς του. Ομοίως, η παρούσα

³⁴ Χρηματοδότηση για την προώθηση, την προστασία και την επιβολή των θεμελιωδών δικαιωμάτων — Ετήσια έκθεση του 2024 σχετικά με την εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ [COM(2024) 456].

πρόταση θα συμβάλει στην προώθηση και την προστασία των δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στο άρθρο 8 (προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα), στο άρθρο 11 (ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης), στο άρθρο 13 (ελευθερία της τέχνης και της επιστήμης, συμπεριλαμβανομένης της ακαδημαϊκής ελευθερίας), στο άρθρο 14 (δικαίωμα εκπαίδευσης), στο άρθρο 15 (ελευθερία του επαγγέλματος και δικαίωμα προς εργασία), στα άρθρα 20 και 21 (ισότητα έναντι του νόμου και απαγόρευση διακρίσεων), στο άρθρο 22 (πολιτιστική, θρησκευτική και γλωσσική πολυμορφία), στο άρθρο 23 (ισότητα γυναικών και ανδρών), στο άρθρο 24 (δικαιώματα του παιδιού), στο άρθρο 26 (δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία), στο άρθρο 31 (δίκαιες και πρόσφορες συνθήκες εργασίας), στο άρθρο 33 (οικογενειακή και επαγγελματική ζωή) και στα άρθρα 39 έως 46 (δικαιώματα των πολιτών) του Χάρτη. Αυτό επιτυγχάνεται κυρίως με τη χρηματοδότηση έργων και πρωτοβουλιών που συμβάλλουν στην πρακτική εφαρμογή αυτών των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Βλέπε παράρτημα

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Η παρούσα πρωτοβουλία θα παρακολουθείται μέσω του κοινού πλαισίου επιδόσεων για τον προϋπολογισμό μετά το 2027. Το πλαίσιο επιδόσεων προβλέπει την υποβολή έκθεσης υλοποίησης κατά τη διάρκεια της φάσης υλοποίησης του προγράμματος, καθώς και τη διενέργεια εκ των υστέρων αξιολόγησης σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Η αξιολόγηση θα διενεργηθεί σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για τη βελτίωση της νομοθεσίας και θα βασίζεται σε δείκτες σχετικούς με τους στόχους του προγράμματος.

Η Επιτροπή θα υποβάλλει τακτικά εκθέσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και όλα τα άλλα αρμόδια θεσμικά όργανα της ΕΕ.

Σημαντικό μέρος του προγράμματος θα υλοποιηθεί υπό έμμεση διαχείριση, κυρίως μέσω εθνικών οργανισμών. Τα υπόλοιπα μέρη του προγράμματος θα υλοποιηθούν υπό άμεση διαχείριση, κυρίως από εκτελεστικό οργανισμό υπό την εποπτεία των υπηρεσιών της Επιτροπής που είναι αρμόδιες για το πρόγραμμα.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Ο κανονισμός καθορίζει τις διατάξεις για ένα πρόγραμμα Erasmus+ που καλύπτει την εκπαίδευση και την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό και ενσωματώνει τις ευκαιρίες που προσφέρει το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, συμπεριλαμβανομένου του Ευρωπαϊκού Σώματος Εθελοντών Ανθρωπιστικής Βοήθειας στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2021-2027, προσφέροντας ένα ολοκληρωμένο ενωσιακό μέσο για τη συμβολή στην υψηλής ποιότητας διά βίου μάθηση, την ενίσχυση των δεξιοτήτων και των βασικών ικανοτήτων για όλους, για τη ζωή και για την εργασία, προωθώντας παράλληλα την κοινωνική συμμετοχή και την αγωγή του πολίτη, την αλληλεγγύη και την κοινωνική ένταξη. Το πρόγραμμα αποτελεί βασικό μέσο για την υποστήριξη της υλοποίησης των ενωσιακών πολιτικών στον τομέα της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού. Οι ειδικοί στόχοι βασίζονται σε συγκεκριμένες δράσεις.

Στο κεφάλαιο I — «Γενικές διατάξεις» του προτεινόμενου κανονισμού ορίζεται το αντικείμενό του, παρέχονται οι ορισμοί ορισμένων όρων για τους σκοπούς του οικείου κανονισμού, καθώς και οι γενικοί και ειδικοί στόχοι του προγράμματος.

Το πρόγραμμα διαρθρώνεται γύρω από έναν πυλώνα για τις ευκαιρίες μάθησης για όλους και έναν πυλώνα για την ανάπτυξη ικανοτήτων που συνδυάζει τη συνεργασία μεταξύ οργανώσεων και ιδρυμάτων και τη στήριξη της ανάπτυξης πολιτικών, καλύπτοντας όλους τους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού.

Στο κεφάλαιο II — «Πεδίο εφαρμογής της παρέμβασης» προσδιορίζονται οι δραστηριότητες που προβλέπονται για την επίτευξη των στόχων του προτεινόμενου κανονισμού. Στο πλαίσιο των ευκαιριών μάθησης για όλους, το πρόγραμμα θα στηρίζει τη μαθησιακή κινητικότητα σε όλους τους τομείς και τις ευκαιρίες εθελοντισμού στον τομέα της νεολαίας, αφενός, και τις ευκαιρίες ανάπτυξης ταλέντων και αριστείας, αφετέρου. Το εν λόγω κεφάλαιο καλύπτει επίσης το Ευρωπαϊκό Σώμα Εθελοντών Ανθρωπιστικής Βοήθειας. Το σκέλος αυτό περιλαμβάνει επίσης ένα νέο όραμα για την επέκταση της κινητικότητας ώστε να διασφαλιστεί ότι όλοι οι νέοι Ευρωπαίοι και Ευρωπαίες θα έχουν τη δυνατότητα να αποκτήσουν εμπειρία Erasmus+ σε μικρότερη ηλικία στην οποία διαμορφώνονται οι αξίες και οι νοοτροπίες, περιλαμβάνει νέες ευκαιρίες (υποτροφίες Erasmus+) που δημιουργήθηκαν για να δοθεί η δυνατότητα σε φοιτητές να πραγματοποιήσουν σπουδές σε στρατηγικούς εκπαιδευτικούς τομείς, και περιλαμβάνει τις υφιστάμενες ευκαιρίες που μεταφέρονται στο πλαίσιο αυτού του σκέλους για λόγους συνοχής και σαφήνειας, συμπεριλαμβανομένων των υποτροφιών Erasmus Mundus και των δράσεων Jean Monnet στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Στο κεφάλαιο III — «Συμπερίληψη και πολυμορφία» προσδιορίζεται η εστίαση που θα πρέπει να έχει το πρόγραμμα στη συμπερίληψη και την πολυμορφία, καθώς και μέτρα και εργαλεία για την προσέγγιση περισσότερων συμμετεχόντων με λιγότερες ευκαιρίες.

Στο κεφάλαιο IV — «Δημοσιονομικές διατάξεις» ορίζεται ο προϋπολογισμός του προγράμματος για την προγραμματική περίοδο και οι προβλεπόμενες μορφές ενωσιακής χρηματοδότησης. Προβλέπεται επίσης ότι πρόσθετη οικονομική συνεισφορά θα πρέπει να κατανεμηθεί στο πλαίσιο άλλων μέσων. Το κεφάλαιο προσδιορίζει τις μορφές και τη λειτουργία των συνεργειών με άλλα ταμεία και πόρους. Επιπλέον, το εν λόγω κεφάλαιο καθορίζει επίσης ορισμένους ειδικούς κανόνες που εφαρμόζονται στην άμεση και έμμεση διαχείριση, όπως για την κατανομή των κονδυλίων στο πλαίσιο της έμμεσης διαχείρισης.

Στο κεφάλαιο V — «Συμμετοχή στο πρόγραμμα» καθορίζονται τα κριτήρια για τις συμμετέχουσες χώρες. Προσδιορίζονται οι τρίτες χώρες που μπορούν να συνδεθούν με το πρόγραμμα, είτε εν όλω είτε εν μέρει, και οι όροι υπό τους οποίους μπορούν να συμμετάσχουν. Στο κεφάλαιο προσδιορίζεται επίσης ποιες οντότητες είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση.

Στο κεφάλαιο VI — «Προγραμματισμός» διευκρινίζεται ότι το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί μέσω προγραμμάτων εργασίας.

Στο κεφάλαιο VII — «Πληροφόρηση, επικοινωνία και διάδοση» ορίζονται οι απαιτήσεις για όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς σχετικά με τη διάδοση των πληροφοριών, τη δημοσιοποίηση και την παρακολούθηση όλων των δράσεων που υποστηρίζονται από το πρόγραμμα.

Στο κεφάλαιο VIII — «Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου» καθορίζονται οι όροι για την εγκατάσταση και τη λειτουργία των φορέων υλοποίησης του προγράμματος. Από πλευράς διαχείρισης, ο προτεινόμενος μηχανισμός υλοποίησης αποτελεί συνδυασμό έμμεσης και άμεσης διαχείρισης. Ο συνδυασμός των μεθόδων διαχείρισης βασίζεται στις υπάρχουσες

δομές του τρέχοντος προγράμματος. Οι εθνικοί οργανισμοί θα είναι επιφορτισμένοι με τη διαχείριση της μεγάλης πλειονότητας των κονδυλίων του προγράμματος. Στο κεφάλαιο ορίζεται επίσης το απαραίτητο εποπτικό σύστημα με σκοπό να διασφαλίζεται ότι λαμβάνεται δεόντως υπόψη η προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης σε περίπτωση υλοποίησης δράσεων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού.

Στο κεφάλαιο IX — «Μεταβατικές και τελικές διατάξεις» καθορίζονται οι απαραίτητες διατάξεις για να διασφαλιστεί η μετάβαση μεταξύ των προγραμμάτων. Στις τελικές διατάξεις καθορίζεται η ημερομηνία έναρξης ισχύος του προτεινόμενου κανονισμού, ο οποίος θα είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και θα ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος Erasmus+ για την περίοδο 2028-2034 και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/817 και (ΕΕ) 2021/888

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 165 παράγραφος 4, το άρθρο 166 παράγραφος 4 και το άρθρο 214 παράγραφος 5,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής³⁵,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών³⁶,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Ένωση πρέπει να στηρίζει και να προετοιμάζει τους πολίτες της, από νεαρή ηλικία, με τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες που απαιτούνται για επιτυχία στη μάθηση, την εργασία και τη ζωή. Για να καταστεί αυτό δυνατό, η Ένωση χρειάζεται αποδοτικά, ευέλικτα, καινοτόμα και συμπεριληπτικά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, ικανά να καλλιεργούν, να προσελκύουν και να διατηρούν ταλέντα, να συμβαδίζουν με τον ρυθμό και την εμβέλεια των συνεχιζόμενων κοινωνικών, ψηφιακών, περιβαλλοντικών και οικονομικών μετασχηματισμών, να ανταποκρίνονται στις δημογραφικές προκλήσεις και στις ανάγκες της κοινωνίας και της οικονομίας σε δεξιότητες, να γεφυρώνουν τα κενά δεξιοτήτων και να ικανοποιούν τις ανάγκες της βιομηχανίας σε κρίσιμους τομείς.
- (2) Η Ένωση είναι μια κοινότητα αξιών που έχουν τις ρίζες τους στην ιστορία και την ταυτότητα της Ευρώπης και εδράζονται στη Συνθήκη για την ΕΕ. Η κατανόηση αυτών των αξιών, συμπεριλαμβανομένων των θεμελιωδών δικαιωμάτων και της δημοκρατίας, αποτελεί βασική δεξιότητα ζωής και κλειδί για τη συμμετοχή στον πολιτικό διάλογο και τη λήψη αποφάσεων. Οι δραστηριότητες στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού, αφενός, συμβάλλουν στον εφοδιασμό των πολιτών με τις δεξιότητες και τις ικανότητες που τους επιτρέπουν να προοδεύουν και να συμμετέχουν ενεργά και ουσιαστικά στον

³⁵ ΕΕ C , , σ. [...]. .

³⁶ ΕΕ C , , σ. [...]. .

δημοκρατικό βίο και στην κοινωνία συνολικά και, αφετέρου, βοηθούν τους ανθρώπους να μοιράζονται και να υπερασπίζονται κοινές αξίες.

- (3) Η Ένωση βασίζεται στην αλληλεγγύη, τόσο μεταξύ των πολιτών της όσο και μεταξύ των κρατών μελών της. Αυτή η οικουμενική αξία καθοδηγεί τις ενωσιακές δράσεις και παρέχει την ενότητα που είναι αναγκαία προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι κοινωνικές προκλήσεις, κάτι στο οποίο τα άτομα είναι διατεθειμένα να συμβάλουν έμπρακτα, κυρίως μέσω του εθελοντισμού.
- (4) Είναι σημαντικό όλοι οι άνθρωποι, ανεξάρτητα από το προσωπικό, κοινωνικό, οικονομικό ή πολιτιστικό τους υπόβαθρο, να έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν σε μια εμπειρία κινητικότητας στο εξωτερικό από μικρή ηλικία, όταν διαμορφώνονται οι αξίες και οι νοοτροπίες και όταν τα άτομα είναι πιο δεκτικά σε νέες εμπειρίες και επιρροές. Η έκθεση σε διαφορετικά περιβάλλοντα, πολιτισμούς, γλώσσες και τρόπους ζωής από νωρίς μπορεί να συντελέσει στην εξάλειψη των στερεοτύπων, στην προώθηση της διαπολιτισμικής κατανόησης και στην ενστάλαξη των αξιών του σεβασμού, της ανεκτικότητας και της αλληλεγγύης, συμβάλλοντας έτσι σε μια πιο ενωμένη και αρμονική Ευρώπη.
- (5) Η οικοδόμηση συμπεριληπτικών, συνεκτικών και ανθεκτικών κοινωνιών και η διατήρηση της ανταγωνιστικότητας της Ένωσης απαιτούν επενδύσεις τόσο σε ευκαιρίες μάθησης για όλους, ανεξάρτητα από το περιβάλλον και τα μέσα τους, όσο και στη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και των οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στους οικείους τομείς, καθώς και στην ανάπτυξη καινοτόμων πολιτικών στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού. Τέτοιες επενδύσεις συμβάλλουν επίσης στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής ταυτότητας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων και αξιών, καθώς και σε μια πιο δημοκρατική Ένωση.
- (6) Σύμφωνα με τη στρατηγική της ΕΕ για την Ένωση Ετοιμότητας³⁷, η ετοιμότητα, η ανθεκτικότητα, η συμμετοχή στον δημοκρατικό βίο και η συμμετοχή των πολιτών στα κοινά θα πρέπει να ενισχύονται μέσω μιας προσέγγισης από τη βάση προς την κορυφή και να ενθαρρύνονται οι σχετικές οργανώσεις και ιδρύματα να διαδραματίσουν καίριο ρόλο στην προώθηση του ψηφιακού γραμματισμού και του γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας, της κριτικής σκέψης, της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά και της μάθησης σχετικά με τη δημοκρατία και την πολιτειότητα. Τα άτομα και οι κοινότητες σε ολόκληρη την ΕΕ πρέπει να συμμετέχουν ενεργά στην πρόληψη κρίσεων και να είναι επαρκώς προετοιμασμένα για την αντιμετώπισή τους.
- (7) Οι κοινοί τομείς δράσης και στόχοι των προγραμμάτων του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης και του Erasmus+ για την περίοδο 2021-2027 αναδεικνύουν τις δυνατότητες για ενισχυμένη συνέργεια και κανονιστική συνοχή. Με τη συγκέντρωση όλων των ευκαιριών μαθησιακής κινητικότητας, εθελοντισμού, συνεργασίας και ενεργού πολιτειότητας δημιουργείται ενιαίο σημείο εισόδου σε όλες τις ευκαιρίες που προσφέρει η Ένωση στους νέους και στις οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της νεολαίας, με αποτέλεσμα μια πιο συντονισμένη και αποτελεσματική προσέγγιση και ευκολότερη πρόσβαση για δυνητικούς συμμετέχοντες και δικαιούχους.

³⁷

Κοινή ανακοίνωση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την ευρωπαϊκή στρατηγική για την Ένωση Ετοιμότητας [JOIN(2025) 130 final].

- (8) Στο πλαίσιο αυτό, είναι αναγκαίο να θεσπιστεί, ως διάδοχο των προγραμμάτων Erasmus+³⁸ και Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης³⁹ 2021-2027, το Erasmus+ 2028-2034, το ενωσιακό πρόγραμμα για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό (στο εξής: πρόγραμμα), το οποίο περιλαμβάνει δράσεις στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού και προβλέπει τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Σώματος Εθελοντών Ανθρωπιστικής Βοήθειας.
- (9) Σ' ένα ταχέως μεταβαλλόμενο οικονομικό, κοινωνικό και γεωπολιτικό περιβάλλον, η πείρα έχει καταδείξει την ανάγκη μεγαλύτερης ευελιξίας όσον αφορά το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και τα προγράμματα δαπανών της Ένωσης. Για τον σκοπό αυτό, και σύμφωνα με τους στόχους του προγράμματος Erasmus+, η χρηματοδότηση θα πρέπει να λαμβάνει δεόντως υπόψη τις εξελισσόμενες ανάγκες πολιτικής και τις προτεραιότητες της Ένωσης, όπως προσδιορίζονται στα σχετικά έγγραφα της Επιτροπής, στα συμπεράσματα του Συμβουλίου και στα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, διασφαλίζοντας παράλληλα επαρκή προβλεψιμότητα για την εκτέλεση του προϋπολογισμού.
- (10) Το πρόγραμμα θα πρέπει να στηρίζει την υλοποίηση της Ένωσης Δεξιοτήτων⁴⁰ και των συνολικών στρατηγικών πλαισίων για την ενωσιακή συνεργασία σε επίπεδο πολιτικής στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων των θεματολογίων πολιτικής για τη σχολική εκπαίδευση, την τριτοβάθμια εκπαίδευση, την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και την εκπαίδευση ενηλίκων, μεταξύ άλλων την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση, με στόχο να μπορούν οι πολίτες να αναπτύσσουν ικανότητες και δεξιότητες σε όλα τα στάδια της ζωής τους, ώστε να προοδεύουν στην κοινωνία.
- (11) Σύμφωνα με τη στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία⁴¹, το ευρωπαϊκό θεματολόγιο για τις κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους⁴² και την ανακοίνωση του 2024 σχετικά με την κληρονομιά του Ευρωπαϊκού Έτους Νεολαίας 2022⁴³, το πρόγραμμα θα πρέπει να στηρίζει την ουσιαστική συμμετοχή των νέων και των οργανώσεων νεολαίας στη λήψη αποφάσεων και τη χάραξη πολιτικής, την ενσωμάτωση της διάστασης της νεολαίας σε όλους τους τομείς πολιτικής, την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης, την υψηλής ποιότητας εργασία στον τομέα της νεολαίας και την ανάπτυξη ικανοτήτων των εργαζομένων στον τομέα

³⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/817 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος «Erasmus+»: το πρόγραμμα της Ένωσης για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό (ΕΕ L 189 της 28.5.2021).

³⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/888 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, για τη θέσπιση του Προγράμματος για το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης (ΕΕ L 202 της 8.6.2021).

⁴⁰ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Μια Ένωση Δεξιοτήτων» [COM(2025) 90 final].

⁴¹ Ψήφισμα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου σχετικά με πλαίσιο ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας: Η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη νεολαία 2019-2027 (ΕΕ C 456 της 18.12.2018, ST/14944/2018/INIT).

⁴² Ψήφισμα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, σχετικά με το πλαίσιο καθιέρωσης ευρωπαϊκού θεματολογίου για τις κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους (ΕΕ C 415 της 1.12.2020, 2020/C 415/01).

⁴³ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με το Ευρωπαϊκό Έτος Νεολαίας 2022 [COM(2024) 1 final], <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=celex:52024DC0001>.

της νεολαίας. Το πρόγραμμα θα εξακολουθήσει να στηρίζει τη συμμετοχή όλων των νέων στη μαθησιακή κινητικότητα και τη μη τυπική μαθησιακή κινητικότητα, μεταξύ άλλων σε ανταλλαγές νέων και σε δραστηριότητες συμμετοχής των νέων, με στόχο τη δραστηριοποίηση και την ενδυνάμωση των νέων ώστε να αποκτήσουν και να αναπτύξουν ικανότητες για τη ζωή και το επαγγελματικό τους μέλλον, να γίνουν ενεργοί πολίτες και να συμμετέχουν στην οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική, δημοκρατική και πολιτική ζωή, να συνδεθούν με το ευρωπαϊκό εγχείρημα και να συμβάλουν στην οικοδόμηση μιας συμπεριληπτικής, ανταγωνιστικής και ανθεκτικής Ένωσης.

- (12) Το πρόγραμμα θα πρέπει να στηρίζει τη συμμετοχή όλων στον αθλητισμό και τη σωματική άσκηση, σύμφωνα με το πρόγραμμα εργασιών της ΕΕ για τον αθλητισμό 2024-2027⁴⁴. Για τον λόγο αυτό, είναι αναγκαίο να δοθεί έμφαση ιδιαίτερα στον μαζικό αθλητισμό, με δεδομένο τον σημαντικό ρόλο του αθλητισμού στην προώθηση των υγιεινών τρόπων ζωής, των διαπροσωπικών σχέσεων, της κοινωνικής ένταξης και της ισότητας, καθώς και στην οικοδόμηση συνεκτικών κοινοτήτων.
- (13) Ο ψηφιακός μετασχηματισμός άλλαξε την κοινωνία και την οικονομία με διαρκώς μεγαλύτερο αντίκτυπο στην καθημερινή ζωή και κατέδειξε την ανάγκη για υψηλότερα επίπεδα ψηφιακής ετοιμότητας και ικανότητας του τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, καθώς και την επιτακτική ανάγκη να αναπτύξουν όλοι ψηφιακές δεξιότητες σε ολόκληρη την Ένωση.
- (14) Η τυπική, η άτυπη και η μη τυπική μάθηση συμβάλλουν ουσιαστικά στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, στην ευαισθητοποίηση και στην απόκτηση των δεξιοτήτων και των βασικών ικανοτήτων που απαιτούνται ώστε να αλλάξουν οι ατομικές συμπεριφορές. Το πρόγραμμα θα συμβάλει στην ενδυνάμωση των ατόμων ώστε να δραστηριοποιούνται στις αντίστοιχες κοινότητες τους και να αναπτύξουν τις δεξιότητες που χρειάζονται για μια επιτυχημένη καθαρή μετάβαση, βάσει της συμφωνίας για καθαρή βιομηχανία.
- (15) Στόχος της διεθνούς διάστασης του προγράμματος θα πρέπει να είναι η προσφορά ευκαιριών μαθησιακής κινητικότητας, συνεργασίας και διαλόγου πολιτικής με τρίτες χώρες που δεν είναι συνδεδεμένες με το πρόγραμμα, με αξιοποίηση της πείρας από τα προηγούμενα προγράμματα, ώστε, μεταξύ άλλων, το πρόγραμμα να συμβάλει στην ανταγωνιστικότητα της Ένωσης, διασφαλίζοντας παράλληλα την προστασία των συμφερόντων της όσον αφορά την οικονομική ασφάλεια. Για να αυξηθεί ο αντίκτυπος των εν λόγω δραστηριοτήτων, είναι σημαντικό να ενισχυθούν οι συνέργειες μεταξύ του προγράμματος και του μηχανισμού «Παγκόσμια Ευρώπη» και να ληφθούν υπόψη η διεύρυνση της Ένωσης, η στρατηγική Global Gateway και τα πλαίσια πολιτικής για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό.
- (16) Το πρόγραμμα θα πρέπει να φέρει τις υποψήφιες χώρες και τα δυνάμει υποψήφια μέλη πιο κοντά στον στόχο τους για προσχώρηση στην Ένωση. Το πρόγραμμα θα πρέπει να προωθεί τη σταθερότητα, τις εταιρικές σχέσεις και την ανάπτυξη δεξιοτήτων με χώρες της ευρύτερης γειτονίας, μεταξύ άλλων ενισχύοντας τους δεσμούς με την περιοχή της Μεσογείου. Μέσω της συνεργασίας με άλλες χώρες παγκοσμίως, το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να προσελκύει ταλέντα από ολόκληρο

⁴⁴ Ψήφισμα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, σχετικά με το πρόγραμμα εργασιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον αθλητισμό (1η Ιουλίου 2024 – 31 Δεκεμβρίου 2027) (ΕΕ C, C/2024/3527, 3.6.2024).

τον κόσμο και να διαμορφώνει εταιρικές σχέσεις με πρωταρχικό στόχο την προώθηση της ανταγωνιστικότητας της Ένωσης. Το πρόγραμμα θα πρέπει να στηρίζει τις χώρες στον εκσυγχρονισμό των ιδρυμάτων και των οργανώσεών τους και, γενικότερα, στη βελτίωση της ποιότητας και της συμπεριληπτικότητας της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού μέσω διεθνών εταιρικών σχέσεων.

- (17) Η υλοποίηση του προγράμματος θα πρέπει να διέπεται από τις αρχές και τις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας και του κράτους δικαίου, καθώς και της αλληλεγγύης, όπως κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και αναφέρονται στο προοίμιο του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επομένως, είναι σημαντικό όλα τα μέρη που συμμετέχουν στο πρόγραμμα να σέβονται τις εν λόγω αρχές και αξίες. Το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να τηρεί τις αρχές που ορίζονται στις ενωσιακές κατευθυντήριες γραμμές του 2017 για την προαγωγή και την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού και στο άρθρο 9 της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες.
- (18) Το πρόγραμμα θα πρέπει να ενθαρρύνει τη συμμετοχή —ιδίως των νέων— στη δημοκρατική ζωή της Ευρώπης, μεταξύ άλλων με την υποστήριξη δραστηριοτήτων που συμβάλλουν στην εκπαίδευση σχετικά με την πολιτειότητα, καλλιεργούν τις δεξιότητες που χρειάζονται για τη συμμετοχή στα κοινά και καθιστούν εφικτή τη δραστηριοποίηση και την παιδεία συμμετοχής στην κοινωνία των πολιτών, κάτι που αυξάνει την ευαισθητοποίηση για τις κοινές ευρωπαϊκές αξίες, συμπεριλαμβανομένων των θεμελιωδών δικαιωμάτων, διευκολύνει την αλληλεπίδραση με τους υπευθύνους λήψης αποφάσεων σε τοπικό, εθνικό και ενωσιακό επίπεδο και συμβάλλει στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να στηρίζει τη δημιουργία ευκαιριών και μηχανισμών για την ουσιαστική συμμετοχή των νέων.
- (19) Το πρόγραμμα θα πρέπει να προσφέρει προσβάσιμες, συμπεριληπτικές και ασφαλείς ευκαιρίες στους νέους και στις οργανώσεις νεολαίας να επιδείξουν αλληλεγγύη, βοηθώντας τους να στηρίξουν τις τοπικές κοινότητες και να αντιμετωπίσουν τις κοινωνικές προκλήσεις, ενώ θα αποκτήσουν παράλληλα πολύτιμη εμπειρία και δεξιότητες για την προσωπική τους ανέλιξη και απασχολησιμότητα.
- (20) Ο εθελοντισμός, τόσο εντός όσο και εκτός της Ένωσης, συνιστά πλούσια εμπειρία σ' ένα πλαίσιο μη τυπικής και άτυπης μάθησης, καθώς επιτρέπει στους νέους να επιδείξουν αλληλεγγύη και να εμπλακούν σε δραστηριότητες που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των κοινωνικών και ανθρωπιστικών προκλήσεων, ενώ παράλληλα ενισχύει την προσωπική, κοινωνικοεκπαιδευτική και επαγγελματική τους εξέλιξη, την ενεργό πολιτειότητα, τη δραστηριοποίησή τους ως πολιτών και την απασχολησιμότητά τους. Ως εκ τούτου, το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να στηρίζει δράσεις εθελοντισμού του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης, συμπεριλαμβανομένου του Ευρωπαϊκού Σώματος Εθελοντών Ανθρωπιστικής Βοήθειας. Οι δράσεις αυτές καλύφθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης κατά την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027.
- (21) Προκειμένου να ενισχυθεί η προώθηση της αλληλεγγύης και η προβολή της ανθρωπιστικής βοήθειας και της αναπτυξιακής συνεργασίας μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών, είναι αναγκαίο τα κράτη μέλη και οι τρίτες χώρες που είναι συνδεδεμένες με το πρόγραμμα να αναπτύσσουν αλληλεγγύη προς τρίτες χώρες που δεν είναι συνδεδεμένες με αυτό και πλήττονται από καταστροφές που οφείλονται σε φυσικούς και ανθρωπογενείς κινδύνους. Το Ευρωπαϊκό Σώμα Εθελοντών Ανθρωπιστικής

Βοήθειας θα πρέπει να συμβάλει στη συντονισμένη ενωσιακή ανταπόκριση με βάση τις ανάγκες και θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τους κανόνες και τις διαδικασίες που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

- (22) Οι νέοι, ιδίως αν έχουν λιγότερες ευκαιρίες, πρέπει να εξακολουθήσουν να απολαμβάνουν τη δυνατότητα μιας πρωτόγνωρης εμπειρίας ταξιδεύοντας σε ολόκληρη την Ευρώπη στο πλαίσιο μιας άτυπης και μη τυπικής εκπαιδευτικής δραστηριότητας που έχει ως στόχο να ενισχύσει την αίσθησή τους ότι ανήκουν στην Ένωση και να τους βοηθήσει να ανακαλύψουν την πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία της.
- (23) Στον τομέα του αθλητισμού, μέσω ευκαιριών κινητικότητας και ανάπτυξης ικανοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας, το πρόγραμμα θα πρέπει να προωθεί τις κοινές ευρωπαϊκές αξίες, τον εθελοντισμό, καθώς και την καινοτομία και την ανάπτυξη δεξιοτήτων στον αθλητισμό και μέσω αυτού. Το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να προωθεί τη χρηστή διακυβέρνηση, την ασφάλεια και την ακεραιότητα στον αθλητισμό καθώς και την αθλητική διπλωματία, να στηρίζει τις οργανώσεις μαζικού αθλητισμού και να προσφέρει στους νέους σε ολόκληρη την Ευρώπη την ευκαιρία να συμμετέχουν σε διασυνοριακές αθλητικές πρωτοβουλίες, προάγοντας την προσωπική εξέλιξη, τις πολιτιστικές ανταλλαγές, την αλληλεγγύη και τη συμμετοχή στις τοπικές κοινότητες.
- (24) Το πρόγραμμα συμβάλλει καθοριστικά στην Ένωση Δεξιοτήτων και στον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης, θέτοντας τα θεμέλια για την απόκτηση δεξιοτήτων και ικανοτήτων καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής και παρέχοντας έναν πραγματικό κοινό χώρο για ποιοτική εκπαίδευση και διά βίου μάθηση σε διασυνοριακό επίπεδο. Η Ένωση Δεξιοτήτων έχει ως στόχο να εντείνει τις προσπάθειες για την επίτευξη υψηλής ποιότητας εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης με την παροχή βασικών και προηγμένων δεξιοτήτων, την προσφορά ευκαιριών για την τακτική επικαιροποίηση των δεξιοτήτων και την απόκτηση νέων και μελλοντοστρεφών δεξιοτήτων, τη διευκόλυνση της κυκλοφορίας δεξιοτήτων και της πρόσληψης από επιχειρήσεις σε ολόκληρη την ΕΕ, καθώς και την προσέλκυση, την ανάπτυξη και τη διατήρηση κορυφαίων ταλέντων στην Ευρώπη. Το πρόγραμμα, ευθυγραμμιζόμενο με την Ένωση Δεξιοτήτων, θα πρέπει επίσης να αντικατοπτρίζει τη σημασία της εκπαίδευσης στην επιχειρηματικότητα και τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό.
- (25) Είναι σημαντικό να τονωθεί και να διευρυνθεί η πρόσβαση στη μάθηση, τη διδασκαλία και την έρευνα σχετικά με την ΕΕ, τις αξίες και την πολιτεότητα. Η ενίσχυση μιας ευρωπαϊκής αίσθησης του ανήκειν και της δέσμευσης είναι ιδιαίτερα σημαντική, δεδομένων των προκλήσεων που αντιμετωπίζει σήμερα η Ένωση. Το πρόγραμμα θα πρέπει να εξακολουθήσει να συμβάλλει στη μάθηση σε θέματα ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, συμπεριλαμβανομένων των μελλοντικών προκλήσεων και ευκαιριών της Ένωσης, και να προωθεί τη συζήτηση για τα θέματα αυτά και την ανάπτυξη της αριστείας στις σπουδές για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.
- (26) Η εκμάθηση γλωσσών συμβάλλει στην αμοιβαία κατανόηση μεταξύ ανθρώπων και πολιτισμών και τονώνει την κινητικότητα εντός και εκτός της Ένωσης, καθώς οι γλωσσικές ικανότητες αποτελούν καίρια δεξιότητα για τη ζωή και την εργασία. Για τον λόγο αυτό, το πρόγραμμα θα πρέπει να ενισχύσει την εκμάθηση γλωσσών, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των εθνικών νοηματικών γλωσσών. Προκειμένου να διασφαλίζεται η ευρεία και συμπεριληπτική πρόσβαση στο πρόγραμμα, είναι σημαντικό η πολυγλωσσία να αποτελεί βασική αρχή της εφαρμογής του.

- (27) Η Ευρώπη αντιμετωπίζει διογκούμενες δυσκολίες να καλύψει τη ζήτηση για ειδικευμένα talέντα σε στρατηγικούς και εξελισσόμενους τομείς, όπως οι καθαρές και κυκλικές τεχνολογίες, οι μεταφορές, η ενέργεια, η ανθεκτικότητα των υδάτων, η υγειονομική περίθαλψη, οι ψηφιακές τεχνολογίες, η αεροδιαστημική και η άμυνα. Για να αντιμετωπιστεί αυτή η νευραλγική ανάγκη, είναι σημαντικό να αναπτυχθούν, να προσελκυστούν και να διατηρηθούν ταλαντούχα άτομα στους συγκεκριμένους τομείς. Το πρόγραμμα, ευθυγραμμιζόμενο με την Ένωση Δεξιοτήτων, θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να στηρίζει τους φοιτητές της ΕΕ ώστε να πραγματοποιούν σπουδές σε τέτοιους κρίσιμους τομείς και, επιπλέον, να προσελκύει κορυφαία talέντα στην Ευρώπη, ενισχύοντας την ελκυστικότητα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης και προσφέροντας υποτροφίες σε φοιτητές, όπως μέσω του προγράμματος Erasmus Mundus. Έτσι, θα συμβάλει στην ικανοποίηση των αναγκών της αγοράς εργασίας σε δεξιότητες, συμπεριλαμβανομένων των τομέων που αντιμετωπίζουν σοβαρές ελλείψεις προσωπικού.
- (28) Η συνεργασία καθιστά εφικτή την ανταλλαγή πρακτικών και την ανάπτυξη ικανοτήτων και, ως εκ τούτου, οδηγεί σε καλύτερα αποτελέσματα και επιδόσεις, καθώς και σε βελτίωση της αποδοτικότητας μέσω της συγκέντρωσης πόρων και γνώσεων. Ως εκ τούτου, το πρόγραμμα θα πρέπει να στηρίζει μέτρα ανάπτυξης ικανοτήτων που εντείνουν τη συνεργασία σε διάφορα επίπεδα μεταξύ ιδρυμάτων και οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού. Με τον τρόπο αυτό, αναγνωρίζεται ο θεμελιώδης ρόλος των ιδρυμάτων και των οργανώσεων στον εφοδιασμό των ατόμων με τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες που απαιτούνται σ' έναν μεταβαλλόμενο κόσμο, και στην παροχή βοήθειας στα εν λόγω ιδρύματα και οργανώσεις προκειμένου να αξιοποιήσουν επαρκώς τις δυνατότητές τους για καινοτομία, δημιουργικότητα και επιχειρηματικότητα, ιδίως στο πλαίσιο της ψηφιακής οικονομίας.
- (29) Το πρόγραμμα θα πρέπει να στηρίζει τη μακροπρόθεσμη στρατηγική συνεργασία σε θεσμικό επίπεδο για την οικοδόμηση αριστείας, ανταγωνιστικότητας και ελκυστικότητας και τη δημιουργία βιώσιμου και συστημικού μετασχηματισμού των οργανώσεων και των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, νεολαίας και αθλητισμού, σύμφωνα με τις προτεραιότητες της ΕΕ, μεταξύ άλλων λειτουργώντας ως κλίνη δοκιμών για καινοτόμα μέσα εκπαίδευσης, κατάρτισης και ανάπτυξης δεξιοτήτων και στηρίζοντας τη συνεργασία με τις επιχειρήσεις και τη βιομηχανία. Το πρόγραμμα θα πρέπει να συνεχίσει να στηρίζει το έργο των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και των κρατών μελών για την άρση των εναπομενόντων εμποδίων στη διακρατική συνεργασία και για τον πολλαπλασιασμό της προσφοράς διακρατικών κοινών προγραμμάτων σπουδών, συμβάλλοντας στη δημιουργία ενός κοινού ευρωπαϊκού πτυχίου⁴⁵.
- (30) Το πρόγραμμα θα πρέπει να στηρίζει τη βασική εκπαιδευτική αποστολή των συνασπισμών ευρωπαϊκών πανεπιστημίων, ώστε να καταστεί δυνατός ο συστημικός αντίκτυπος που επιτυγχάνεται αποτελεσματικότερα μέσω μακροπρόθεσμης δράσης σε ενωσιακό επίπεδο, ιδίως να ενισχυθεί η αριστεία, να μειωθεί ο κατακερματισμός και να αυξηθεί η ελκυστικότητα και η συμπεριληπτικότητα των συστημάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της ΕΕ, να καταρτιστούν καινοτόμα μέσα που να

⁴⁵ Ψήφισμα του Συμβουλίου σχετικά με ένα σήμα κοινού ευρωπαϊκού πτυχίου και τα επόμενα βήματα για την ενδεχόμενη δημιουργία ενός κοινού ευρωπαϊκού πτυχίου: ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ελκυστικότητας της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. (ΕΕ C, C/2025/2939, 22.5.2025).

βελτιώνουν την ποιότητα της μάθησης και της διδασκαλίας, να αναπτυχθούν μελλοντοστρεφείς δεξιότητες και ικανότητες (όπως η τεχνητή νοημοσύνη, η κυβερνοασφάλεια, η βιωσιμότητα, οι τομείς των θετικών επιστημών, της τεχνολογίας, της μηχανικής και των μαθηματικών), συμπεριλαμβανομένων των τομέων που έχουν ήδη προσδιοριστεί στην Ένωση Δεξιοτήτων, μέσω κατάλληλων προγραμμάτων σπουδών ικανών να ανταποκριθούν στις μελλοντικές εξελίξεις, παιδαγωγικής καινοτομίας, κοινών πτυχίων, διά βίου μάθησης και μικροδιαπιστευτηρίων, με στόχο την καλλιέργεια και προσέλκυση ταλέντων και τη διευκόλυνση της διακρατικής συνεργασίας στον τομέα της εκπαίδευσης, μεταξύ άλλων με τις επιχειρήσεις και τη βιομηχανία.

- (31) Το πρόγραμμα, ευθυγραμμιζόμενο με τα σχετικά ενωσιακά πλαίσια και εργαλεία, θα πρέπει να συμβάλει στην ανάπτυξη και την κυκλοφορία των δεξιοτήτων, μεταξύ άλλων καθιερώνοντας ένα σύστημα για τη στήριξη βασικών δεξιοτήτων και προωθώντας τη διασφάλιση της ποιότητας, τη διαφάνεια, την αναγνώριση των δεξιοτήτων, των ικανοτήτων και των επαγγελματικών προσόντων, την ψηφιοποίησή τους και την επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης, της διαχείρισης δεξιοτήτων και της καθοδήγησης. Στο συγκεκριμένο πλαίσιο, το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να παρέχει στήριξη, σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, στα σημεία επαφής και τα δίκτυα που διευκολύνουν τις διευρωπαϊκές και όχι μόνο ανταλλαγές και την ανάπτυξη ευέλικτων μαθησιακών διαδρομών μεταξύ διαφόρων πεδίων της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της νεολαίας τόσο σε τυπικό όσο και σε μη τυπικό περιβάλλον, μεταξύ άλλων με τη στήριξη των οικοσυστημάτων μικροδιαπιστευτηρίων.
- (32) Οι εύχρηστες διαδικτυακές πλατφόρμες και εργαλεία για εικονική συνεργασία μπορούν να υποστηρίξουν σημαντικά την υλοποίηση πολιτικής στους τομείς της εκπαίδευσης και κατάρτισης και της νεολαίας στην Ένωση και πέραν αυτής. Για να αυξηθεί η χρήση των δραστηριοτήτων εικονικής συνεργασίας, το πρόγραμμα θα πρέπει να στηρίζει τη συστηματικότερη και συνεκτικότερη χρήση των διαδικτυακών πλατφορμών. Θα πρέπει επίσης να διευκολύνει και να στηρίζει τις διαδικασίες κινητικότητας μέσω της ψηφιοποίησης.
- (33) Το πρόγραμμα θα πρέπει να σχεδιαστεί ώστε να προωθεί τη συμπερίληψη, την πολυμορφία και τις ίσες ευκαιρίες, διευρύνοντας την πρόσβαση στην κινητικότητα, τον εθελοντισμό και τη μάθηση σε ολόκληρη την Ένωση και πέραν αυτής και δίνοντας με τον τρόπο αυτό τη δυνατότητα σε όλους τους ανθρώπους να επωφελούνται πλήρως από μια μετασχηματιστική εμπειρία.
- (34) Το πρόγραμμα θα πρέπει να προβλέπει ένα σύνολο μέτρων που να διευκολύνουν και να αυξάνουν την πρόσβαση των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες, να καταργούν τα εμπόδια που ενδέχεται να παρακωλύσουν την εν λόγω πρόσβαση, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών εμποδίων, και να χρησιμεύουν ως βάση για περαιτέρω καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, στοχευμένη χρηματοδοτική στήριξη, προσβάσιμες μορφές μάθησης, στεγαστική στήριξη, προπαρασκευαστικές δραστηριότητες και στήριξη σε άτομα με λιγότερες ευκαιρίες πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τη συμμετοχή τους στο πλαίσιο του προγράμματος, εύληπτα και προσβάσιμα έγγραφα διαθέσιμα σε διάφορες γλώσσες, δραστηριότητες υποστήριξης για το προσωπικό που ασχολείται ειδικά με τη συμπερίληψη και την πολυμορφία σε επίπεδο οργανώσεων, και δραστηριότητες ευαισθητοποίησης μεταξύ δυνητικών συμμετεχόντων με λιγότερες ευκαιρίες, μεταξύ άλλων σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές. Επιπλέον, το πρόγραμμα θα πρέπει να επιτρέπει, κατά τη διαδικασία χορήγησης επιχορηγήσεων, να δίνεται

προτεραιότητα σε ποιοτικά έργα που μεριμνούν ενεργά για την ένταξη και τη δραστηριοποίηση ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες.

- (35) Το πρόγραμμα, για να γίνει πιο προσβάσιμο για τις νεοεισερχόμενες οργανώσεις και τις οργανώσεις με μικρότερη διοικητική ικανότητα και πιο διαχειρίσιμο για τους δικαιούχους, θα πρέπει να ενισχύσει τα μέτρα που στοχεύουν στην απλούστευση των διαδικασιών σε όλα τα στάδια.
- (1) Ο παρών κανονισμός προβλέπει ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο για το πρόγραμμα. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, οι τρέχουσες τιμές υπολογίζονται με την εφαρμογή σταθερού αποπληθωριστή 2 %.
- (37) Δεδομένης της ποικιλομορφίας των τομέων που καλύπτονται από το πρόγραμμα, θα πρέπει να διατηρηθεί η φιλοδοξία για ουσιαστική συμβολή της νεολαίας και του αθλητισμού στους στόχους του προγράμματος και για προσέγγιση των ομάδων-στόχων του.
- (38) Ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁶ εφαρμόζεται στο παρόν πρόγραμμα. Ορίζει τους κανόνες για την κατάρτιση και την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων σχετικά με τις επιχορηγήσεις, τα βραβεία, τις μη χρηματοοικονομικές δωρεές, τις προμήθειες, την έμμεση διαχείριση, τη χρηματοδοτική συνδρομή, τα χρηματοδοτικά μέσα, τις δημοσιονομικές εγγυήσεις και την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.
- (39) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁷, τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου⁴⁸, τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου⁴⁹ και τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου⁵⁰, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται μέσω αναλογικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων της πρόληψης, του εντοπισμού, της διόρθωσης και της διερεύνησης παρατυπιών και περιπτώσεων απάτης, της ανάκτησης των απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων και, όταν χρειάζεται, της επιβολής διοικητικών κυρώσεων. Ειδικότερα, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 και τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης

⁴⁶ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L, 2024/2509, 26.9.2024).

⁴⁷ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάρτιση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1).

⁴⁸ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1).

⁴⁹ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2).

⁵⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (ΕΕ L 283 της 31.10.2017, σ. 1).

(OLAF) μπορεί να διενεργεί έρευνες, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων, με σκοπό να διαπιστωθεί αν υπάρχει απάτη, διαφθορά ή άλλη παράνομη δραστηριότητα που θίγει τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία μπορεί να διερευνά και να ασκεί δίωξη σε περιπτώσεις απάτης και άλλων παράνομων δραστηριοτήτων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵¹. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, πρόσωπα ή οντότητες που είναι αποδέκτες κονδυλίων της Ένωσης πρέπει να συνεργάζονται πλήρως για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, να παρέχουν τα αναγκαία δικαιώματα και την πρόσβαση που απαιτείται στην Επιτροπή, στην OLAF, στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και να διασφαλίζουν ότι τυχόν τρίτοι που συμμετέχουν στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης εκχωρούν ισοδύναμα δικαιώματα.

- (40) Προκειμένου να απλοποιηθούν οι απαιτήσεις που ισχύουν για τους δικαιούχους, θα πρέπει να γίνεται χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους με τη μορφή κατ' αποκοπή ποσών, μοναδιαίων δαπανών και ενιαίων συντελεστών στον μέγιστο δυνατό βαθμό. Οι επιλογές απλουστευμένου κόστους για τη στήριξη των δράσεων μαθησιακής κινητικότητας του προγράμματος θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το κόστος διαβίωσης και διαμονής στη χώρα υποδοχής. Σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνονται να εξαιρούν τις επιχορηγήσεις αυτές από τυχόν φόρους και κοινωνικές εισφορές· οι επιχορηγήσεις που παρέχονται σε ιδιώτες από δημόσιες ή ιδιωτικές νομικές οντότητες θα πρέπει να τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης.
- (41) Κρίνεται σκόπιμο να εξασφαλιστεί το ορθό κλείσιμο των προγραμμάτων 2021-2027, ιδίως όσον αφορά τη συνέχιση των πολυετών ρυθμίσεων για τη διαχείρισή τους, όπως η χρηματοδότηση της τεχνικής και διοικητικής βοήθειας. Από την 1η Ιανουαρίου 2028 η τεχνική και διοικητική βοήθεια θα πρέπει να εξασφαλίζει, όπου απαιτείται, τη διαχείριση των δράσεων που δεν έχουν ακόμη οριστικοποιηθεί στο πλαίσιο των προγραμμάτων 2021-2027 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027.
- (42) Σύμφωνα με το άρθρο 349 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ), το πρόγραμμα θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ιδιαίτερη κατάσταση των εξόχως απόκεντρων περιοχών που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο, και να συμπεριλαμβάνει μέτρα για τη διευκόλυνση της συμμετοχής τους στο πρόγραμμα.
- (43) Σύμφωνα με το άρθρο 85 παράγραφος 1 της απόφασης (ΕΕ) 2021/1764 του Συμβουλίου⁵², τα πρόσωπα και οι οντότητες που είναι εγκατεστημένα σε υπερπόντιες χώρες και εδάφη είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος, με την επιφύλαξη των κανόνων και των στόχων καθώς και τυχών ειδικών ρυθμίσεων

⁵¹ Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 29).

⁵² Απόφαση (ΕΕ) 2021/1764 του Συμβουλίου, της 5ης Οκτωβρίου 2021, για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών με την Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της Γροιλανδίας και του Βασιλείου της Δανίας, αφετέρου (Απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της Γροιλανδίας) (ΕΕ L 355 της 7.10.2021, σ. 6).

που εφαρμόζονται στο κράτος μέλος με το οποίο είναι συνδεδεμένη η σχετική υπερπόντια χώρα ή έδαφος.

- (44) Το πρόγραμμα πρόκειται να υλοποιηθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) [XXX]* του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [Επιδόσεις], οποίος θεσπίζει τους κανόνες για την παρακολούθηση των δαπανών και το πλαίσιο επιδόσεων για τον προϋπολογισμό, μεταξύ άλλων τους κανόνες για τη διασφάλιση της ομοιόμορφης εφαρμογής των αρχών της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» και της ισότητας των φύλων, που αναφέρονται στο άρθρο 33 παράγραφος 2 στοιχεία δ) και στ) αντίστοιχα του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, τους κανόνες για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις των προγραμμάτων και των δραστηριοτήτων της Ένωσης, τους κανόνες για τη δημιουργία πύλης ενωσιακής χρηματοδότησης, τους κανόνες για την αξιολόγηση των προγραμμάτων, καθώς και άλλες οριζόντιες διατάξεις που εφαρμόζονται σε όλα τα προγράμματα της Ένωσης, όπως εκείνες που αφορούν την ενημέρωση, την επικοινωνία και την προβολή.
- (45) Προκειμένου να βελτιστοποιηθεί η προστιθέμενη αξία και να αυξηθεί η κλίμακα και ο αντίκτυπος των επενδύσεων, θα πρέπει να επιδιωχθούν συνέργειες ιδίως μεταξύ του προγράμματος και άλλων χρηματοδοτικών μέσων της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των μηχανισμών διευκόλυνσης. Το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να επιδιώκει συνέργειες που ενισχύουν τη συνεργασία μεταξύ της εκπαίδευσης και του ιδιωτικού τομέα.
- (46) Το πρόγραμμα θα πρέπει να επιτρέπει την πλήρη και μερική σύνδεση τρίτων χωρών. Θα πρέπει επίσης να στηρίζει τη συμμετοχή τρίτων χωρών που δεν είναι συνδεδεμένες με αυτό, όταν οι εν λόγω χώρες προσδιορίζονται στο πρόγραμμα εργασίας, η συμμετοχή τους συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων του προγράμματος και είναι απαραίτητη για την υλοποίηση της δράσης.
- (47) Θα πρέπει να διασφαλίζεται η κατάλληλη και συμπεριληπτική προβολή των ευκαιριών που υποστηρίζονται από το πρόγραμμα σε τοπικό, εθνικό και ενωσιακό επίπεδο και θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι κύριες ομάδες-στόχοι του προγράμματος και, κατά περίπτωση, ευρύ φάσμα άλλων ομάδων-στόχων. Επιπλέον, η Επιτροπή και οι φορείς υλοποίησης θα πρέπει να διευκολύνουν την ανταλλαγή ορθών πρακτικών και αποτελεσμάτων των έργων και να συγκεντρώνουν ανατροφοδότηση σχετικά με το πρόγραμμα.
- (48) Το πρόγραμμα θα πρέπει να αξιοποιήσει το δυναμικό των πρώην συμμετεχόντων στο πρόγραμμα Erasmus+ και να στηρίζει σχετικές δραστηριότητες, ενθαρρύνοντας τους εν λόγω συμμετέχοντες να προωθήσουν το πρόγραμμα.
- (49) Θα πρέπει να ληφθούν μέτρα προκειμένου να εξορθολογιστεί η διαχείριση του προγράμματος και να επιτευχθούν οικονομίες κλίμακας, μεταξύ άλλων με τον περιορισμό και τη μείωση του αριθμού των εθνικών οργανισμών.
- (50) Οι κανονισμοί (ΕΕ) 2021/817⁵³ και (ΕΕ) 2021/888⁵⁴ θα πρέπει να καταργηθούν με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2028.

⁵³ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/817 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος «Erasmus+»: το πρόγραμμα της Ένωσης για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1288/2013 (ΕΕ L 189 της 28.5.2021, σ. 1).

- (51) Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχεια της παροχής στήριξης στον σχετικό τομέα πολιτικής και να μπορέσει να ξεκινήσει η υλοποίηση από την έναρξη του ΠΔΠ 2028-2034, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει και να εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2028,

⁵⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/888 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, για τη θέσπιση του Προγράμματος για το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) 2018/1475 και (ΕΕ) αριθ. 375/2014 (ΕΕ L 202 της 8.6.2021, σ. 32).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει το Erasmus+, το πρόγραμμα δράσης της Ένωσης στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης καθώς και στους τομείς της νεολαίας και του αθλητισμού (στο εξής: πρόγραμμα), και καθορίζει τους στόχους του προγράμματος, τον προϋπολογισμό του για την περίοδο 2028-2034, τις μορφές ενωσιακής χρηματοδότησης και τους κανόνες για την παροχή της εν λόγω χρηματοδότησης. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει επίσης το Ευρωπαϊκό Σώμα Εθελοντών Ανθρωπιστικής Βοήθειας.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «ενήλικος εκπαιδευόμενος»: πρόσωπο που έχει εγκαταλείψει ή ολοκληρώσει την αρχική εκπαίδευση και κατάρτιση και συμμετέχει σε τυπική, μη τυπική ή άτυπη μάθηση, συμπεριλαμβανομένων προσώπων που βρίσκονται εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης και κατάρτισης (ΕΑΕΚ)·
- 2) «εκπαίδευση ενηλίκων»: κάθε μορφή τυπικής, μη τυπικής ή άτυπης μάθησης για ενήλικες, η οποία περιλαμβάνει ευκαιρίες για την ανάπτυξη δεξιοτήτων, την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση με στόχο την ανταγωνιστικότητα, την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και τη στήριξη της ενεργού συμμετοχής στην κοινωνία·
- 3) «μαζικός αθλητισμός»: σωματικές δραστηριότητες αναψυχής που πραγματοποιούνται τακτικά σε μη επαγγελματικό επίπεδο από άτομα κάθε ηλικίας για λόγους υγείας ή για εκπαιδευτικούς ή κοινωνικούς σκοπούς·
- 4) «ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης»: ίδρυμα το οποίο, σύμφωνα με την περιφερειακή, εθνική ή διεθνή νομοθεσία ή πρακτική, απονέμει διασφαλισμένης ποιότητας πτυχία ή άλλους αναγνωρισμένους τίτλους τριτοβάθμιου επιπέδου, ανεξάρτητα από την ονομασία του ιδρύματος αυτού, ή ανάλογο ίδρυμα τριτοβάθμιου επιπέδου, το οποίο θεωρείται από τις εθνικές/περιφερειακές αρχές ή την Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιλέξιμο για συμμετοχή στο πρόγραμμα, στο αντίστοιχο έδαφός τους·
- 5) «φοιτητής της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης»: πρόσωπο που είναι εγγεγραμμένο σε ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για προπτυχιακές, μεταπτυχιακές, διδακτορικές ή αντίστοιχου επιπέδου σπουδές, συμπεριλαμβανομένων των σπουδών σύντομου κύκλου, ή πρόσωπο που έχει αποφοιτήσει πρόσφατα από τέτοιο ίδρυμα·
- 6) «Ευρωπαϊκό Σώμα Εθελοντών Ανθρωπιστικής Βοήθειας»: δραστηριότητες εθελοντισμού που στηρίζουν μακροπρόθεσμες επιχειρήσεις ανθρωπιστικής βοήθειας

και αναπτυξιακής συνεργασίας μετά από κρίσεις σε τρίτες χώρες που δεν είναι συνδεδεμένες με το πρόγραμμα, οι οποίες αποσκοπούν στην παροχή βοήθειας βάσει των αναγκών με στόχο την πρόληψη και την ανακούφιση του ανθρώπινου πόνου και τη διατήρηση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας αναλλοίωτης σε περιπτώσεις κρίσεων, και οι οποίες περιλαμβάνουν δράσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση καταστροφών και τη μείωση του κινδύνου καταστροφών, στη διασύνδεση μεταξύ αρωγής, αποκατάστασης και ανάπτυξης και στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της ικανότητας των ευάλωτων ή πληττόμενων από καταστροφές κοινοτήτων να αντιμετωπίζουν κρίσεις και να ανακάμπτουν από αυτές·

- 7) «άτυπη μάθηση»: μάθηση που προκύπτει από καθημερινές δραστηριότητες και εμπειρίες, η οποία δεν είναι οργανωμένη ούτε διαρθρωμένη ως προς τους στόχους, τον χρόνο ή τη μαθησιακή στήριξη· μπορεί να επέρχεται χωρίς πρόθεση από την πλευρά των εκπαιδευομένων·
- 8) «κοινό πρόγραμμα σπουδών»: πρόγραμμα που συντονίζεται και προσφέρεται από κοινού από διαφορετικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης δύο ή περισσότερων χωρών και οδηγεί στην απονομή κοινού πτυχίου·
- 9) «διά βίου μάθηση»: η μάθηση σε όλες τις μορφές της —τυπική, μη τυπική ή άτυπη—, η οποία πραγματοποιείται σε όλα τα στάδια της ζωής και έχει ως αποτέλεσμα τη βελτίωση ή την επικαιροποίηση των γνώσεων, των δεξιοτήτων, των ικανοτήτων και των νοοτροπιών, μεταξύ άλλων μέσω μικροδιαπιστευτηρίων ή της συμμετοχής στην κοινωνία ως ατόμου ή ως πολίτη ή σε πολιτιστικό, κοινωνικό ή εργασιακό επίπεδο, όπως με την παροχή υπηρεσιών προσανατολισμού και συμβουλευτικής· περιλαμβάνει την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα, τη γενική εκπαίδευση, την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, την ανώτατη/τριτοβάθμια εκπαίδευση, την εκπαίδευση ενηλίκων, την εργασία στον τομέα της νεολαίας και άλλα μαθησιακά περιβάλλοντα εκτός της τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και, κατά κανόνα, προωθεί τη διατομεακή συνεργασία και τις ευέλικτες μαθησιακές διαδρομές·
- 10) «μαθησιακή κινητικότητα»: η μετάβαση σε χώρα εκτός της χώρας μόνιμης κατοικίας, με σκοπό την πραγματοποίηση σπουδών, κατάρτισης, διδασκαλίας ή μη τυπικής ή άτυπης μάθησης·
- 11) «μη τυπική μάθηση»: η μάθηση που πραγματοποιείται εκτός της τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης μέσω σχεδιασμένων δραστηριοτήτων όσον αφορά τους μαθησιακούς στόχους και τον χρόνο μάθησης, και στο πλαίσιο της οποίας παρέχεται κάποια μορφή μαθησιακής υποστήριξης·
- 12) «άτομα με λιγότερες ευκαιρίες»: πρόσωπα που, για οικονομικούς, κοινωνικούς, πολιτισμικούς ή γεωγραφικούς λόγους ή για λόγους υγείας ή λόγω του μεταναστευτικού τους υποβάθρου ή για λόγους όπως η αναπηρία ή οι εκπαιδευτικές δυσκολίες ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο, συμπεριλαμβανομένου λόγου που θα μπορούσε να συνιστά διάκριση βάσει του άρθρου 21 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αντιμετωπίζουν δυσχέρειες που τα εμποδίζουν να έχουν αποτελεσματική πρόσβαση σε ευκαιρίες στο πλαίσιο του προγράμματος·
- 13) «μαθητής σχολείου»: πρόσωπο εγγεγραμμένο, με σκοπό τη μάθηση, σε ίδρυμα που παρέχει γενική εκπαίδευση σε οποιοδήποτε επίπεδο από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα έως την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ή πρόσωπο που

εκπαιδεύεται εκτός των θεσμικών δομών και θεωρείται από τις αρμόδιες αρχές επιλέξιμο να συμμετάσχει στο πρόγραμμα, ως μαθητής σχολείου, στο αντίστοιχο έδαφός τους·

- 14) «προσωπικό»: πρόσωπο το οποίο, είτε σε επαγγελματική είτε σε εθελοντική βάση, συμμετέχει στην εκπαίδευση, την κατάρτιση ή τη μη τυπική και άτυπη μάθηση κάθε επιπέδου, συμπεριλαμβανομένου του αθλητισμού· περιλαμβάνει το ακαδημαϊκό προσωπικό, τους εκπαιδευτικούς, τους εκπαιδευτές, τους διευθυντές σχολείων, τους εργαζομένους στον τομέα της νεολαίας, το αθλητικό προσωπικό, το προσωπικό προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας, το μη εκπαιδευτικό προσωπικό και άλλους επαγγελματίες που συμμετέχουν τακτικά στην προώθηση της μάθησης·
- 15) «τρίτη χώρα»: χώρα που δεν είναι κράτος μέλος της ΕΕ·
- 16) «σπουδαστής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης»: πρόσωπο το οποίο έχει εγγραφεί σε πρόγραμμα αρχικής ή συνεχιζόμενης επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, οποιουδήποτε επιπέδου, από το δευτεροβάθμιο μέχρι το μεταδευτεροβάθμιο, ή πρόσωπο που πρόσφατα αποφοίτησε από τέτοιο πρόγραμμα ή απέκτησε τίτλο σπουδών από αυτό·
- 17) «εθελοντισμός»: μη αμειβόμενη δραστηριότητα για την αντιμετώπιση κοινωνικών ή ανθρωπιστικών προκλήσεων, η οποία έχει ισχυρή μαθησιακή συνιστώσα·
- 18) «νέοι»: στον τομέα της νεολαίας, άτομα ηλικίας μεταξύ 13 και 30 ετών·
- 19) «εργαζόμενος στον τομέα της νεολαίας»: πρόσωπο το οποίο, είτε σε επαγγελματική είτε σε εθελοντική βάση, συμμετέχει σε δραστηριότητα μη τυπικής μάθησης και βοηθά νέους στην προσωπική κοινωνικοεκπαιδευτική και επαγγελματική εξέλιξη και στην ανάπτυξη των ικανοτήτων τους· περιλαμβάνει άτομα που σχεδιάζουν, καθοδηγούν, συντονίζουν και υλοποιούν δραστηριότητες στον τομέα της νεολαίας.

Στόχοι του προγράμματος

1. Ο γενικός στόχος του προγράμματος είναι να συμβάλει στη διαμόρφωση μιας ανθεκτικής, ανταγωνιστικής και συνεκτικής Ευρώπης, προωθώντας την υψηλής ποιότητας διά βίου μάθηση, ενισχύοντας τις δεξιότητες και τις ικανότητες για τη ζωή και την εργασία για όλους, προωθώντας παράλληλα τις αξίες της Ένωσης, τη δημοκρατική και κοινωνική συμμετοχή, την αλληλεγγύη, την κοινωνική ένταξη και την ισότητα ευκαιριών, εντός και εκτός της ΕΕ. Το πρόγραμμα αποτελεί βασικό εργαλείο για την οικοδόμηση της Ένωσης Δεξιοτήτων, τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης και τη στήριξη της υλοποίησης της ευρωπαϊκής στρατηγικής συνεργασίας στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων των υποκείμενων τομεακών θεματολογίων.

Το πρόγραμμα θα προωθήσει τη συνεργασία στον τομέα της πολιτικής για τη νεολαία και θα αναπτύξει περαιτέρω την ευρωπαϊκή διάσταση στον αθλητισμό. Στόχος είναι η προώθηση μιας πιο συμπεριληπτικής, ενωμένης και ισχυρής Ευρώπης μέσα από την ενδυνάμωση των νέων, την ενίσχυση των δεσμών με την τοπική κοινωνία και την προώθηση της αλληλεγγύης μέσω της ουσιαστικής συμμετοχής και συνεργασίας. Ο αθλητισμός διαδραματίζει καίριο ρόλο ως κινητήρια δύναμη για την κοινωνική ένταξη, την υγεία, την εκπαίδευση και την ανάπτυξη των κοινοτήτων. Το πρόγραμμα, επενδύοντας στη νεολαία, τον εθελοντισμό και τον αθλητισμό, έχει ως στόχο να οικοδομηθούν ισχυρότερες και πιο συνδεδεμένες κοινωνίες, να ενθαρρύνει τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά και στις δημοκρατικές διαδικασίες και να συμβάλει στην κοινωνική συνοχή σε όλα τα επίπεδα.
2. Το πρόγραμμα έχει τους ακόλουθους ειδικούς στόχους:
 - α) να στηρίξει τη βελτίωση της εκπαίδευσης, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων, ιδίως όσον αφορά τη συνάφειά τους με την αγορά εργασίας, την επαγγελματική εξέλιξη και την προσωπική ανάπτυξη του ατόμου, καθώς και τη συμβολή τους σε μια ανταγωνιστική, βιώσιμη και συνεκτική κοινωνία·
 - β) να καλλιεργήσει μια αίσθηση ευρωπαϊκής ταυτότητας και ενεργού πολιτειότητας, να ενισχύσει την αλληλεγγύη και την ενεργό συμμετοχή στην κοινωνία και τη δημοκρατία, επιτυγχάνοντας θετικό κοινωνικό αντίκτυπο, μεγαλύτερη ανθεκτικότητα και καλύτερη ετοιμότητα για την πρόβλεψη, την πρόληψη και την αντιμετώπιση κινδύνων διαφορετικής φύσης·
 - γ) να προωθήσει την ποιότητα, τη συμπερίληψη, την ισότητα, τη βιωσιμότητα, τη δημιουργικότητα, την καινοτομία, την αριστεία και τη διασυνοριακή συνεργασία, ενισχύοντας την ελκυστικότητα και την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης σε παγκόσμιο επίπεδο, σε όλα τα πεδία της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού·
 - δ) να κινητοποιήσει και να ενδυναμώσει τους νέους ώστε να αποκτήσουν και να αναπτύξουν επαγγελματικές και προσωπικές ικανότητες, να συμμετέχουν ενεργά στην κοινωνία και τη δημοκρατία και να συνδεθούν με το ευρωπαϊκό εγχείρημα·

- ε) να στηρίζει την ανάπτυξη πολιτικής, μεταξύ άλλων για την κυκλοφορία δεξιοτήτων, με την επιτάχυνση των μεταρρυθμίσεων και του εκσυγχρονισμού σε επίπεδο συστημάτων, σε όλα τα πεδία της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού, διασφαλίζοντας ότι είναι πιο αποτελεσματικά, ανθεκτικά και συμπεριληπτικά·
 - στ) να προσφέρει στους νέους εύκολα προσβάσιμες ευκαιρίες συμμετοχής σε δραστηριότητες αλληλεγγύης και ανθρωπιστικής βοήθειας που φέρνουν θετικές κοινωνικές αλλαγές στην Ένωση και πέραν αυτής (το τελευταίο, με τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Σώματος Εθελοντών Ανθρωπιστικής Βοήθειας), βελτιώνοντας παράλληλα και επικυρώνοντας δεόντως τις ικανότητές τους, καθώς και διευκολύνοντας τη συνεχή συμμετοχή τους ως ενεργών πολιτών·
 - ζ) να προωθήσει το ευρωπαϊκό αθλητικό μοντέλο, επενδύοντας στον μαζικό αθλητισμό, ιδίως σε εθελοντικές δραστηριότητες, διασφαλίζοντας την προσβασιμότητα, προωθώντας τη συμμετοχή, προστατεύοντας την ακεραιότητα, στηρίζοντας τη χρηστή διακυβέρνηση και ενισχύοντας τον κοινωνικό, εκπαιδευτικό και κοινοτικό ρόλο του αθλητισμού, μέσω δράσεων που επικεντρώνονται στην οικοδόμηση ενός δίκαιου, συμπεριληπτικού και βιώσιμου αθλητικού συστήματος σε ολόκληρη την Ευρώπη.
3. Οι στόχοι του προγράμματος υλοποιούνται μέσω των ακόλουθων πυλώνων, οι οποίοι έχουν κατά κύριο λόγο είτε διακρατικό είτε διεθνή χαρακτηρισμό:
- α) ευκαιρίες μάθησης για όλους·
 - β) στήριξη για την ανάπτυξη ικανοτήτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ 1

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ

Άρθρο 4

Μαθησιακή κινητικότητα και ευκαιρίες εθελοντισμού

1. Στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, το πρόγραμμα στηρίζει:
- α) τη μαθησιακή κινητικότητα των φοιτητών/φοιτητριών και του προσωπικού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης·
 - β) τη μαθησιακή κινητικότητα των σπουδαστών/σπουδαστριών και του προσωπικού της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης·

- γ) τη μαθησιακή κινητικότητα των μαθητών/μαθητριών και του προσωπικού σχολείων, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας·
 - δ) τη μαθησιακή κινητικότητα των ενήλικων εκπαιδευομένων και του προσωπικού της εκπαίδευσης ενηλίκων.
1. Στον τομέα της νεολαίας, το πρόγραμμα στηρίζει:
- α) τη μαθησιακή κινητικότητα των νέων, συμπεριλαμβανομένου του DiscoverEU, τις δραστηριότητες για τη στήριξη της συμμετοχής των νέων, καθώς και τη μαθησιακή κινητικότητα των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας·
 - β) τον εθελοντισμό στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης, συμπεριλαμβανομένου του Ευρωπαϊκού Σώματος Εθελοντών Ανθρωπιστικής Βοήθειας.
2. Στον τομέα του αθλητισμού, το πρόγραμμα στηρίζει τη μαθησιακή κινητικότητα αθλητών και ατόμων που δραστηριοποιούνται στον μαζικό αθλητισμό, καθώς και τη μαθησιακή κινητικότητα του αθλητικού προσωπικού.
3. Η μαθησιακή κινητικότητα βάσει του παρόντος άρθρου μπορεί να συνοδεύεται από:
- α) στήριξη της διδασκαλίας και της μάθησης σχετικά με την ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, των ευρωπαϊκών αξιών και της ευρωπαϊκής πολιτειότητας·
 - β) μέτρα όπως η γλωσσική υποστήριξη, οι προπαρασκευαστικές επισκέψεις, η κατάρτιση και η εικονική συνεργασία.

Άρθρο 5

Ευκαιρίες για την ανάπτυξη ταλέντων και αριστείας

Στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, το πρόγραμμα στηρίζει:

- α) τις υποτροφίες Erasmus+ σε στρατηγικούς εκπαιδευτικούς τομείς, μεταξύ άλλων σε κοινά προγράμματα σπουδών·
- β) τις υποτροφίες Erasmus Mundus·
- γ) τις δράσεις Jean Monnet στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης·
- δ) τα ακόλουθα ιδρύματα Jean Monnet που επιδιώκουν στόχο ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος: το Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο (Φλωρεντία), συμπεριλαμβανομένης της Σχολής Διακρατικής Διακυβέρνησης· το Κολέγιο της Ευρώπης (Μπριζ), συμπεριλαμβανομένων των πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων του στα Τίρανα και το Νατολίν· το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Δημόσιας Διοίκησης (Μάαστριχτ)· την Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου (Τρίερ)· τον Ευρωπαϊκό Φορέα για την Ειδική Αγωγή και την Ενταξιακή Εκπαίδευση (Οντενσε)· και το Διεθνές Κέντρο Ευρωπαϊκής Κατάρτισης (Νίκαια).

ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ

Άρθρο 6

Συνεργασία μεταξύ οργανώσεων και ιδρυμάτων

Το πρόγραμμα στηρίζει:

- α) συμπράξεις συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένων συμπράξεων μικρής κλίμακας για την προώθηση της ευρύτερης και πιο συμπεριληπτικής πρόσβασης στο πρόγραμμα·
- β) συμπράξεις αριστείας και καινοτομίας, με βάση τους συνασπισμούς ευρωπαϊκών πανεπιστημίων, τα κέντρα επαγγελματικής αριστείας, τις ευρωπαϊκές ακαδημίες εκπαιδευτικών, τις συμμαχίες ευρωπαϊκών σχολείων, τα κοινά προγράμματα σπουδών, την Ευρωπαϊκή Νεολαία Μαζί και τις συμμαχίες συνεργασίας για τον αθλητισμό.

Άρθρο 7

Στήριξη για την ανάπτυξη πολιτικής

Το πρόγραμμα στηρίζει:

- α) τον πειραματισμό καθώς και την προετοιμασία και εφαρμογή των ενωσιακών θεματολογίων πολιτικής και εργαλείων που καλύπτουν τις δεξιότητες, την εκπαίδευση και την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό⁵⁵.
- β) την υλοποίηση του προγράμματος, μεταξύ άλλων συνέργειες με άλλες πολιτικές και προγράμματα της Ένωσης και στήριξή τους, διαδικτυακές πλατφόρμες, εργαλεία εικονικής συνεργασίας και εργαλεία για τη διευκόλυνση της μαθησιακής κινητικότητας·
- γ) τη διάδοση και την επικοινωνία.

⁵⁵

Ειδικότερα: το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων (ΕΠΕΠ)· το ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EQAVET)· το ευρωπαϊκό μητρώο διασφάλισης της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (EQAR)· τα δίκτυα ENIC (ευρωπαϊκό δίκτυο κέντρων πληροφόρησης στην Ευρώπη) και NARIC (εθνικά κέντρα πληροφοριών για την αναγνώριση ακαδημαϊκών τίτλων στην Ευρωπαϊκή Ένωση)· το δίκτυο Euroguidance· το κοινό πλαίσιο και τα εργαλεία για την παροχή καλύτερων υπηρεσιών για τις δεξιότητες και τα επαγγελματικά προσόντα (Europass)· το δίκτυο Eurydice· τους εθνικούς συντονιστές για την εκπαίδευση ενηλίκων· τις κεντρικές και εθνικές υπηρεσίες υποστήριξης για τις διαδικτυακές πλατφόρμες· τον Ευρωπαϊκό Χώρο Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (EXTe) και τα εθνικά σημεία αναφοράς για την παρακολούθηση των αποφοίτων· το δίκτυο Wiki Νεολαίας· το δίκτυο Eurodesk· το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Νεολαίας· το Youthpass· τις εθνικές ομάδες εργασίας που υλοποιούν τον διάλογο της ΕΕ με τη νεολαία· και τους εθνικούς συντονιστικούς φορείς που υλοποιούν την Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Αθλητισμού σε εθνικό επίπεδο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ

Άρθρο 8

Μέτρα στήριξης για τη συμπερίληψη και την πολυμορφία

1. Κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή, τα κράτη μέλη και οι τρίτες χώρες που είναι συνδεδεμένες με το πρόγραμμα διασφαλίζουν συμπεριληπτική προσέγγιση σε όλες τις δραστηριότητες.
4. Η Επιτροπή, τα κράτη μέλη και οι τρίτες χώρες που είναι συνδεδεμένες με το πρόγραμμα λαμβάνουν αποτελεσματικά μέτρα για την προώθηση της συμπερίληψης, της πολυμορφίας και της δικαιοσύνης, της αλληλεγγύης και της ισότητας των ευκαιριών, ιδίως προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι θα συμμετέχουν στο πρόγραμμα άτομα με λιγότερες ευκαιρίες.
5. Η Επιτροπή στηρίζει την πρόσβαση στο πρόγραμμα από μικρή ηλικία και ανεξάρτητα από το κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο. Για να επιτευχθεί αυτό, διασφαλίζει την πρόβλεψη μέτρων για τη διευκόλυνση της συμμετοχής των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες, συμπεριλαμβανομένων μηχανισμών χρηματοδοτικής στήριξης, κατά περίπτωση.
6. Η Επιτροπή μπορεί να προσαρμόσει ή να εξουσιοδοτήσει τους εθνικούς οργανισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 19 να προσαρμόσουν, βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, τους μηχανισμούς χρηματοδοτικής στήριξης με σκοπό τη βελτίωση της πρόσβασης των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες.
7. Το κόστος των μέτρων διευκόλυνσης ή στήριξης της συμμετοχής των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες δεν δικαιολογεί την απόρριψη αίτησης που υποβάλλεται στο πλαίσιο του προγράμματος.
8. Οι εθνικοί οργανισμοί που αναφέρονται στο άρθρο 19 καταρτίζουν ή επικαιροποιούν, κατά περίπτωση, εθνικά σχέδια δράσης για τη συμπερίληψη και την πολυμορφία, με βάση το πλαίσιο και με ιδιαίτερη προσοχή στις ιδιαίτερες προκλήσεις όσον αφορά την πρόσβαση στο πρόγραμμα εντός των εθνικών πλαισίων. Τα εθνικά σχέδια για τη συμπερίληψη και την πολυμορφία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των εγγράφων σχεδιασμού των εθνικών οργανισμών, όπως αναφέρεται στο άρθρο 19 παράγραφος 2.
9. Η Επιτροπή παρακολουθεί τακτικά την εφαρμογή των μέτρων για τη συμπερίληψη και την πολυμορφία, όπως τα εθνικά σχέδια για τη συμπερίληψη και την πολυμορφία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 9

Προϋπολογισμός

1. Το ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο για την εκτέλεση της προγράμματος για την περίοδο 2028-2034 ανέρχεται σε 40 827 000 000 EUR σε τρέχουσες τιμές.
2. Επιπλέον του ποσού που ορίζεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, και προκειμένου να προωθηθεί η διεθνής διάσταση του προγράμματος, διατίθεται πρόσθετη χρηματοδοτική συνεισφορά από τον κανονισμό (ΕΕ) [XXX]* του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [«Παγκόσμια Ευρώπη»] για τη στήριξη δράσεων των οποίων η υλοποίηση και η διαχείριση διέπονται από τον παρόντα κανονισμό. Η εν λόγω συνεισφορά συνάδει με ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού που καταρτίζεται δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) XXX [«Παγκόσμια Ευρώπη»].
10. Μπορούν να εγγραφούν στον προϋπολογισμό της Ένωσης πιστώσεις για την περίοδο μετά το 2034 ώστε να καλυφθούν οι αναγκαίες δαπάνες και να καταστεί δυνατή η διαχείριση δράσεων που δεν θα έχουν ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του προγράμματος.
11. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου και τα ποσά των πρόσθετων πόρων που αναφέρονται στο άρθρο 10 μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για την παροχή τεχνικής και διοικητικής βοήθειας με σκοπό την υλοποίηση του προγράμματος, όπως για δραστηριότητες προετοιμασίας, παρακολούθησης, λογιστικών και άλλων ελέγχων και αξιολόγησης, ειδικών και θεσμικών συστημάτων και πλατφορμών τεχνολογίας πληροφοριών, δραστηριοτήτων ενημέρωσης και επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένης της θεσμικής επικοινωνίας σχετικά με τις πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης, καθώς και για την παροχή κάθε άλλης τεχνικής και διοικητικής βοήθειας ή για δαπάνες σχετικές με το προσωπικό με τις οποίες επιβαρύνεται η Επιτροπή για τη διαχείριση του προγράμματος.

Άρθρο 10

Πρόσθετοι πόροι

1. Τα κράτη μέλη, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί της Ένωσης, οι τρίτες χώρες, οι διεθνείς οργανισμοί, τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή άλλα τρίτα μέρη μπορούν να καταβάλλουν πρόσθετες χρηματοδοτικές ή μη χρηματοδοτικές συνεισφορές στο πρόγραμμα. Οι πρόσθετες χρηματοδοτικές συνεισφορές συνιστούν εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχείο α), δ) ή ε) ή του άρθρου 21 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.
12. Οι πόροι που διατίθενται στα κράτη μέλη υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης μπορούν, κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών, να διατεθούν στο πρόγραμμα. Οι εν λόγω πόροι εκτελούνται άμεσα ή έμμεσα από την Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο

62 παράγραφος 1 στοιχείο α) ή γ) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Προστίθενται στο ποσό που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1. Οι πόροι αυτοί χρησιμοποιούνται προς όφελος του οικείου κράτους μέλους. Όταν η Επιτροπή δεν έχει αναλάβει νομική δέσμευση στο πλαίσιο άμεσης ή έμμεσης διαχείρισης για πρόσθετα ποσά που διατίθενται κατ' αυτόν τον τρόπο στο πρόγραμμα, τα αντίστοιχα μη δεσμευμένα ποσά μπορούν, κατόπιν αιτήματος του οικείου κράτους μέλους, να μεταφερθούν και πάλι σε ένα ή περισσότερα αντίστοιχα προγράμματα-πηγή ή στα διάδοχά τους προγράμματα.

Άρθρο 11

Εναλλακτική, συνδυασμένη και σωρευτική χρηματοδότηση

1. Το πρόγραμμα υλοποιείται σε συνέργεια με άλλα προγράμματα της Ένωσης. Μια δράση που έχει λάβει συνεισφορά της Ένωσης από άλλο πρόγραμμα μπορεί επίσης να λάβει συνεισφορά στο πλαίσιο του προγράμματος. Οι κανόνες του σχετικού προγράμματος της Ένωσης εφαρμόζονται στην αντίστοιχη συνεισφορά ή μπορεί να εφαρμοστεί ενιαίο σύνολο κανόνων σε όλες τις συνεισφορές και να συναφθεί ενιαία νομική δέσμευση. Εάν η συνεισφορά της Ένωσης βασίζεται σε επιλέξιμες δαπάνες, η σωρευτική στήριξη από τον προϋπολογισμό της Ένωσης δεν υπερβαίνει τις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες της δράσης και μπορεί να υπολογίζεται κατ' αναλογία σύμφωνα με τα έγγραφα που καθορίζουν τους όρους στήριξης.
13. Οι διαδικασίες ανάθεσης/χορήγησης/απονομής στο πλαίσιο του προγράμματος μπορούν να διεξάγονται από κοινού υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση με κράτη μέλη, θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης, τρίτες χώρες, διεθνείς οργανισμούς, διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή άλλα τρίτα μέρη (στο εξής: εταίροι της διαδικασίας από κοινού ανάθεσης/χορήγησης/απονομής), υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται η προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Οι διαδικασίες αυτές υπόκεινται σε ενιαίο σύνολο κανόνων και έχουν ως αποτέλεσμα τη σύναψη ενιαίων νομικών δεσμεύσεων. Για τον σκοπό αυτό, οι εταίροι της διαδικασίας από κοινού ανάθεσης/χορήγησης/απονομής μπορούν να διαθέσουν πόρους στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 10, ή να επιφορτιστούν με την εκτέλεση της εν λόγω διαδικασίας, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Στις διαδικασίες από κοινού ανάθεσης/χορήγησης/απονομής, εκπρόσωποι των εταίρων της διαδικασίας από κοινού ανάθεσης/χορήγησης/απονομής μπορούν επίσης να είναι μέλη της επιτροπής αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 153 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.

Άρθρο 12

Υλοποίηση και μορφές της ενωσιακής χρηματοδότησης

1. Το πρόγραμμα υλοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση με τις οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του εν λόγω κανονισμού.
14. Τα κονδύλια που εκτελούνται υπό καθεστώς έμμεσης διαχείρισης σ' ένα κράτος μέλος κατανέμονται με βάση:
 - α) τον πληθυσμό και το κόστος ζωής στο οικείο κράτος μέλος·

- β) την απόσταση μεταξύ των πρωτευουσών των κρατών μελών·
- γ) τις επιδόσεις, υπολογιζόμενες με βάση τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία.
15. Η Επιτροπή προσδιορίζει περαιτέρω τα εν λόγω κριτήρια και τους σχετικούς μαθηματικούς τύπους στα προγράμματα εργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 15.
16. Η ενωσιακή χρηματοδότηση μπορεί να παρέχεται υπό οποιαδήποτε μορφή, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, ιδίως με επιχορηγήσεις, βραβεία, προμήθειες και μη χρηματοοικονομικές δωρεές.
17. Όταν η ενωσιακή χρηματοδότηση παρέχεται υπό τη μορφή επιχορήγησης, η χρηματοδότηση θα παρέχεται ως χρηματοδότηση που δεν συνδέεται με τις δαπάνες ή, κατά περίπτωση, με τη χρήση απλουστευμένων επιλογών κόστους, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Η χρηματοδότηση μπορεί να παρέχεται υπό μορφή επιστροφής των πραγματικών επιλέξιμων δαπανών μόνο όταν οι στόχοι μιας δράσης δεν μπορούν να επιτευχθούν διαφορετικά.
18. Για τους σκοπούς του άρθρου 153 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, η επιτροπή αξιολόγησης μπορεί να απαρτίζεται εν μέρει ή εν όλω από ανεξάρτητους εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.
19. Δημόσιες νομικές οντότητες, και ιδρύματα και οργανώσεις στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού που έλαβαν περισσότερο από το 50 % του ετήσιου εισοδήματός τους από δημόσιες πηγές τα τελευταία δύο έτη θεωρούνται ότι έχουν την αναγκαία χρηματοοικονομική και επιχειρησιακή ικανότητα για να διεκπεραιώσουν δραστηριότητες στο πλαίσιο του προγράμματος. Δεν απαιτείται να υποβάλουν περαιτέρω τεκμηρίωση προκειμένου να αποδείξουν την ικανότητα αυτή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Άρθρο 13

Τρίτες χώρες συνδεδεμένες με το πρόγραμμα

1. Το πρόγραμμα μπορεί να είναι ανοικτό στη συμμετοχή των ακόλουθων τρίτων χωρών, μέσω πλήρους ή μερικής σύνδεσης, σύμφωνα με τους στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 3 και σύμφωνα με τις σχετικές διεθνείς συμφωνίες ή τυχόν αποφάσεις που εκδίδονται στο πλαίσιο των εν λόγω συμφωνιών και εφαρμόζονται:
 - α) στα μέλη της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών που είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, καθώς και στα πολύ μικρά ευρωπαϊκά κράτη·
 - β) στις προσχωρούσες χώρες, τις υποψήφιες χώρες και τα δυνάμει υποψήφια μέλη·
 - γ) στις χώρες της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας·
 - δ) σε άλλες τρίτες χώρες.
20. Οι συμφωνίες σύνδεσης για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα:
 - α) διασφαλίζουν δίκαιη ισορροπία όσον αφορά τις συνεισφορές και τα οφέλη της τρίτης χώρας που συμμετέχει στο πρόγραμμα·
 - β) καθορίζουν τους όρους συμμετοχής στο πρόγραμμα, συμπεριλαμβανομένου του υπολογισμού των χρηματοδοτικών συνεισφορών —οι οποίες συνίστανται σε επιχειρησιακή συνεισφορά και τέλος συμμετοχής— στο πρόγραμμα και στις γενικές διοικητικές δαπάνες του·
 - γ) δεν παρέχουν στην τρίτη χώρα καμία εξουσία λήψης αποφάσεων στο πλαίσιο του προγράμματος·
 - δ) εγγυώνται τα δικαιώματα της Ένωσης για τη διασφάλιση χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και την προστασία των οικονομικών της συμφερόντων·
 - ε) κατά περίπτωση, διασφαλίζουν την προστασία των συμφερόντων ασφάλειας και δημόσιας τάξης της Ένωσης.

Για τους σκοπούς του στοιχείου δ), η τρίτη χώρα παρέχει τα αναγκαία δικαιώματα και την πρόσβαση που απαιτείται βάσει των κανονισμών (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 και (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 και εγγυάται ότι οι αποφάσεις αναγκαστικής εκτέλεσης που επιβάλλουν χρηματική υποχρέωση βάσει του άρθρου 299 της ΣΛΕΕ, καθώς και οι αποφάσεις και οι διατάξεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι εκτελεστές.

Επιλεξιμότητα

1. Τα κριτήρια επιλεξιμότητας καθορίζονται με στόχο τη στήριξη της επίτευξης των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 3, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.
21. Στο πλαίσιο διαδικασιών ανάθεσης/χορήγησης/απονομής υπό άμεση και έμμεση διαχείριση, μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες νομικές οντότητες μπορούν να είναι επιλέξιμες για να λάβουν ενωσιακή χρηματοδότηση:
 - α) οντότητες εγκατεστημένες σε κράτος μέλος·
 - β) οντότητες εγκατεστημένες σε συνδεδεμένη τρίτη χώρα·
 - γ) διεθνείς οργανισμοί·
 - δ) άλλες οντότητες εγκατεστημένες σε μη συνδεδεμένες τρίτες χώρες, όταν η χρηματοδότηση των εν λόγω οντοτήτων είναι απαραίτητη για την υλοποίηση της δράσης και συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 3.
22. Επιπλέον των προβλεπόμενων στο άρθρο 168 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, οι συνδεδεμένες τρίτες χώρες που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 μπορούν, κατά περίπτωση, να συμμετέχουν και να επωφελούνται από τους μηχανισμούς προμήθειας που καθορίζονται στο άρθρο 168 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Οι κανόνες που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, στις συμμετέχουσες συνδεδεμένες τρίτες χώρες.
23. Οι διαδικασίες ανάθεσης/χορήγησης/απονομής που επηρεάζουν την ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη, ιδίως όσον αφορά στρατηγικούς πόρους και συμφέροντα της Ένωσης ή των κρατών μελών της, υπόκεινται σε περιορισμούς σύμφωνα με το άρθρο 136 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.
24. Στο πρόγραμμα εργασίας που αναφέρεται στο άρθρο 110 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 ή στα έγγραφα που σχετίζονται με τη διαδικασία ανάθεσης/χορήγησης/απονομής μπορεί να διευκρινίζονται περαιτέρω τα κριτήρια επιλεξιμότητας που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό ή να καθορίζονται πρόσθετα κριτήρια επιλεξιμότητας για συγκεκριμένες δράσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Άρθρο 15

Πρόγραμμα εργασίας

Το πρόγραμμα υλοποιείται μέσω των προγραμμάτων εργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 110 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗ

Άρθρο 16

Πληροφόρηση, επικοινωνία και διάδοση

1. Σε συνεργασία με την Επιτροπή, οι εθνικοί οργανισμοί που αναφέρονται στο άρθρο 19 χαράσσουν συνεκτική επικοινωνιακή πολιτική όσον αφορά την αποτελεσματική προβολή και τη διάδοση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των δραστηριοτήτων που υποστηρίζονται από τις δράσεις τις οποίες διαχειρίζονται στο πλαίσιο του προγράμματος. Οι εθνικές αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 18 στηρίζουν τους εθνικούς οργανισμούς στην αξιοποίηση των αποτελεσμάτων έργων με μεγάλο δυναμικό αντίκτυπο.
25. Οι εθνικοί οργανισμοί που αναφέρονται στο άρθρο 19 επικουρούν την Επιτροπή κατά την εκτέλεση του γενικού καθήκοντος της διάδοσης των πληροφοριών σχετικά με το πρόγραμμα, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που αφορούν δράσεις και δραστηριότητες που τελούν υπό διαχείριση σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο, καθώς και τα αποτελέσματά τους. Οι εθνικοί οργανισμοί ενημερώνουν τις σχετικές ομάδες-στόχους όσον αφορά τις δράσεις και τις δραστηριότητες που αναλαμβάνονται στις αντίστοιχες χώρες τους.
26. Οι δράσεις και οι δραστηριότητες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 υλοποιούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) [XXX]* του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [Επιδόσεις], ο οποίος θεσπίζει τους κανόνες για την παρακολούθηση των δαπανών και το πλαίσιο επιδόσεων για τον προϋπολογισμό, μεταξύ άλλων τους κανόνες που ισχύουν για όλα τα προγράμματα της Ένωσης όσον αφορά τις υποχρεώσεις πληροφόρησης, επικοινωνίας και προβολής, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των υποχρεώσεων για τους δικαιούχους και τους εταίρους υλοποίησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ

Άρθρο 17

Ρυθμίσεις για την έμμεση διαχείριση σε εθνικό επίπεδο

1. Σύμφωνα με το άρθρο 157 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, για την υλοποίηση του προγράμματος υπό έμμεση διαχείριση απαιτείται ο ορισμός εθνικής αρχής και εθνικού οργανισμού, όπως ορίζεται στα άρθρα 18 και 19.
2. Η εθνική αρχή και ο εθνικός οργανισμός θεωρούνται αμφότεροι εκτελεστικοί φορείς σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού στον βαθμό που είναι υπεύθυνοι για τα καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού, όπως έχει συμφωνηθεί με την Επιτροπή, ενώ η εθνική αρχή διατηρεί την κύρια ευθύνη έναντι της Επιτροπής για τη συνολική εκτέλεση των κονδυλίων της ΕΕ από τον εθνικό οργανισμό τον οποίο ορίζει και εποπτεύει, όπως αναφέρεται στο άρθρο 18 παράγραφος 10.

Άρθρο 18

Εθνική αρχή

1. Τα κράτη μέλη και οι τρίτες χώρες που είναι συνδεδεμένες με το πρόγραμμα κοινοποιούν στην Επιτροπή, μέσω της Μόνιμης Αντιπροσωπείας ή της Αποστολής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τον οργανισμό δημοσίου δικαίου που ορίζεται ως η εθνική αρχή για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, καθώς και το πρόσωπο ή τα πρόσωπα που είναι νόμιμα εξουσιοδοτημένα να ενεργούν εξ ονόματός της.
27. Η εθνική αρχή ορίζει έναν εθνικό οργανισμό για τη διάρκεια του προγράμματος και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή. Η εθνική αρχή δεν ορίζει υπουργείο ως εθνικό οργανισμό και ο εθνικός οργανισμός είναι οργανωτικά διακριτός από την εθνική αρχή.
28. Η εθνική αρχή ορίζει έναν ανεξάρτητο ελεγκτικό οργανισμό σύμφωνα με το άρθρο 21.
29. Η εθνική αρχή διαβιβάζει στην Επιτροπή κατάλληλη εκ των προτέρων αξιολόγηση από την οποία προκύπτει ότι ο εθνικός οργανισμός τηρεί τις ελάχιστες απαιτήσεις του άρθρου 157 παράγραφοι 1 έως 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, καθώς και τις απαιτήσεις της Ένωσης σχετικά με τα πρότυπα εσωτερικού ελέγχου για τους εθνικούς οργανισμούς και τους κανόνες διαχείρισης των κονδυλίων του προγράμματος.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου, ισχύουν οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

- α) για τις διαδικασίες που απαιτούνται ειδικά από την Επιτροπή, συμπεριλαμβανομένων των δικών της διαδικασιών και εκείνων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό, δεν διενεργείται εκ των προτέρων αξιολόγηση σύμφωνα με το άρθρο 157 παράγραφος 7 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.

- β) για διαδικασίες άλλες από εκείνες που προσδιορίζονται στο στοιχείο α), η εθνική αρχή προβαίνει σε εκ των προτέρων αξιολόγηση, η οποία βασίζεται σε δικούς της λογιστικούς και άλλους ελέγχους ή σε λογιστικούς και άλλους ελέγχους που διενεργούνται από τον ανεξάρτητο ελεγκτικό φορέα·
- γ) αν ο εθνικός οργανισμός που ορίστηκε για το πρόγραμμα είναι ο ίδιος με τον εθνικό οργανισμό που είχε οριστεί σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΕ) 2021/817 και (ΕΕ) 2021/888, το πεδίο εφαρμογής της εκ των προτέρων αξιολόγησης περιορίζεται στις απαιτήσεις που είναι νέες, εκτός αν αιτιολογείται διαφορετικά.
30. Σε περίπτωση που η Επιτροπή απορρίψει τον διορισμό του εθνικού οργανισμού βάσει της εκτίμησής της στην εκ των προτέρων αξιολόγηση, ή αν ο εθνικός οργανισμός δεν συμμορφώνεται με τις ελάχιστες απαιτήσεις που έχει θέσει η Επιτροπή, η εθνική αρχή διασφαλίζει ότι λαμβάνονται τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα για να εξασφαλιστεί συμμόρφωση, με την επιφύλαξη της έγκρισης από την Επιτροπή, ή ορίζει άλλον φορέα ως εθνικό οργανισμό. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις όπου ένας εθνικός οργανισμός παύει να λειτουργεί ή να υφίσταται και η ίδια η εθνική αρχή εκτελεί καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και τις σχετικές συμφωνίες βάσει αυτού, απαλλάσσεται από την εκ των προτέρων αξιολόγηση.
31. Η εθνική αρχή παρέχει επαρκή συγχρηματοδότηση, τουλάχιστον ισοδύναμη με τη συνεισφορά που αναφέρεται στο άρθρο 20 παράγραφος 5 στοιχείο β), για τις λειτουργίες του εθνικού οργανισμού, ώστε να διασφαλίζεται ότι η διαχείριση του προγράμματος γίνεται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες της Ένωσης.
32. Η εθνική αρχή διασφαλίζει ότι οι διορισμοί των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του εθνικού οργανισμού δικαιολογούνται από τη φύση της δράσης, ακολουθούν δίκαιους και διαφανείς κανόνες και διαδικασίες και δεν προκαλούν σύγκρουση συμφερόντων. Σε περίπτωση σοβαρών ανησυχιών για τη συμμόρφωση με τις εν λόγω αρχές, η Επιτροπή μπορεί να απορρίψει τον προτεινόμενο διορισμό και να ζητήσει από την εθνική αρχή να μεριμνήσει για την επανάληψη της διαδικασίας επιλογής.
33. Η εθνική αρχή παρακολουθεί και επιβλέπει τα καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού που ανατίθενται στον εθνικό οργανισμό της. Ενημερώνει και συμβουλευεται την Επιτροπή εγκαίρως πριν από τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στη διαχείριση του προγράμματος και των κονδυλίων του προγράμματος.
34. Η εθνική αρχή υποβάλλει ετησίως στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες παρακολούθησης και εποπτείας της και, κατά περίπτωση, δήλωση σχετικά με τη συνέχεια που έδωσε σε τυχόν παρατηρήσεις της Επιτροπής επί της εν λόγω έκθεσης.
35. Η εθνική αρχή αναλαμβάνει και διατηρεί την ευθύνη για την ορθή διαχείριση των ενωσιακών κονδυλίων που θα μεταφερθούν από την Επιτροπή στον εθνικό οργανισμό στο πλαίσιο του προγράμματος.
36. Σε περίπτωση παρατυπίας, αμέλειας ή απάτης που καταλογίζεται στον εθνικό οργανισμό, ή σε περίπτωση σοβαρών ελλείψεων, οφειλών ή ανεπαρκών αποτελεσμάτων από τον εθνικό οργανισμό, όταν οποιαδήποτε από αυτές τις περιπτώσεις έχει ως συνέπεια την προβολή απαιτήσεων από την Επιτροπή έναντι του

εθνικού οργανισμού, η εθνική αρχή αποζημιώνει και παρέχει εγγυήσεις στην Επιτροπή έναντι των εν λόγω απαιτήσεων.

37. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 11, η εθνική αρχή μπορεί να ανακαλέσει την εντολή του εθνικού οργανισμού είτε με δική της πρωτοβουλία είτε κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής. Εάν η εθνική αρχή επιθυμεί να ανακαλέσει την εν λόγω εντολή για οποιονδήποτε άλλο δικαιολογημένο λόγο, ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή εντός εύλογου χρονικού διαστήματος πριν από την προβλεπόμενη ημερομηνία λήξης της εντολής. Στις περιπτώσεις αυτές, η εθνική αρχή και η Επιτροπή συμφωνούν ρητά σχετικά με ειδικά και χρονικώς περιορισμένα μεταβατικά μέτρα.
38. Στην περίπτωση ανάκλησης που αναφέρεται στην παράγραφο 12, η εθνική αρχή πραγματοποιεί τους αναγκαίους ελέγχους όσον αφορά τα κονδύλια της Ένωσης που έχουν ανατεθεί στον εθνικό οργανισμό του οποίου η εντολή έχει ανακληθεί και διασφαλίζει ότι τα εν λόγω κονδύλια καθώς και όλα τα έγγραφα και διαχειριστικά μέσα που απαιτούνται για τη διαχείριση του προγράμματος μεταφέρονται απρόσκοπτα στον νέο εθνικό οργανισμό. Η εθνική αρχή παρέχει στον εθνικό οργανισμό του οποίου η εντολή έχει ανακληθεί την αναγκαία οικονομική υποστήριξη ώστε να συνεχίσει να εκπληρώνει τις συμβατικές του υποχρεώσεις έναντι των δικαιούχων του προγράμματος και της Επιτροπής έως τη μεταφορά αυτών των υποχρεώσεων σε νέο εθνικό οργανισμό. Εάν υπάρξει μεταβατική περίοδος μεταξύ της ανάκλησης της εν λόγω εντολής και του ορισμού νέου εθνικού οργανισμού, όπως έχει γίνει δεκτός από την Επιτροπή, η εθνική αρχή είναι, κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, υπεύθυνη για όλες τις υποχρεώσεις του εθνικού οργανισμού όπως ορίζονται στον παρόντα κανονισμό και για όλες τις εκκρεμείς συμβατικές υποχρεώσεις του έναντι των δικαιούχων του προγράμματος και της Επιτροπής.
39. Όταν ένας εθνικός οργανισμός παύει να λειτουργεί ή να υφίσταται και δεν έχει οριστεί νέος εθνικός οργανισμός λόγω της αποχώρησης τρίτης χώρας από το πρόγραμμα, η εθνική αρχή είναι κατά κύριο λόγο υπεύθυνη για όλες τις υποχρεώσεις του εθνικού οργανισμού και για την εκπλήρωση και το κλείσιμο όλων των εκκρεμών συμβατικών υποχρεώσεων έναντι των δικαιούχων του προγράμματος και της Επιτροπής.
40. Κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής η εθνική αρχή ορίζει τα ιδρύματα ή τις οργανώσεις ή τα είδη αυτών των ιδρυμάτων και οργανώσεων που είναι επιλέξιμα να συμμετάσχουν σε δράση του προγράμματος στην επικράτειά της.
41. Η εθνική αρχή προωθεί και διευκολύνει αποτελεσματικές συνέργειες και συμπληρωματικότητα με άλλα ενωσιακά, εθνικά ή περιφερειακά ταμεία ή προγράμματα.
42. Η εθνική αρχή διασφαλίζει ότι λαμβάνονται όλα τα αναγκαία και κατάλληλα μέτρα για την άρση τυχόν νομικών και διοικητικών εμποδίων στην ορθή λειτουργία του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων μέτρων που αποσκοπούν στην ευθυγράμμιση του καθεστώτος των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα με το καθεστώς άλλων υπηκόων που βρίσκονται στην ίδια κατάσταση, ή στην αντιμετώπιση δυσκολιών κατά την απόκτηση θεωρήσεων ή αδειών διαμονής.

Εθνικός οργανισμός

1. Ο εθνικός οργανισμός:
 - α) είναι οργανισμός κατά την έννοια του άρθρου 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημείο v) ή vi) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 και διέπεται από το δίκαιο του οικείου κράτους μέλους ή της τρίτης χώρας που είναι συνδεδεμένη με το οικείο πρόγραμμα·
 - β) έχει την κατάλληλη διαχειριστική ικανότητα, προσωπικό και υποδομή για να εκπληρώνει τα καθήκοντά του ικανοποιητικά, εξασφαλίζοντας αποδοτική και αποτελεσματική διαχείριση του προγράμματος και χρηστή οικονομική διαχείριση των κονδυλίων της Ένωσης·
 - γ) διαθέτει τα επιχειρησιακά και νομικά μέσα για να εφαρμόζει τους διοικητικούς, συμβατικούς και δημοσιονομικούς κανόνες διαχείρισης που ορίζονται σε ενωσιακό επίπεδο·
 - δ) διαθέτει την απαιτούμενη εμπειρογνωσία για την αποτελεσματική υλοποίηση των δράσεων σε όλους τους τομείς του προγράμματος για τους οποίους λαμβάνει συνεισφορά της Ένωσης·
 - ε) προσφέρει, αν ζητηθεί από την Επιτροπή, επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις, που εκδίδονται κατά προτίμηση από δημόσια αρχή, οι οποίες αντιστοιχούν στο επίπεδο των κονδυλίων της Ένωσης που καλείται να διαχειριστεί.
43. Ο εθνικός οργανισμός σχεδιάζει επαρκώς τα καθήκοντά του για την υλοποίηση των σχετικών δράσεων, όπως ορίζεται στο πρόγραμμα εργασίας που αναφέρεται στο άρθρο 15 και στις σχετικές συμφωνίες με την Επιτροπή, καθώς και για τις δραστηριότητες ενημέρωσης, επικοινωνίας και διάδοσης που αναφέρονται στο άρθρο 16 παράγραφος 2.
44. Ο εθνικός οργανισμός διαχειρίζεται όλα τα στάδια του κύκλου ζωής των έργων των δράσεων του προγράμματος υπό την ευθύνη του σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 και τις σχετικές συμφωνίες με την Επιτροπή.
45. Ο εθνικός οργανισμός παρέχει στήριξη με τη μορφή επιχορήγησης σε δικαιούχους κατά την έννοια του άρθρου 2 σημείο 5) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 μέσω συμφωνιών επιχορήγησης, όπως καθορίζεται από την Επιτροπή για την οικεία δράση του προγράμματος.
46. Ο εθνικός οργανισμός δεν αναθέτει σε τρίτο μέρος κανένα καθήκον σχετικά με το πρόγραμμα ή την εκτέλεση του προϋπολογισμού που του ανατίθεται, αν δεν έχει λάβει προηγούμενη γραπτή έγκριση προς τούτο από την εθνική αρχή και την Επιτροπή. Ο εθνικός οργανισμός διατηρεί την αποκλειστική ευθύνη για τα καθήκοντα που ανατίθενται σε τρίτο μέρος.
47. Ο εθνικός οργανισμός υποβάλλει ετησίως στην εθνική αρχή του και στην Επιτροπή διαχειριστική δήλωση, έκθεση και κάθε άλλο έγγραφο, όπως απαιτείται σύμφωνα με το άρθρο 158 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.
48. Ο εθνικός οργανισμός εφαρμόζει σε εύθετο χρόνο τις παρατηρήσεις που εκδίδονται από την Επιτροπή μετά την ανάλυση της ετήσιας διαχειριστικής δήλωσης και

έκθεσης και της σχετικής γνωμοδότησης λογιστικού ελέγχου ανεξάρτητου ελεγκτικού οργανισμού.

Άρθρο 20

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

1. Με βάση τις απαιτήσεις συμμόρφωσης για τους εθνικούς οργανισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 18 παράγραφος 4, η Επιτροπή επανεξετάζει τα εθνικά συστήματα διαχείρισης και ελέγχου, ιδίως βάσει της εκ των προτέρων αξιολόγησης που υποβάλλεται από την εθνική αρχή, της ετήσιας διαχειριστικής δήλωσης του εθνικού οργανισμού και της γνωμοδότησης του ανεξάρτητου ελεγκτικού οργανισμού, καθώς και της ετήσιας έκθεσης της εθνικής αρχής που αναφέρεται στο άρθρο 18 παράγραφος 9.
49. Βάσει της εκ των προτέρων αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 18 παράγραφος 4, η Επιτροπή αποδέχεται, αποδέχεται με όρους ή απορρίπτει τον ορισμό του εθνικού οργανισμού. Η Επιτροπή δεν συνάπτει συμβατική σχέση με τον εθνικό οργανισμό έως ότου αποδεχθεί την εκ των προτέρων αξιολόγηση ως ικανοποιητική ή λάβει κατάλληλα μέτρα εποπτείας σύμφωνα με το άρθρο 157 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Σε περίπτωση αποδοχής υπό όρους, η Επιτροπή ενδέχεται να εφαρμόσει προληπτικά μέτρα στο πλαίσιο της συμβατικής σχέσης της με τον εθνικό οργανισμό. Εάν ο εθνικός οργανισμός δεν συμμορφώνεται πλέον με τις ελάχιστες απαιτήσεις, η Επιτροπή μπορεί να αναστείλει τη συμβατική σχέση της με τον εθνικό οργανισμό έως ότου ληφθούν διορθωτικά μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης, ειδάλλως μπορεί να ζητήσει από την εθνική αρχή να ανακαλέσει την εντολή του εθνικού οργανισμού και να ορίσει νέο οργανισμό, με την επιφύλαξη θετικής εκ των προτέρων αξιολόγησης.
50. Η Επιτροπή παρέχει στις εθνικές αρχές και στους εθνικούς οργανισμούς κατάλληλες πληροφορίες και καθοδήγηση προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεπής και υψηλής ποιότητας εφαρμογή και διαχείριση του προγράμματος. Ειδικότερα, καθορίζει τις ρυθμίσεις σχεδιασμού, διαχείρισης έργων και υποβολής εκθέσεων και διασφαλίζει ότι οι ρυθμίσεις αυτές ακολουθούν απλές διαδικασίες.
51. Η Επιτροπή δεν διαθέτει κονδύλια του προγράμματος στον εθνικό οργανισμό έως ότου εγκρίνει τα έγγραφα σχεδιασμού του σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 2.
52. Η Επιτροπή καθιστά διαθέσιμους στον εθνικό οργανισμό τους ακόλουθους πόρους του προγράμματος:
 - α) συνεισφορά για στήριξη με τη μορφή επιχορήγησης στις δράσεις του προγράμματος των οποίων η διαχείριση ανατίθεται στον εθνικό οργανισμό·
 - β) συνεισφορά για την υποστήριξη των καθηκόντων του εθνικού οργανισμού όσον αφορά τη διαχείριση του προγράμματος·
 - γ) κατά περίπτωση, πρόσθετη συνεισφορά για δράσεις δυνάμει του άρθρου 7 στοιχεία α) και β).
53. Η Επιτροπή κοινοποιεί στην εθνική αρχή και στον εθνικό οργανισμό το αποτέλεσμα της ανάλυσής της και τις παρατηρήσεις της σχετικά με την ετήσια έκθεση και τη διαχειριστική δήλωση που αναφέρονται στο άρθρο 18 παράγραφος 9 και στο άρθρο

19 παράγραφος 6 και σχετικά με τη γνωμοδότηση λογιστικού ελέγχου που αναφέρεται στο άρθρο 21 παράγραφος 2.

54. Όταν η Επιτροπή δεν αποδέχεται την ετήσια διαχειριστική δήλωση ή τη σχετική γνωμοδότηση λογιστικού ελέγχου ανεξάρτητου ελεγκτικού οργανισμού ή στην περίπτωση μη ικανοποιητικής εφαρμογής των παρατηρήσεων της Επιτροπής από τον εθνικό οργανισμό, η Επιτροπή μπορεί να εφαρμόσει τυχόν προληπτικά και διορθωτικά μέτρα που είναι αναγκαία για τη διασφάλιση των χρηματοοικονομικών συμφερόντων της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 132 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 2024/2509.
55. Η Επιτροπή ενθαρρύνει και διατηρεί ενεργό διάλογο και συνεργασία με τους εθνικούς οργανισμούς και τις εθνικές αρχές και μεταξύ αυτών, συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής και της μεταφοράς ορθών πρακτικών, με σκοπό τη βελτίωση και τη διασφάλιση της συνεπούς εφαρμογής και διαχείρισης του προγράμματος. Εξασφαλίζει επίσης ότι προβλέπονται κατάλληλες προϋποθέσεις για την αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, των εθνικών οργανισμών ή άλλων φορέων και οντοτήτων που υλοποιούν το πρόγραμμα.
56. Η Επιτροπή παρέχει τα αναγκαία συστήματα τεχνολογίας πληροφοριών για να στηριχθεί η υλοποίηση των στόχων του προγράμματος που ορίζονται στο άρθρο 3, συμπεριλαμβανομένης της έμμεσης διαχείρισης.

Άρθρο 21

Ανεξάρτητος ελεγκτικός οργανισμός

1. Ο ανεξάρτητος ελεγκτικός οργανισμός:
- α) έχει την αναγκαία επαγγελματική επάρκεια για τη διενέργεια λογιστικών ελέγχων στον δημόσιο τομέα·
 - β) εξασφαλίζει ότι οι λογιστικοί έλεγχοί του λαμβάνουν υπόψη τα διεθνώς αποδεκτά ελεγκτικά πρότυπα·
 - γ) δεν έχει αντικρουόμενα συμφέροντα σε σχέση με τη νομική οντότητα της οποίας ο εθνικός οργανισμός αποτελεί μέρος· ειδικότερα, ο ανεξάρτητος ελεγκτικός οργανισμός είναι λειτουργικά ανεξάρτητος από τη νομική οντότητα της οποίας ο εθνικός οργανισμός αποτελεί μέρος.
2. Ο ανεξάρτητος ελεγκτικός οργανισμός εκδίδει γνωμοδότηση λογιστικού ελέγχου σχετικά με την ετήσια διαχειριστική δήλωση που αναφέρεται στο άρθρο 158 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Αποτελεί τη βάση της συνολικής εξασφάλισης σύμφωνα με το άρθρο 127 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.
3. Ο ανεξάρτητος ελεγκτικός οργανισμός παρέχει στην Επιτροπή και στους αντιπροσώπους της καθώς και στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο πλήρη πρόσβαση σε όλα τα έγγραφα και τις εκθέσεις προς υποστήριξη της γνωμοδότησης λογιστικού ελέγχου που εκδίδει σχετικά με την ετήσια διαχειριστική δήλωση του εθνικού οργανισμού.

Αρχές του συστήματος ελέγχου

1. Η Επιτροπή είναι αρμόδια για τους εποπτικούς ελέγχους όσον αφορά τις δράσεις και δραστηριότητες του προγράμματος τις οποίες διαχειρίζονται οι εθνικοί οργανισμοί. Η Επιτροπή ορίζει τις ελάχιστες απαιτήσεις για τους ελέγχους από τον εθνικό οργανισμό και τον ανεξάρτητο ελεγκτικό οργανισμό.
57. Ο εθνικός οργανισμός είναι αρμόδιος για τους πρωτογενείς ελέγχους των δικαιούχων των επιχορηγήσεων όσον αφορά τις δράσεις που διαχειρίζεται όπως καθορίζεται στα προγράμματα εργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 15. Οι εν λόγω έλεγχοι παρέχουν εύλογη βεβαιότητα ότι οι επιχορηγήσεις που χορηγούνται χρησιμοποιούνται κατά τα προβλεπόμενα και σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες της Ένωσης.
58. Όσον αφορά τους πόρους του προγράμματος που μεταφέρονται στους εθνικούς οργανισμούς, η Επιτροπή εξασφαλίζει τον κατάλληλο συντονισμό των ελέγχων της με τις εθνικές αρχές και τους εθνικούς οργανισμούς με βάση την αρχή του ενιαίου λογιστικού ελέγχου και κατόπιν ανάλυσης βάσει κινδύνων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IX

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Κατάργηση

Οι κανονισμοί (ΕΕ) 2021/817 και (ΕΕ) 2021/888 καταργούνται με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2028.

Μεταβατικές διατάξεις

1. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τη συνέχιση ή την τροποποίηση των οικείων δράσεων, μέχρι τη λήξη τους, στο πλαίσιο των κανονισμών (ΕΕ) 2021/817 και (ΕΕ) 2021/888, οι οποίοι εξακολουθούν να εφαρμόζονται στις εν λόγω δράσεις μέχρι τη λήξη τους.
59. Το συνολικό χρηματοδοτικό κονδύλιο του προγράμματος μπορεί επίσης να καλύπτει τις δαπάνες τεχνικής και διοικητικής βοήθειας που απαιτούνται για να εξασφαλιστεί η μετάβαση μεταξύ του προγράμματος και των μέτρων που θεσπίζονται με τους κανονισμούς (ΕΕ) 2021/817 και (ΕΕ) 2021/888.
60. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν σε εθνικό επίπεδο την απρόσκοπτη μετάβαση μεταξύ των δράσεων που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο των κανονισμών (ΕΕ) 2021/817 και (ΕΕ) 2021/888 και των δράσεων που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος.

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2028.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Η Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1.	ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ	3
1.1.	Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας	3
1.2.	Σχετικοί τομείς πολιτικής.....	3
1.3.	Στόχοι.....	3
1.3.1.	Γενικοί στόχοι	3
1.3.2.	Ειδικοί στόχοι.....	3
1.3.3.	Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις.....	3
1.3.4.	Δείκτες επιδόσεων.....	3
1.4.	Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:	4
1.5.	Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας	4
1.5.1.	Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας.....	4
1.5.2.	Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την ενωσιακή δράση και η οποία προστίθεται στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.....	4
1.5.3.	Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος	4
1.5.4.	Συμβατότητα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδεχόμενες συνέργειες με άλλα κατάλληλα μέσα.....	5
1.5.5.	Αξιολόγηση των διάφορων διαθέσιμων επιλογών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων ανακατανομής.....	5
1.6.	Διάρκεια της πρότασης/πρωτοβουλίας και των δημοσιονομικών επιπτώσεών της.....	6
1.7.	Προβλεπόμενες μέθοδοι εκτέλεσης του προϋπολογισμού	6
2.	ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ.....	8
2.1.	Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων	8
2.2.	Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου	8
2.2.1.	Αιτιολόγηση των μεθόδων εκτέλεσης του προϋπολογισμού, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της στρατηγικής ελέγχου που προτείνονται	8
2.2.2.	Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους.....	8
2.2.3.	Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)	8

2.3.	Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας	9
3.	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ	10
3.1.	Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται	10
3.2.	Εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης στις πιστώσεις	12
3.2.1.	Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επιχειρησιακές πιστώσεις	12
3.2.1.1.	Πιστώσεις από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό	12
3.2.1.2.	Πιστώσεις από εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό	17
3.2.2.	Εκτιμώμενο αποτέλεσμα που χρηματοδοτείται από επιχειρησιακές πιστώσεις	22
3.2.3.	Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις διοικητικές πιστώσεις	24
3.2.3.1.	Πιστώσεις από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό	24
3.2.3.2.	Πιστώσεις από εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό	24
3.2.3.3.	Σύνολο πιστώσεων	24
3.2.4.	Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους	25
3.2.4.1.	Χρηματοδοτούμενες από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό	25
3.2.4.2.	Χρηματοδοτούμενες από εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό	26
3.2.4.3.	Σύνολο εκτιμώμενων αναγκών σε ανθρώπινους πόρους	26
3.2.5.	Επισκόπηση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επενδύσεις ψηφιακής τεχνολογίας	28
3.2.6.	Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο	28
3.2.7.	Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση	28
3.3.	Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα	29
42	ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ	29
4.1.	Απαιτήσεις ψηφιακής σημασίας	30
4.2.	Δεδομένα	30
4.3.	Ψηφιακές λύσεις	31
4.4.	Αξιολόγηση διαλειτουργικότητας	31
4.5.	Μέτρα στήριξης της ψηφιακής εφαρμογής	32

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος Erasmus+ για την περίοδο 2028-2034

1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής

Εκπαίδευση και κατάρτιση, νεολαία και αθλητισμός

1.3. Στόχοι

1.3.1. Γενικοί στόχοι

Ο γενικός στόχος του προγράμματος είναι να συμβάλει στη διαμόρφωση μιας ανθεκτικής, ανταγωνιστικής και συνεκτικής Ευρώπης, προωθώντας την υψηλής ποιότητας διά βίου μάθηση, ενισχύοντας τις δεξιότητες και τις ικανότητες για τη ζωή και την εργασία για όλους, προωθώντας παράλληλα τις αξίες της Ένωσης, τη δημοκρατική και κοινωνική συμμετοχή, την αλληλεγγύη, την κοινωνική ένταξη και την ισότητα ευκαιριών, εντός και εκτός της ΕΕ. Το πρόγραμμα αποτελεί βασικό εργαλείο για την οικοδόμηση της Ένωσης Δεξιοτήτων, τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης και τη στήριξη της υλοποίησης της ευρωπαϊκής στρατηγικής συνεργασίας στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων των υποκείμενων τομεακών θεματολογίων.

Το πρόγραμμα θα προωθήσει τη συνεργασία στον τομέα της πολιτικής για τη νεολαία και θα αναπτύξει περαιτέρω την ευρωπαϊκή διάσταση στον αθλητισμό. Στόχος είναι η προώθηση μιας πιο συμπεριληπτικής, ενωμένης και ισχυρής Ευρώπης μέσα από την ενδυνάμωση των νέων, την ενίσχυση των δεσμών με την τοπική κοινωνία και την προώθηση της αλληλεγγύης μέσω της ουσιαστικής συμμετοχής και συνεργασίας. Ο αθλητισμός διαδραματίζει καίριο ρόλο ως κινητήρια δύναμη για την κοινωνική ένταξη, την υγεία, την εκπαίδευση και την ανάπτυξη των κοινοτήτων. Το πρόγραμμα, επενδύοντας στη νεολαία, τον εθελοντισμό και τον αθλητισμό, έχει ως στόχο να οικοδομηθούν ισχυρότερες και πιο συνδεδεμένες κοινωνίες, να ενθαρρύνει τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά και στις δημοκρατικές διαδικασίες και να συμβάλει στην κοινωνική συνοχή σε όλα τα επίπεδα.

1.3.2. Ειδικοί στόχοι

Το πρόγραμμα έχει τους ακόλουθους ειδικούς στόχους:

- α) να στηρίζει τη βελτίωση της εκπαίδευσης, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων, ιδίως όσον αφορά τη συνάφειά τους με την αγορά εργασίας, την επαγγελματική εξέλιξη και την προσωπική ανάπτυξη του ατόμου, καθώς και τη συμβολή τους σε μια ανταγωνιστική, βιώσιμη και συνεκτική κοινωνία·
- β) να καλλιεργήσει μια αίσθηση ευρωπαϊκής ταυτότητας και ενεργού πολιτειότητας, να ενισχύσει την αλληλεγγύη και την ενεργό συμμετοχή στην κοινωνία και τη δημοκρατία, επιτυγχάνοντας θετικό κοινωνικό αντίκτυπο, μεγαλύτερη ανθεκτικότητα και καλύτερη ετοιμότητα για την πρόβλεψη, την πρόληψη και την αντιμετώπιση κινδύνων διαφορετικής φύσης·
- γ) να προωθήσει την ποιότητα, τη συμπερίληψη, την ισότητα, τη βιωσιμότητα, τη δημιουργικότητα, την καινοτομία, την αριστεία και τη διασυννοριακή συνεργασία, ενισχύοντας την ελκυστικότητα και την

ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης σε παγκόσμιο επίπεδο, σε όλα τα πεδία της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού·

- δ) να κινητοποιήσει και να ενδυναμώσει τους νέους ώστε να αποκτήσουν και να αναπτύξουν επαγγελματικές και προσωπικές ικανότητες, να συμμετέχουν ενεργά στην κοινωνία και τη δημοκρατία και να συνδεθούν με το ευρωπαϊκό εγχείρημα·
- ε) να στηρίζει την ανάπτυξη πολιτικής, μεταξύ άλλων για την κυκλοφορία δεξιοτήτων, με την επιτάχυνση των μεταρρυθμίσεων και του εκσυγχρονισμού σε επίπεδο συστημάτων, σε όλα τα πεδία της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού, διασφαλίζοντας ότι είναι πιο αποτελεσματικά, ανθεκτικά και συμπεριληπτικά·
- στ) να προσφέρει στους νέους εύκολα προσβάσιμες ευκαιρίες συμμετοχής σε δραστηριότητες αλληλεγγύης και ανθρωπιστικής βοήθειας που φέρνουν θετικές κοινωνικές αλλαγές στην Ένωση και πέραν αυτής (το τελευταίο, με τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Σώματος Εθελοντών Ανθρωπιστικής Βοήθειας), βελτιώνοντας παράλληλα και επικυρώνοντας δεόντως τις ικανότητές τους, καθώς και διευκολύνοντας τη συνεχή συμμετοχή τους ως ενεργών πολιτών·
- ζ) να προωθήσει το ευρωπαϊκό αθλητικό μοντέλο, επενδύοντας στον μαζικό αθλητισμό, ιδίως σε εθελοντικές δραστηριότητες, διασφαλίζοντας την προσβασιμότητα, προωθώντας τη συμμετοχή, προστατεύοντας την ακεραιότητα, στηρίζοντας τη χρηστή διακυβέρνηση και ενισχύοντας τον κοινωνικό, εκπαιδευτικό και κοινοτικό ρόλο του αθλητισμού, μέσω δράσεων που επικεντρώνονται στην οικοδόμηση ενός δίκαιου, συμπεριληπτικού και βιώσιμου αθλητικού συστήματος σε ολόκληρη την Ευρώπη.

1.3.3. Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις

Να προσδιοριστούν τα αποτελέσματα που αναμένεται να έχει η πρόταση/πρωτοβουλία όσον αφορά τους στοχευόμενους δικαιούχους / τις στοχευόμενες ομάδες.

- Βελτιωμένες δεξιότητες και ικανότητες των συμμετεχόντων για την εργασία και για τη ζωή
- Βελτίωση της ποιότητας, της συμπερίληψης, της βιωσιμότητας, της καινοτομίας, της αριστείας και της διασυνοριακής συνεργασίας των οργανώσεων που συμμετέχουν στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό
- Επιτάχυνση των μεταρρυθμίσεων και εκσυγχρονισμός σε επίπεδο συστήματος
- Αύξηση ενεργού συμμετοχής, ενίσχυση της αλληλεγγύης και του ευρωπαϊκού αισθήματος του ανήκειν μεταξύ των συμμετεχόντων.

1.3.4. Δείκτες επιδόσεων

Να προσδιοριστούν οι δείκτες για την παρακολούθηση της προόδου και των επιτευγμάτων.

Οι δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων για τους σκοπούς της παρακολούθησης της προόδου και των επιτευγμάτων του προγράμματος αυτού θα αντιστοιχούν

στους κοινούς δείκτες που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) [XXX]* του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [Επιδόσεις].

1.4. Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:

- ☐ νέα δράση
- ☐ νέα δράση έπεται από δοκιμαστικό σχέδιο / προπαρασκευαστική ενέργεια⁵⁶
- ☒ την παράταση υφιστάμενης δράσης
- ☐ συγχώνευση ή αναπροσανατολισμό μίας ή περισσότερων δράσεων προς άλλη/νέα δράση

1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.5.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας

Στόχος του προγράμματος είναι να προσφέρει ευκαιρίες μάθησης για όλους, ιδίως με τη μορφή μαθησιακής κινητικότητας, εθελοντισμού και υποτροφιών, που θα συμβάλουν στην ενίσχυση των δεξιοτήτων και των βασικών ικανοτήτων για όλους, για τη ζωή και για την εργασία, προωθώντας την κοινωνική συμμετοχή και την αγωγή του πολίτη, την αλληλεγγύη και την κοινωνική ένταξη. Το πρόγραμμα θεσπίζει επίσης το Ευρωπαϊκό Σώμα Εθελοντών Ανθρωπιστικής Βοήθειας. Το πρόγραμμα θα στηρίζει επίσης την ανάπτυξη ικανοτήτων, μέσω της συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών σε οργανωτικό επίπεδο και των εξελίξεων πολιτικής με σκοπό τη συμβολή σε υψηλής ποιότητας διά βίου μάθηση, την προώθηση της συμπερίληψης, της αριστείας και της καινοτομίας στην εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό.

Με την επιφύλαξη της έναρξης ισχύος της βασικής πράξης του, το πρόγραμμα προβλέπεται να υλοποιηθεί από την 1η Ιανουαρίου 2028, για επτά έτη.

1.5.2. Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την ενωσιακή δράση και η οποία προστίθεται στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.

Ενώ τα κράτη μέλη παραμένουν υπεύθυνα για το περιεχόμενο και την οργάνωση των πολιτικών τους στους σχετικούς τομείς, οι προκλήσεις που εντοπίστηκαν είναι κοινές για όλα τα κράτη μέλη και/ή έχουν σημαντική διακρατική διάσταση, και απαιτούνται λύσεις, συντονισμός και στήριξη σε επίπεδο ΕΕ για την αποτελεσματική αντιμετώπισή τους. Οι δράσεις της ΕΕ μπορούν να διευκολύνουν τη συνεργασία, την ανάπτυξη ικανοτήτων και την αμοιβαία μάθηση, καθώς και τις διασυνοριακές δραστηριότητες, και τελικά να βελτιστοποιήσουν το δυναμικό των σχετικών τομέων, συμπεριλαμβανομένων των εξωτερικών δράσεων της ΕΕ.

Το πρόγραμμα αποσκοπεί στην ενίσχυση της διακρατικής κινητικότητας και της συνεργασίας για την ανάπτυξη ικανοτήτων, καθώς και στη στήριξη των εξελίξεων πολιτικής με ευρωπαϊκή διάσταση. Ωστόσο, λόγω του διακρατικού χαρακτήρα, του μεγάλου όγκου και του ευρέος γεωγραφικού πεδίου των υποστηριζόμενων

⁵⁶ Όπως αναφέρεται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχείο α) ή β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

δραστηριοτήτων, καθώς και της ισχυρής διεθνούς διάστασής τους, οι στόχοι αυτοί δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς με μεμονωμένη δράση των κρατών μελών. Για παράδειγμα, η διασυνοριακή μαθησιακή κινητικότητα ή ο εθελοντισμός είναι πιο περίπλοκο να οργανωθούν σε διμερή βάση και είναι δύσκολο για τα επιμέρους κράτη μέλη να τα καταστήσουν προσβάσιμα σε όλους. Η ενδιάμεση αξιολόγηση του Erasmus+ κατέδειξε ότι μεμονωμένες πρωτοβουλίες από οργανώσεις εκπαίδευσης και κατάρτισης, οργανώσεις νεολαίας και αθλητισμού ή κράτη μέλη, αν και αποτελεσματικές σε εθνικό επίπεδο, στερούνται της αναγκαίας κλίμακας και όγκου για να έχουν αντίκτυπο σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Επιπλέον, η σωρευτική κάλυψη μεμονωμένων ανά χώρα και διατομεακών πρωτοβουλιών εξακολουθεί να είναι περιορισμένη σε σύγκριση με το τρέχον πρόγραμμα Erasmus+. Ομοίως, η αξιολόγηση του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης επιβεβαιώνει ότι το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο ενώ μάλιστα, σε ορισμένες χώρες, είναι η μόνη εναλλακτική λύση για τον εθελοντισμό των νέων και την αλληλεγγύη.

Επιπλέον, με την επέκταση του πεδίου εφαρμογής του προγράμματος ώστε να καλύπτει δραστηριότητες εθελοντισμού, συμπεριλαμβανομένου του εθελοντισμού για τη στήριξη επιχειρήσεων ανθρωπιστικής βοήθειας, το Erasmus+ θα αποτελέσει ενιαίο σημείο εισόδου προς ευκαιρίες της ΕΕ για τους νέους σε ολόκληρη την ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών και απομακρυσμένων περιοχών, και στο εξωτερικό. Επί του παρόντος, οι εν λόγω ευκαιρίες είναι προσβάσιμες μόνο μέσω διαφορετικών προγραμμάτων. Ως εκ τούτου, το Erasmus+ θα διασφαλίσει ότι όλοι οι ενδιαφερόμενοι νέοι σε ολόκληρη την ΕΕ έχουν ίσες ευκαιρίες και πρόσβαση σε ευρύτερη ποικιλία δραστηριοτήτων. Το πρόγραμμα θεσπίζει επίσης το Ευρωπαϊκό Σώμα Εθελοντών Ανθρωπιστικής Βοήθειας, υποχρέωση που απορρέει από τη Συνθήκη.

Η προστιθέμενη αξία της ενωσιακής χρηματοδότησης στους τομείς πολιτικής που καλύπτονται από το πρόγραμμα αναγνωρίστηκε ευρέως από τους απαντήσαντες στην ανοικτή δημόσια διαβούλευση που διεξήγαγε η Επιτροπή για το νέο ΠΔΠ, με τη συντριπτική πλειονότητα να τονίζει τη σημασία της.

Το πρόγραμμα θα συμβάλει στην αύξηση του επιπέδου των βασικών δεξιοτήτων και στην αύξηση του όγκου των ειδικευμένων επαγγελματιών, μεταξύ άλλων σε βασικούς στρατηγικούς τομείς για την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ. Θα συμβάλει στην καλλιέργεια, την προσέλκυση και τη διατήρηση ταλέντων, μεταξύ άλλων από τρίτες χώρες. Με τη συγκέντρωση εμπειρογνώσιας και πόρων, η ανάπτυξη ικανοτήτων και η διακρατική συνεργασία που υποστηρίζονται από το πρόγραμμα θα προωθήσουν την καινοτομία, θα αυξήσουν την ποιοτική διδασκαλία και θα συμβάλουν στην αντιμετώπιση των ελλείψεων δεξιοτήτων και ταλέντων στην Ευρώπη σε βασικούς τομείς και εδάφη, μεταξύ άλλων στον τομέα των θετικών επιστημών, της τεχνολογίας, της μηχανικής και των μαθηματικών (STEM) και της διττής μετάβασης, καθιστώντας την Ευρώπη ελκυστικότερο εκπαιδευτικό προορισμό για ταλέντα παγκοσμίως.

Η πρωτοβουλία θα φέρει σε επαφή άτομα από διαφορετικά υπόβαθρα και χώρες και θα τα στηρίξει στη συμμετοχή τους σε εθελοντικές δραστηριότητες, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να ζήσουν για ένα διάστημα στο εξωτερικό, διευκολύνοντας τη διαπολιτισμική κατανόηση, προωθώντας μια συλλογική ταυτότητα και σεβασμό των αξιών όπως η δημοκρατία, η ελευθερία και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Για παράδειγμα, οι ενδιάμεσες αξιολογήσεις του Erasmus+ και του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης τονίζουν τον σημαντικό αντίκτυπο τους στην προώθηση του

αισθήματος της ευρωπαϊκής ταυτότητας και του ανήκειν, στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τις κοινές αξίες της ΕΕ και, στην περίπτωση του Erasmus+, στην ανάπτυξη γνώσεων για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Το πρόγραμμα, καθιστώντας δυνατή τη δημιουργία και τη ανάπτυξη μακροχρόνιων δικτύων ατόμων και οργανώσεων, θα επιτρέψει την εδραίωση της ευρωπαϊκής ταυτότητας και των ευρωπαϊκών αξιών.

Το πρόγραμμα θα προωθήσει την ανάπτυξη, τη μεταφορά και την εφαρμογή καινοτόμων και υψηλής ποιότητας πρακτικών στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού, και θα αυξήσει την ικανότητα των οργανώσεων να εργάζονται διακρατικά. Το πρόγραμμα θα στηρίζει την ενισχυμένη συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα και τα οικοσυστήματα καινοτομίας, αξιοποιώντας επενδύσεις σε δεξιότητες καίριας σημασίας για την ανταγωνιστικότητα, την ανθεκτικότητα, την ετοιμότητα και την κοινωνική συνοχή της ΕΕ. Θα προωθήσει επίσης την πρόοδο σε επίπεδο πολιτικών και τον συστημικό αντίκτυπο, ιδίως λειτουργώντας ως πεδίο δοκιμών για προσεγγίσεις που στη συνέχεια αποτελέσουν πηγή έμπνευσης για εθνικά/περιφερειακά προγράμματα. Με την προώθηση της γόνιμης αλληλεπίδρασης μεταξύ των χωρών, το πρόγραμμα θα βοηθήσει τα κράτη μέλη να προοδεύουν και να εκσυγχρονίσουν τα συστήματα και τις πολιτικές τους.

Επιπλέον, το πρόγραμμα θα περιλαμβάνει δράσεις για τη διεύρυνση της πρόσβασης σε φορείς μικρότερου μεγέθους, τη στήριξη ενέλικτων μορφωτύπων και την παροχή μιας πύλης για τις οργανώσεις βάσης και τους νεοεισερχόμενους φορείς ώστε να έχουν πρόσβαση σε κονδύλια της Ένωσης και να αποκτήσουν πείρα στη διακρατική συνεργασία. Θα έχει επίσης ισχυρή διάσταση συμπερίληψης και πολυμορφίας και θα στηρίζει την ανάπτυξη δεξιοτήτων για την εργασία και για τη ζωή, ιδίως όσον αφορά τα άτομα με λιγότερες ευκαιρίες.

1.5.3. Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος

Η πρόταση βασίζεται στη μακροχρόνια εμπειρία που αποκτήθηκε από τα προηγούμενα προγράμματα στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, της νεολαίας, του αθλητισμού και του εθελοντισμού.

Οι ενδιάμεσες αξιολογήσεις του Erasmus+ και του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης δείχνουν ότι και τα δύο προγράμματα παράγουν ισχυρή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία για τα άτομα, τις οργανώσεις και την πολιτική, μεταξύ άλλων χάρη στη διεθνή διάστασή τους, αποτέλεσμα που δεν μπορεί να επιτευχθεί μόνο σε εθνικό επίπεδο.

Από την τελική αξιολόγηση του προγράμματος της περιόδου 2014-2020 και την ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος της περιόδου 2021-2027 διαπιστώθηκε ότι το Erasmus+ πετυχαίνει υψηλές επιδόσεις σε όλα τα βασικά κριτήρια αξιολόγησης και εκπληρώνει αποτελεσματικά τους στόχους του. Και οι δύο γενιές του προγράμματος έχουν αποδειχθεί επιτυχείς όσον αφορά την επίτευξη ισχυρής ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας, διαδραματίζοντας καίριο ρόλο στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού. Το Erasmus+ υπερβαίνει σημαντικά όσα θα μπορούσαν να επιτύχουν οι επιμέρους χώρες σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο. Τα οφέλη του απορρέουν από τις ευκαιρίες που παρέχει για την προσωπική, εκπαιδευτική και επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευομένων και του προσωπικού, για τη διασυνοριακή συνεργασία των οργανώσεων και για την ανάπτυξη πολιτικής στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού, ενώ παρέχει σημαντικά οφέλη σε όσους συμμετέχουν στο πρόγραμμα σε σύγκριση με εκείνους που δεν συμμετέχουν.

Από την τελική αξιολόγηση του προγράμματος της περιόδου 2018-2020 και την ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης για την περίοδο 2021-2027⁵⁷ διαπιστώθηκε ότι το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης σημειώνει καλές επιδόσεις όσον αφορά και τα πέντε κριτήρια αξιολόγησης (συνάφεια, αποδοτικότητα, αποτελεσματικότητα, συνοχή, ενωσιακή προστιθέμενη αξία). Το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης ανταποκρίνεται στις κρίσιμες ανάγκες της ευρωπαϊκής κοινωνίας, ιδίως όσον αφορά την προώθηση της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά και την προώθηση της συμπερίληψης και της πολυμορφίας. Το πρόγραμμα καλλιεργεί το αίσθημα της κοινότητας, αναζωογονώντας τις τοπικές πρωτοβουλίες και προωθώντας μια ευρύτερη παγκόσμια προοπτική. Η συμμετοχή συμβάλλει στη βελτίωση των προσωπικών, επαγγελματικών και μαθησιακών δεξιοτήτων, καθώς και στην καλλιέργεια κοινωνικής και πολιτική συνείδησης.

Ταυτόχρονα, και οι δύο αξιολογήσεις καταδεικνύουν ορισμένους τομείς που χρειάζονται βελτίωση όσον αφορά τον σχεδιασμό. Σε αυτούς περιλαμβάνονται η επέκταση της εμβέλειας των προγραμμάτων, η διευκόλυνση της πρόσβασης, η απλούστευση της διαχείρισης, η ενίσχυση της παρακολούθησης, η ενίσχυση των συνεργειών και η αποφυγή αλληλεπικαλύψεων με άλλα προγράμματα, καθώς και η αύξηση της ευελιξίας για την αντιμετώπιση νέων προκλήσεων. Για παράδειγμα, κατά την αξιολόγηση του Erasmus+ διαπιστώθηκε κάποια αλληλεπικάλυψη μεταξύ των δραστηριοτήτων συμμετοχής των νέων στο πλαίσιο του Erasmus+ και των έργων αλληλεγγύης που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του Σώματος Αλληλεγγύης, τα οποία αμφότερα στηρίζουν πρωτοβουλίες υπό την καθοδήγηση νέων οι οποίες υλοποιούνται από άτυπες ομάδες νέων.

1.5.4. Συμβατότητα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδεχόμενες συνέργειες με άλλα κατάλληλα μέσα

Το πρόγραμμα αποτελεί ένα από τα χρηματοδοτικά μέσα που εντάσσονται στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2028-2034 και έχει υψηλό βαθμό συνοχής και συμπληρωματικότητας με άλλες βασικές προτεραιότητες και μηχανισμούς χρηματοδότησης της ΕΕ.

Το πρόγραμμα θα συμπληρώσει και θα ενισχύσει δράσεις που χρηματοδοτούνται μέσω των εξωτερικών δράσεων της Ένωσης, με σκοπό την προσέλκυση και τη διατήρηση ταλέντων απ' όλο τον κόσμο, την ενίσχυση της επιρροής και της ελκυστικότητας της ΕΕ στην παγκόσμια σκηνή και τη συμβολή στην ετοιμότητα των υποψήφιων χωρών και των δυνάμει υποψήφιων μελών, μεταξύ άλλων με την προώθηση των διαπροσωπικών επαφών και τη συνεργασία με τρίτες χώρες.

Υπάρχει σημαντική συμπληρωματικότητα μεταξύ του προγράμματος και της διακρατικής συνεργασίας στο πλαίσιό του, η οποία διευκολύνεται από την άμεση και έμμεση διαχείριση και τις εθνικά και περιφερειακά προσαρμοσμένες παρεμβάσεις που υποστηρίζονται από εθνικά κονδύλια. Πράγματι, το διακρατικό κομμάτι υπό άμεση και έμμεση διαχείριση παρέχει κοινή μάθηση, δικτύωση και συγκέντρωση πόρων στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού, στηρίζοντας την ανάπτυξη ποιοτικών εκπαιδευτικών πρακτικών, τη δικτύωση και τον εκσυγχρονισμό, τα οποία δεν είναι εφικτά μέσω μόνο εθνικών παρεμβάσεων, ενώ οι προκαταναμεμημένοι εθνικοί προϋπολογισμοί στηρίζουν κυρίως ευρείες διαρθρωτικές παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση των κοινωνικοοικονομικών

⁵⁷

COM(2025) 144 final, SWD(2025) 75, 1.4.2025.

και εδαφικών ανισοτήτων, μεταξύ άλλων για τις αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές, όπως η παροχή υποδομών εκπαίδευσης και κατάρτισης, εξοπλισμού και υπηρεσιών, η στήριξη της αναβάθμισης των δεξιοτήτων των μειονεκτουσών ομάδων ή η προώθηση της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας μέσω της κατάρτισης και της δρομολόγησης μεταρρυθμίσεων.

Υπάρχουν ισχυροί δεσμοί μεταξύ του Erasmus+ και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας και απαιτούνται συνέργειες για την εξάλειψη των στεγανών μεταξύ της εκπαίδευσης, της έρευνας και της καινοτομίας και της αγοράς εργασίας (και, σε κάποιο βαθμό, της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης) προς όφελος, εν τέλει, της ανταγωνιστικότητας. Για παράδειγμα, η εκπαίδευση συμβάλλει στην ανάπτυξη της έρευνας και της καινοτομίας και καθιστά δυνατή τη μεταφορά γνώσεων και τεχνολογίας από την ακαδημαϊκή κοινότητα στη βιομηχανία και τις επιχειρήσεις και, ως εκ τούτου, μπορεί επίσης να στηρίζει στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης. Η αναβάθμιση και η μεταφορά επιτυχημένων πρακτικών από τον τομέα της εκπαίδευσης στον τομέα της έρευνας ή της βιομηχανίας θα μπορούσε να διευκολυνθεί μέσω νομικών διατάξεων και μηχανισμών εφαρμογής που διασφαλίζουν τη ροή γνώσεων μεταξύ τομέων με σαφείς διασυνδέσεις.

Σύμφωνα με την ευρωπαϊκή στρατηγική για την Ένωση Ετοιμότητας, το Erasmus+ προωθεί επίσης την ετοιμότητα, την ανθεκτικότητα, τη συμμετοχή στον δημοκρατικό βίο και τη συμμετοχή στα κοινά μέσω μιας προσέγγισης από τη βάση προς την κορυφή, ενθαρρύνοντας τις οργανώσεις και τα ιδρύματα να υποβάλουν αίτηση χρηματοδότησης και προωθώντας τον ψηφιακό γραμματισμό και τον γραμματισμό στα μέσα επικοινωνίας, την κριτική σκέψη, τη συμμετοχή, και τη μάθηση σχετικά με τη δημοκρατική πολιτειότητα. Ο εθελοντισμός είναι επίσης απαραίτητος για την προώθηση μιας συμπεριληπτικής κουλτούρας ετοιμότητας και ανθεκτικότητας της κοινωνίας. Το πρόγραμμα είναι επίσης στενά ευθυγραμμισμένο και συμπληρωματικό προς το μέσο της ΕΕ που συμβάλλει στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και της δημοκρατίας, των μέσων ενημέρωσης και του πολιτισμού.

Αν και τα προγράμματα αυτά υποστηρίζονται από διακριτούς μηχανισμούς, με ανεξάρτητους τρόπους λειτουργίας, διαφορετικές λογικές παρέμβασης, διαφορετικούς τρόπους και αρχιτεκτονική διαχείρισης, η αλληλεπίδρασή τους μπορεί να έχει συγκλίνοντα αποτελέσματα. Συνεπώς, θα διερευνηθεί πού είναι δυνατόν να πραγματοποιηθούν συνέργειες οι οποίες θα επιφέρουν περισσότερη προστιθέμενη αξία.

1.5.5. Αξιολόγηση των διάφορων διαθέσιμων επιλογών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων ανακατανομής

Άνευ αντικειμένου

1.6. Διάρκεια της πρότασης/πρωτοβουλίας και των δημοσιονομικών επιπτώσεών της

- Περιορισμένη διάρκεια
- Με ισχύ από 1.1.2028 έως 31.12.2034
- Δημοσιονομικές επιπτώσεις από το 2028 έως το 2034 για πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και από το 2028 έως το 2034 για πιστώσεις πληρωμών.

1.7. Προβλεπόμενες μέθοδοι εκτέλεσης του προϋπολογισμού⁵⁸

- **Άμεση διαχείριση** από την Επιτροπή
 - ✓ από τις υπηρεσίες της, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού της στις αντιπροσωπείες της Ένωσης
 - ✓ από τους εκτελεστικούς οργανισμούς
- ☐ **Επιμερισμένη διαχείριση** με τα κράτη μέλη
 - **Έμμεση διαχείριση** με ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού:
 - ✓ σε τρίτες χώρες ή οργανισμούς που αυτές έχουν ορίσει
 - ☐ σε διεθνείς οργανισμούς και στους οργανισμούς αυτών (να προσδιοριστούν)
 - ☐ στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων
 - ☐ στους οργανισμούς που αναφέρονται στα άρθρα 70 και 71 του δημοσιονομικού κανονισμού
 - ✓ σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου
 - ✓ σε οργανισμούς που διέπονται από ιδιωτικό δίκαιο και είναι επιφορτισμένη με δημόσια υπηρεσία, στον βαθμό που τους παρέχονται επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
 - ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους στους οποίους έχει ανατεθεί η εκτέλεση σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και στους οποίους παρέχονται επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
 - ☐ σε οργανισμούς ή πρόσωπα επιφορτισμένα με την εφαρμογή συγκεκριμένων δράσεων στην κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας βάσει του τίτλου V της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα οποία προσδιορίζονται στην αντίστοιχη βασική πράξη
 - ☐ σε οργανισμούς που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος, διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους ή το δίκαιο της Ένωσης και είναι επιλέξιμοι για να τους ανατεθεί, σύμφωνα με ειδικούς τομεακούς κανόνες, η εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης ή δημοσιονομικών εγγυήσεων, στον βαθμό που οι εν λόγω οργανισμοί ελέγχονται από οργανισμούς δημοσίου δικαίου ή από οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο και είναι επιφορτισμένοι με δημόσια υπηρεσία και τους παρέχονται επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις υπό

⁵⁸

Οι λεπτομέρειες σχετικά με τις μεθόδους εκτέλεσης του προϋπολογισμού καθώς και οι παραπομπές στον δημοσιονομικό κανονισμό είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

μορφή από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνης από τους ελέγχοντες οργανισμούς ή ισοδύναμες χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και οι οποίες μπορεί να περιορίζονται, για κάθε δράση, στο μέγιστο ποσό της στήριξης της Ένωσης.

Παρατηρήσεις

Το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί μέσω συνδυασμού τρόπων άμεσης και έμμεσης διαχείρισης, προσέγγιση που έχει αποδειχθεί επιτυχής σε προηγούμενα πολυετή δημοσιονομικά πλαίσια (ΠΔΠ) και επιβεβαιώθηκε από την ενδιάμεση αξιολόγηση του Erasmus+ ως βασικός παράγοντας για την αποτελεσματικότητα του προγράμματος.

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

Οι κανόνες παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και αξιολόγησης του παρόντος προγράμματος θα τηρούν τις απαιτήσεις που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) [XXX]* του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [Επιδόσεις].

Η Επιτροπή δημοσιεύει έκθεση υλοποίησης για το μελλοντικό πρόγραμμα Erasmus+ το αργότερο τέσσερα έτη μετά την έναρξη της εφαρμογής του, προκειμένου να αξιολογήσει την πρόοδο που έχει σημειωθεί ως προς την επίτευξη των στόχων του.

Η Επιτροπή διενεργεί εκ των υστέρων αξιολόγηση σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 το αργότερο τρία έτη μετά την περίοδο προγραμματισμού του μελλοντικού προγράμματος Erasmus+.

Στόχος είναι η χρήση των υφιστάμενων ρυθμίσεων στο μέτρο του δυνατού και η απλούστευση, ο εξορθολογισμός και η μείωση του διοικητικού φόρτου για τους συμμετέχοντες (άτομα και οργανώσεις), με παράλληλη διασφάλιση της συλλογής επαρκών πληροφοριών για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του προγράμματος και τη διασφάλιση της λογοδοσίας. Συνεπώς, θα θεσπιστούν συστηματικά κανόνες για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων με βάση την αποτελεσματικότητα και την οικονομική αποδοτικότητά τους, που θα βασίζονται στην εμπειρία που αποκτήθηκε από το τρέχον πρόγραμμα, χωρίς να διακυβεύονται οι ανάγκες για δεδομένα για τους σκοπούς της αξιολόγησης.

2.2. Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Αιτιολόγηση των μεθόδων εκτέλεσης του προϋπολογισμού, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της στρατηγικής ελέγχου που προτείνονται

Ο συνδυασμός των τρόπων διαχείρισης του προγράμματος (άμεση και έμμεση), ο οποίος προτείνεται να συνεχιστεί, βασίζεται στη θετική εμπειρία από την υλοποίηση του τρέχοντος προγράμματος Erasmus+, το οποίο έχει επιδείξει σταθερά θετικά αποτελέσματα καθ' όλη τη διάρκεια των διαδοχικών περιόδων προγραμματισμού. Ο συνδυασμός αυτός αξιοποιεί τις υφιστάμενες δομές, σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας, της αναλογικότητας και της αποδοτικότητας. Με τη διατήρηση δοκιμασμένων και ελεγμένων τρόπων διαχείρισης θα καταστεί δυνατή η εστίαση στην επίτευξη αποτελεσμάτων και στις επιδόσεις, θα διασφαλιστεί η αποδεδειγμένη βελτίωση της αποδοτικότητας, ενώ παράλληλα θα ελαχιστοποιηθεί ο διοικητικός φόρτος. Η γενική αρχή θα διατηρηθεί: κατά γενικό κανόνα, δεν θα δίνεται άμεση ενίσχυση σε μεμονωμένους δικαιούχους· η ενίσχυση θα συνεχίσει να παρέχεται μέσω των συμμετεχουσών οργανώσεων, οι οποίες θα την κατανέμουν στους εκπαιδευόμενους ή στους επαγγελματίες. Η έμμεση διαχείριση μέσω εθνικών οργανισμών επιβεβαιώθηκε από διαδοχικές αξιολογήσεις ως ο αποτελεσματικότερος τρόπος διαχείρισης για τα έργα κινητικότητας και συνεργασίας που αποσκοπούν στην ανάπτυξη ικανοτήτων σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες. Αντιθέτως, η άμεση διαχείριση είναι αποτελεσματική σε εγκάρσιες δράσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο χάρη στις οικονομίες κλίμακας και στην ικανότητα του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού να διαχειρίζεται δράσεις μέσω θεσμικών εργαλείων και διαδικασιών.

2.2.2. Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους

Οι κίνδυνοι που έχουν εντοπιστεί κατά την υλοποίηση των τρεχόντων προγραμμάτων εμπίπτουν κυρίως στις εξής κατηγορίες:

- σφάλματα που οφείλονται στην έλλειψη εμπειρίας των δικαιούχων όσον αφορά τους κανόνες. Ο κίνδυνος αμβλύνεται σε μεγάλο βαθμό μέσω της χρήσης απλουστευμένων δαπανών (κατ' αποκοπή ποσά, ενιαίοι συντελεστές και κλίμακες μοναδιαίου κόστους), ανάλογα με τα επιτρεπόμενα από τον δημοσιονομικό κανονισμό.
- αξιοπιστία της αλυσίδας ελέγχου και διατήρηση της διαδρομής ελέγχου. Το προτεινόμενο πρόγραμμα θα εξακολουθήσει να τελεί υπό τη διαχείριση των εθνικών οργανισμών, με εποπτικούς ελέγχους που θα παρέχονται από ανεξάρτητο ελεγκτικό φορέα, όπως προβλέπεται στον δημοσιονομικό κανονισμό, καθώς και επιχειρησιακή εποπτεία και εποπτεία διακυβέρνησης από τις εθνικές αρχές. Το πλαίσιο ελέγχου που μετριάξει τους εν λόγω κινδύνους έχει θεμελιωθεί σε στερεές βάσεις.
- οι συγκεκριμένοι συμμετέχοντες στους οποίους απευθύνεται το πρόγραμμα (π.χ. νέοι ή ενήλικες) ενδέχεται να μη διαθέτουν την αναγκαία ικανότητα δημοσιονομικής διαχείρισης για τη διαχείριση ενωσιακών κονδυλίων και θα υπόκεινται σε πρόσθετη παρακολούθηση και ελέγχους βάσει εκτίμησης κινδύνου. Η κύρια απλούστευση για τον μετριασμό των κινδύνων και τη μείωση των ποσοστών σφάλματος που προκύπτουν από την πολυπλοκότητα των δημοσιονομικών κανόνων θα εξακολουθήσει να είναι η ευρεία χρήση των επιχορηγήσεων με τη μορφή κατ' αποκοπή ποσών, ενιαίων συντελεστών και κλιμάκων μοναδιαίου κόστους, καθώς και απλουστευμένων μορφών δράσης, με σκοπό την εύκολη εφαρμογή των κανόνων και τη διατήρηση της λογοδοσίας.

Την ευθύνη για το πρωταρχικό επίπεδο των ελέγχων φέρει πάντοτε το σύνολο των εντεταλμένων οντοτήτων με σκοπό τη διασφάλιση της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, ενώ η Επιτροπή είναι επιφορτισμένη με την ευθύνη της εποπτείας του συνολικού πλαισίου. Αυτό το στέρεο σύστημα ελέγχου που λειτουργεί ήδη θα διατηρηθεί ώστε να ελέγχεται η χρήση ενωσιακών κονδυλίων για δράσεις που αποτελούν αντικείμενο είτε έμμεσης διαχείρισης από τους εθνικούς οργανισμούς είτε άμεσης διαχείρισης, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό. Όσον αφορά τους πόρους του προγράμματος που μεταφέρονται στους εθνικούς οργανισμούς, η Επιτροπή εξασφαλίζει τον κατάλληλο συντονισμό των ελέγχων της με τις εθνικές αρχές και τους εθνικούς οργανισμούς με βάση την αρχή του ενιαίου λογιστικού ελέγχου και ύστερα από ανάλυση με βάση την επικινδυνότητα. Ενώ οι εθνικοί οργανισμοί θα είναι υπεύθυνοι για τους πρωταρχικούς ελέγχους των δικαιούχων, το σύστημα εσωτερικού ελέγχου και συμμόρφωσης των εθνικών οργανισμών θα συνεχίσει να παρακολουθείται και να εποπτεύεται από τα κράτη μέλη / τις εθνικές αρχές και να ελέγχεται από ανεξάρτητο ελεγκτικό οργανισμό. Για να διασφαλιστεί η συνοχή και η αξιοπιστία των ελέγχων σε επίπεδο χώρας, η Επιτροπή θα συνεχίσει να εκδίδει οδηγίες ελέγχου οι οποίες θα επικαιροποιούνται συχνά. Το σύστημα ελέγχου θα διαμορφωθεί κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και η οικονομική αποδοτικότητα των ελέγχων. Τα πλαίσια εποπτείας και επιδόσεων της Επιτροπής θα διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο παρακολούθησης και ανατροφοδότησης για την τεκμηρίωση της προσέγγισης

πολιτικής. Το προτεινόμενο πλαίσιο ελέγχου του προγράμματος θα συμπληρώνεται από το πρόγραμμα εποπτικών επισκέψεων, χρηματοοικονομικών λογιστικών ελέγχων, και επισκέψεων παρακολούθησης και υλοποίησης που θα πραγματοποιήσει η Επιτροπή, καθώς και από δραστηριότητες καθοδήγησης όπως συνέδρια, εναρκτήριες συναντήσεις, συναντήσεις των εθνικών οργανισμών, μαθήματα κατάρτισης και διαδικτυακά σεμινάρια.

2.2.3. Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)

Σε ό,τι αφορά την οικονομική αποδοτικότητα, η Επιτροπή προβαίνει σε ετήσια εκτίμηση του κόστους των πόρων και των εισροών που απαιτούνται για τη διενέργεια των ελέγχων και προέβη, στον βαθμό που αυτό ήταν δυνατό, σε εκτίμηση των οφελών των ελέγχων όσον αφορά τον αριθμό των σφαλμάτων και των παρατυπιών που αποτράπηκαν, εντοπίστηκαν και διορθώθηκαν χάρη στους εν λόγω ελέγχους αλλά και των μη ποσοτικοποιήσιμων σφαλμάτων. Η προσέγγιση αυτή δίνει έμφαση στους βασικούς οικονομικούς και επιχειρησιακούς ελέγχους της αλυσίδας ελέγχου.

Η στρατηγική ελέγχου βασίζεται σε ένα ενιαίο ολοκληρωμένο πλαίσιο ελέγχου με σκοπό την παροχή εύλογης βεβαιότητας καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου του έργου. Η προσέγγιση που ακολουθείται για την αξιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων βασίζεται στη λογική των δομικών στοιχείων βεβαιότητας στο πλαίσιο μιας συνολικής στρατηγικής εποπτείας. Η Επιτροπή διαχωρίζει τη συχνότητα από την ένταση των ελέγχων, δεδομένων των διαφορετικών προφίλ επικινδυνότητας των τρεχουσών και των μελλοντικών της συναλλαγών και της οικονομικής αποδοτικότητας των υφιστάμενων και των εναλλακτικών ελέγχων της, όπως περιγράφεται, ειδικότερα, στις οδηγίες για την υλοποίηση του προγράμματος προς τους εθνικούς οργανισμούς. Την ευθύνη για το πρωταρχικό επίπεδο των ελέγχων φέρουν πάντοτε οι εθνικοί οργανισμοί και το σύνολο των εντεταλμένων οντοτήτων με σκοπό να διασφαλίζουν την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, ενώ η Επιτροπή είναι επιφορτισμένη με την ευθύνη της διενέργειας των εποπτικών ελέγχων.

Η εκτίμηση της Επιτροπής με τη χρήση της μεθοδολογίας της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων για το 2024 είναι ότι το συνολικό κόστος του ελέγχου είναι 8,21 %, ανάλογα με το χρησιμοποιούμενο μέτρο, του προϋπολογισμού που τελεί υπό διαχείριση (εξαιρουμένου του προϋπολογισμού του εκτελεστικού οργανισμού). Το εν λόγω κόστος είναι αναλογικό και οικονομικά αποδοτικό, δεδομένου του πιθανού κινδύνου σφάλματος σε περίπτωση απουσίας των εν λόγω ελέγχων και δεδομένης της απαίτησης να διασφαλίζεται ποσοστό σφάλματος κάτω του 2 %. Με βάση την εμπειρία από το τρέχον πρόγραμμα Erasmus+ και από προγενέστερα αυτού προγράμματα, τα οποία έχουν ποσοστά σφάλματος περίπου 1 % σε πολυετή βάση, ο αναμενόμενος κίνδυνος σφάλματος είναι χαμηλότερος του 2 %.

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

Οι έλεγχοι που αποσκοπούν στην πρόληψη και τον εντοπισμό των περιπτώσεων απάτης ευθυγραμμίζονται στενά με τους ελέγχους που αποσκοπούν στη διασφάλιση της νομιμότητας και της κανονικότητας των συναλλαγών (ακούσια σφάλματα). Κάθε χρόνο η Επιτροπή εξετάζει όλες τις εκθέσεις των εθνικών οργανισμών σχετικά με πιθανές περιπτώσεις απάτης ή παρατυπιών. Οι υποθέσεις αυτές

παρακολουθούνται κυρίως σε εθνικό επίπεδο, όπου οι εθνικοί οργανισμοί έχουν άμεση πρόσβαση σε μέσα έννομης προστασίας και παραπομπής υποθέσεων απάτης. Η Επιτροπή διευκολύνει όλο και περισσότερο την επικοινωνία σχετικά με διασυνοριακές υποθέσεις με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (EPPO).

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής συμβάλλουν στις εν εξελίξει έρευνες της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και οργανώνουν τη συνέχεια που δίνεται στις περατωθείσες έρευνες της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης. Η οικονομική ζημία στον προϋπολογισμό της Ένωσης η οποία προκύπτει από απάτη που διαπιστώνεται σε τελικές εκθέσεις υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης σχετικά με προγράμματα με παρόμοιους κανόνες χρηματοδότησης και ενδιαφερόμενα μέρη είναι σχετικά χαμηλή. Οι υποθέσεις παραπέμπονται στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης και στην Υπηρεσία Ερευνών και Πειθαρχικών Κυρώσεων (IDOC), ανάλογα με την περίπτωση, αλλά σημαντικός αριθμός υποθέσεων παρακολουθείται στη διάρκεια του έτους σε άμεση συνεργασία με τους εθνικούς οργανισμούς και τις εθνικές αρχές, που έχουν άμεση πρόσβαση στις σχετικές δικαστικές αρχές και τις αρχές καταπολέμησης της απάτης.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής που υλοποιούν τη δράση έχουν αναπτύξει και εφαρμόσει από το 2014 τη δική τους στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης, την οποία έχουν επεξεργαστεί με βάση τη μεθοδολογία που παρέσχε η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης. Η εν λόγω στρατηγική επικαιροποιείται τακτικά, συμπληρώνεται (πιο πρόσφατα το 2024) με, κατά περίπτωση, διαδικαστικά έγγραφα χαμηλότερου επιπέδου, τα οποία καλύπτουν τον τρόπο παραπομπής και παρακολούθησης των υποθέσεων, π.χ. για περιπτώσεις αποκλεισμού και εντοπισμού στο σύστημα έγκαιρου εντοπισμού και αποκλεισμού της Επιτροπής (EDES).

Δεδομένου ότι η κλίμακα της απάτης στο πλαίσιο του προγράμματος παραμένει μικρή και περιορίζεται σε μεγάλο βαθμό σε περιπτώσεις υποβολής πολλαπλών αιτήσεων έργων ή μη τήρησης των υποχρεώσεων των επικεφαλής των έργων, τα ισχύοντα μέτρα θεωρούνται τόσο κατάλληλα όσο και αναλογικά.

Λαμβανομένου υπόψη του επιπέδου των επιπτώσεων από απάτη που ενδέχεται να αντιμετωπίσει το προτεινόμενο πρόγραμμα, ιδίως της οικονομικής ζημίας που κατέγραψε η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης, ο υπολειπόμενος κίνδυνος απάτης δεν δικαιολογεί πρόσθετα μέτρα πέραν εκείνων που περιέχονται στη στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης, και θεσμικές πρωτοβουλίες όπως το ARACHNE+ στο πλαίσιο της αναδιατύπωσης του δημοσιονομικού κανονισμού το 2024. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής συνεργάζονται στενά με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης και την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και παρακολουθούν εκ του σύνεγγυς τις εν εξελίξει υποθέσεις. Ως εκ τούτου, είναι δυνατόν να συναχθεί θετικό συμπέρασμα σε ό,τι αφορά τη βεβαιότητα σχετικά με τον κίνδυνο απάτης που σχετίζεται με το προτεινόμενο πρόγραμμα.

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται

Νέες γραμμές του προϋπολογισμού των οποίων έχει ζητηθεί η δημιουργία

Κατά σειρά τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμών του προϋπολογισμού.

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Αριθμός	ΔΠ/ΜΔΠ	χωρών ΕΖΕΣ	υποψήφιων χωρών και δυνάμει υποψήφιων μελών	άλλων τρίτων χωρών	άλλα έσοδα με ειδικό προορισμό
2	06 01 01 Δαπάνες στήριξης του Erasmus+	ΜΔΠ	ΝΑΙ/ΟΧ I	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ/ΟΧ I	ΝΑΙ/ΟΧΙ
2	06 02 01 Εκπαίδευση και κατάρτιση	ΔΠ	ΝΑΙ/ΟΧ I	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ/ΟΧ I	ΝΑΙ/ΟΧΙ
2	06 02 02 Νεολαία και αθλητισμός	ΔΠ	ΝΑΙ/ΟΧ I	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ/ΟΧ I	ΝΑΙ/ΟΧΙ

3.2. Εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης στις πιστώσεις

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επιχειρησιακές πιστώσεις

☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων

- Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων, όπως εξηγείται κατωτέρω

3.2.1.1. Πιστώσεις από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου			Αριθμός 2							
ΓΔ ΕΑΧ			Έτος 2028	Έτος 2029	Έτος 2030	Έτος 2031	Έτος 2032	Έτος 2033	Έτος 2034	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΠ 2028- 2034
Επιχειρησιακές πιστώσεις										
Γραμμή του προϋπολογισμού 06 02 01 Εκπαίδευση και κατάρτιση	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1α)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	Πληρωμές	(2α)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Γραμμή του προϋπολογισμού 06 02 02 Νεολαία και αθλητισμός	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1β)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	Πληρωμές	(2β)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
<u>Πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενες από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων</u>										
Γραμμή του προϋπολογισμού 06 01 01 Δαπάνες στήριξης του Erasmus+		(3)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για ΓΔ ΕΑΧ	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=1α+1β+3	5 261	5 440	5 625	5 819	6 019	6 224	6 439	40 827
	Πληρωμές	=2α+2β+3	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

			Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΠ 2028- 2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
ΣΥΝΟΛΟ επιχειρησιακών πιστώσεων	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(4)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	Πληρωμές	(5)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενων από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων		(6)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 2 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=4+6	5 261	5 440	5 625	5 819	6 019	6 224	6 439	40 827
	Πληρωμές	=5+6	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	4	«Διοικητικές δαπάνες» ⁵⁹
--	---	-------------------------------------

ΓΔ: EAC		Έτος 2028	Έτος 2029	Έτος 2030	Έτος 2031	Έτος 2032	Έτος 2033	Έτος 2034	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΠ 2028-2034
• Ανθρώπινοι πόροι		76 189	76 189	76 189	76 189	76 189	76 189	76 189	533 323
• Άλλες διοικητικές δαπάνες		0,743	0,743	0,743	0,743	0,743	0,743	0,743	5,201
ΣΥΝΟΛΟ ΓΔ EAC		76 932	76 932	76 932	76 932	76 932	76 932	76 932	538 526

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 4 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου		(Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων = Σύνολο πληρωμών)	76 932	76 932	76 932	76 932	76 932	76 932	76 932	538 526

⁵⁹

Οι αναγκαίες πιστώσεις θα πρέπει να καθοριστούν με βάση τα αριθμητικά στοιχεία για το μέσο ετήσιο κόστος που είναι διαθέσιμα στην κατάλληλη ιστοσελίδα της BUDGpedia.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		Έτος 2028	Έτος 2029	Έτος 2030	Έτος 2031	Έτος 2032	Έτος 2033	Έτος 2034	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΠ 2028- 2034
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των ΤΟΜΕΩΝ 1 έως 4	Αναλήψεις υποχρεώσεων	0	0	0	0	0	0	0	0
του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Πληρωμές	0	0	0	0	0	0	0	0

			Έτος 2028	Έτος 2029	Έτος 2030	Έτος 2031	Έτος 2032	Έτος 2033	Έτος 2034	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΠ 2028- 2034
ΣΥΝΟΛΟ επιχειρησιακών πιστώσεων	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(4)	0	0	0	0	0	0	0	0
	Πληρωμές	(5)	0	0	0	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενων από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων		(6)	0	0	0	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ <....> του πολυετούς δημοσιονομικού	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=4+6	0	0	0	0	0	0	0	0
	Πληρωμές	=5+6	0	0	0	0	0	0	0	0

πλαisiou									
----------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

			Έτος 2028	Έτος 2029	Έτος 2030	Έτος 2031	Έτος 2032	Έτος 2033	Έτος 2034	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΠ 2028- 2034
ΣΥΝΟΛΟ επιχειρησιακών πιστώσεων	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(4)	0	0	0	0	0	0	0	0
	Πληρωμές	(5)	0	0	0	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενων από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων			0	0	0	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του TOMEA <....> του πολυετούς δημοσιονομικού πλαisiou	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=4+6	0	0	0	0	0	0	0	0
	Πληρωμές	=5+6	0	0	0	0	0	0	0	0

			Έτος 2028	Έτος 2029	Έτος 2030	Έτος 2031	Έτος 2032	Έτος 2033	Έτος 2034	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΠ 2028-2034
• ΣΥΝΟΛΟ επιχειρησιακών πιστώσεων (όλοι οι επιχειρησιακοί τομείς)	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(4)	0	0	0	0	0	0	0	0
	Πληρωμές	(5)	0	0	0	0	0	0	0	0
• ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενων από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων (όλοι οι επιχειρησιακοί τομείς)			0	0	0	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των τομέων 1 έως 3 του πολυετούς	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=4+6	0	0	0	0	0	0	0	0
	Πληρωμές	=5+6	0	0	0	0	0	0	0	0

δημοσιονομικού πλαίσιου (ποσό αναφοράς)									
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	4	«Διοικητικές δαπάνες» ⁶⁰							
--	---	-------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

ΓΔ ΕΑΧ		Έτος 2028	Έτος 2029	Έτος 2030	Έτος 2031	Έτος 2032	Έτος 2033	Έτος 2034	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΠ 2028-2034
• Ανθρώπινοι πόροι		76 189	76 189	76 189	76 189	76 189	76 189	76 189	533 323
• Άλλες διοικητικές δαπάνες		0,743	0,743	0,743	0,743	0,743	0,743	0,743	5,201
ΣΥΝΟΛΟ ΓΔ ΕΑΧ	Πιστώσεις	76 932	76 932	76 932	76 932	76 932	76 932	76 932	538 526

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 4 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαίσιου	(Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων = Σύνολο πληρωμών)	76 932	76 932	76 932	76 932	76 932	76 932	76 932	538 526
--	--	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	---------

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	ΣΥΝΟΛΟ
--	------	------	------	------	------	------	------	--------

⁶⁰ Οι αναγκαίες πιστώσεις θα πρέπει να καθοριστούν με βάση τα αριθμητικά στοιχεία για το μέσο ετήσιο κόστος που είναι διαθέσιμα στην κατάλληλη ιστοσελίδα της BUDGpedia.

		2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	ΠΑΠ 2028-2034
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των ΤΟΜΕΩΝ 1 έως 4	Αναλήψεις υποχρεώσεων	0	0	0	0	0	0	0	0
του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Πληρωμές	0	0	0	0	0	0	0	0

3.2.2. Εκτιμώμενο αποτέλεσμα που χρηματοδοτείται από επιχειρησιακές πιστώσεις (δεν συμπληρώνεται για αποκεντρωμένους οργανισμούς)

Πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Οι δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων για τους σκοπούς της παρακολούθησης της προόδου και των επιτευγμάτων του παρόντος προγράμματος θα αντιστοιχούν στους κοινούς δείκτες που προβλέπονται στον κανονισμό XXX [κανονισμός για τις επιδόσεις].

Να προσδιοριστούν οι στόχοι και τα αποτελέσματα ↓			Έτος 2028		Έτος 2029		Έτος 2030		Έτος 2031		Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται ώστε να αποτυπώνεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)						ΣΥΝΟΛΟ		
	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ																		
	Είδος ⁶¹	Μέσο κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Συνολικός αριθ.	Συνολικό κόστος	
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 1 ⁶² ...																			
– Αποτέλεσμα																			
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 1																			
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 2 ...																			
– Αποτέλεσμα																			
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 2																			
ΣΥΝΟΛΑ																			

⁶¹ Τα αποτελέσματα είναι τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που θα παρασχεθούν (π.χ.: αριθμός ανταλλαγών φοιτητών που θα χρηματοδοτηθούν, αριθμός χλμ. οδών που θα κατασκευαστούν κ.λπ.).

⁶² Όπως περιγράφεται στο σημείο 1.3.2. «Ειδικοί στόχοι».

3.2.3. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις διοικητικές πιστώσεις

☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα

- Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως εξηγείται κατωτέρω

3.2.3.1. Πιστώσεις από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό

ΨΗΦΙΣΘΕΙΣΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	ΣΥΝΟΛΟ 2028-2034
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
TOMEAS 4								
Ανθρώπινοι πόροι	76 189	76 189	76 189	76 189	76 189	76 189	76 189	533 323
Άλλες διοικητικές δαπάνες	0,743	0,743	0,743	0,743	0,743	0,743	0,743	5,201
Μερικό σύνολο του TOMEA 4	76 932	76 932	76 932	76 932	76 932	76 932	76 932	538 526
Εκτός του TOMEA 4								
Ανθρώπινοι πόροι	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα*	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Μερικό σύνολο εκτός του TOMEA 4								
ΣΥΝΟΛΟ								

*Οι πιστώσεις για άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα (πρώην γραμμή ΒΑ) θα καθοριστούν όταν κοινοποιηθεί το χρηματοδοτικό κονδύλιο

3.2.4. Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους

☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων

- Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων, όπως εξηγείται κατωτέρω

3.2.4.1. Χρηματοδοτούμενες από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό

Εκτίμηση η οποία πρέπει να εκφράζεται σε μονάδες ισοδυνάμων πλήρους απασχόλησης (ΠΠΑ)⁶³

ΨΗΦΙΣΘΕΙΣΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	Έτος 2028	Έτος 2029	Έτος 2030	Έτος 2031	Έτος 2032	Έτος 2033	Έτος 2034
• Θέσεις απασχόλησης του πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)							
20 01 02 01 (στην έδρα και στις αντιπροσωπείες της Επιτροπής)	368 ⁶⁴	368	368	368	368	368	368
20 01 02 03 (στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 01 (έμμεση έρευνα)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 11 (άμεση έρευνα)	0	0	0	0	0	0	0
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν)	0	0	0	0	0	0	0
• Εξωτερικό προσωπικό (σε μονάδες ισοδυνάμου πλήρους απασχόλησης: ΠΠΑ)							
20 02 01 (AC, END από το συνολικό κονδύλιο)	69	69	69	69	69	69	69
20 02 03 (AC, AL, END και JPD στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)	0	0	0	0	0	0	0
Γραμμή διοικητικής στήριξης [XX.01.YY.YY] [2] – στην έδρα	0	0	0	0	0	0	0
– στις αντιπροσωπείες της ΕΕ	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 02 (AC, END — έμμεση έρευνα)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 12 (AC, END — άμεση έρευνα)	0	0	0	0	0	0	0
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν) — τομέας 4	0	0	0	0	0	0	0
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (γραμμή διοικητικής στήριξης του προγράμματος) — εκτός του τομέα 4	20	20	20	20	20	20	20
ΣΥΝΟΛΟ	457	457	457	457	457	457	457

Προσωπικό που απαιτείται για την εφαρμογή της πρότασης (σε ΠΠΑ):

⁶³ Διευκρινίστε κάτω από τον πίνακα πόσα από τα αναφερόμενα ΠΠΑ έχουν ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχουν ανακατανεμηθεί εντός της ΓΔ σας και ποιες είναι οι καθαρές ανάγκες σας.

⁶⁴ Εκ των οποίων 24 ΠΠΑ για τη ΓΔ EMPL (το ίδιο για τα επόμενα έτη).

	Θα καλυφθεί από το εν ενεργεία προσωπικό που είναι διαθέσιμο στις υπηρεσίες της Επιτροπής	Έκτακτο πρόσθετο προσωπικό*		
		Θα χρηματοδοτηθεί από τον τομέα 4 ή από τη γραμμή για την έρευνα	Θα χρηματοδοτηθεί από τη γραμμή ΒΑ	Θα χρηματοδοτηθεί από τέλη
Θέσεις απασχόλησης στον πίνακα προσωπικού	295 ⁶⁵	73	Άνευ αντικειμένου	p.m.
Εξωτερικό προσωπικό (AC, END, INT)	63	6	20	p.m.

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

Μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων	
Εξωτερικού προσωπικού	

⁶⁵ Εκ των οποίων 24 ΙΠΑ για τη ΓΔ EMPL.

3.2.5. Επισκόπηση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επενδύσεις ψηφιακής τεχνολογίας

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων ψηφιακού τομέα και πιστώσεων ΤΠ	Έτος 2028	Έτος 2029	Έτος 2030	Έτος 2031	Έτος 2032	Έτος 2033	Έτος 2034	ΣΥΝΟΛΟ ΠΔΠ 2028-2034
TOMEAS 4								
Δαπάνες ΤΠ (εσωτερικές)	3 747	3 747	3 747	3 747	3 747	3 747	3 747	26 232
Μερικό σύνολο του TOMEA 4	3 747	3 747	3 747	3 747	3 747	3 747	3 747	26 232
Εκτός του TOMEA 4								
Δαπάνες ΤΠ για πολιτικές που υποστηρίζουν επιχειρησιακά προγράμματα	57 000	57 000	57 000	57 000	57 000	57 000	57 000	399 000
Μερικό σύνολο εκτός του TOMEA 4	57 000	57 000	57 000	57 000	57 000	57 000	57 000	399 000
ΣΥΝΟΛΟ	60 747	60, 60,747	60 60,747	60 60,747	60 60,747	60 60,747	60 60,747	425 232

3.2.6. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

Η πρωτοβουλία συνάδει με την πρόταση για το ΠΔΠ 2028-2034.

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

- ☐ μπορεί να χρηματοδοτηθεί εξ ολοκλήρου με ανακατανομή εντός του οικείου τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ).

Να εξηγηθεί ο απαιτούμενος αναπρογραμματισμός και να προσδιοριστούν οι σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού και τα αντίστοιχα ποσά.
Να υποβληθεί πίνακας Excel σε περίπτωση σημαντικού αναπρογραμματισμού.

- ☐ συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση του αδιάθετου περιθωρίου στο πλαίσιο του αντίστοιχου τομέα του ΠΔΠ και/ή τη χρήση ειδικών μέσων, όπως ορίζεται στον κανονισμό για το ΠΔΠ

Να εξηγηθούν οι απαιτούμενες ενέργειες και να προσδιοριστούν οι σχετικοί τομείς και οι σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού, τα αντίστοιχα ποσά και τα μέσα που προτείνεται να χρησιμοποιηθούν.

- ☐ συνεπάγεται αναθεώρηση του ΠΔΠ.

Να εξηγηθούν οι απαιτούμενες ενέργειες και να προσδιοριστούν οι σχετικοί τομείς και οι σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού, καθώς και τα αντίστοιχα ποσά.

3.2.7. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

- δεν προβλέπει συγχρηματοδότηση από τρίτους
- ☐ προβλέπει τη συγχρηματοδότηση από τρίτους που εκτιμάται κατωτέρω:

Πιστώσεις σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

	Έτος 2028	Έτος 2029	Έτος 2030	Έτος 2031	Έτος 2032	Έτος 2033	Έτος 2034	Σύνολο
Προσδιορισμός του φορέα συγχρηματοδότησης								
ΣΥΝΟΛΟ συγχρηματοδοτούμενων πιστώσεων								

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

- Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στα έσοδα.

☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία έχει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις που περιγράφονται κατωτέρω:

- ☐ στους ιδίους πόρους
- ☐ στα λοιπά έσοδα
- ☐ να αναφερθεί αν τα έσοδα προορίζονται για γραμμές δαπανών

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Γραμμή προϋπολογισμού:	εσόδων του	Διαθέσιμες πιστώσεις για το τρέχον οικονομικό έτος	Επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας ⁶⁶					
			Έτος 2028	Έτος 2029	Έτος 2030	Έτος 2031	Έτος 2032	Έτος 2033
Άρθρο								

Ως προς τα έσοδα με ειδικό προορισμό, να προσδιοριστούν οι γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται.

[...]

Άλλες παρατηρήσεις (π.χ. μέθοδος/τύπος για τον υπολογισμό των επιπτώσεων στα έσοδα ή τυχόν άλλες πληροφορίες).

[...]

⁶⁶ Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους (δασμούς, εισφορές ζάχαρης), τα αναγραφόμενα ποσά πρέπει να είναι καθαρά, δηλ. τα ακαθάριστα ποσά μετά την αφαίρεση του 20 % για έξοδα είσπραξης.

4. ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

4.1. Απαιτήσεις ψηφιακής σημασίας

Αναφορά στην απαίτηση	Περιγραφή της απαίτησης	Φορείς που επηρεάζονται ή τους οποίους αφορά η απαίτηση	Γενικές διαδικασίες	Κατηγορίες
Άρθρο 20 παράγραφος 9	Η Επιτροπή παρέχει τα αναγκαία συστήματα τεχνολογίας πληροφοριών για να στηριχθεί η υλοποίηση των στόχων του προγράμματος που ορίζονται στο άρθρο 3, συμπεριλαμβανομένης της έμμεσης διαχείρισης.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εθνικές αρχές, εθνικοί οργανισμοί· Δικαιούχοι· Συμμετέχοντες	Στήριξη του προγράμματος· Έμμεση διαχείριση επιχορηγήσεων	Ψηφιακές λύσεις
Αιτιολογική σκέψη 33	Οι εύχρηστες διαδικτυακές πλατφόρμες και τα εργαλεία για εικονική συνεργασία μπορούν να υποστηρίξουν σημαντικά την υλοποίηση πολιτικής στους τομείς της εκπαίδευσης και κατάρτισης και της νεολαίας στην Ένωση και πέραν αυτής. Για να αυξηθεί η χρήση των δραστηριοτήτων εικονικής συνεργασίας, το πρόγραμμα θα πρέπει να στηρίζει τη συστηματικότερη και συνεκτικότερη χρήση των διαδικτυακών πλατφορμών. Θα πρέπει επίσης να διευκολύνει και να στηρίζει τις διαδικασίες κινητικότητας μέσω της ψηφιοποίησης.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εθνικές αρχές, εθνικοί οργανισμοί· Δικαιούχοι· Συμμετέχοντες	Στήριξη του προγράμματος	Ψηφιακές λύσεις
Άρθρο 7, υποσημείωση 45	Το πρόγραμμα στηρίζει την υλοποίηση του	Ευρωπαϊκή Επιτροπή,	Στήριξη του	Ψηφιακές λύσεις

	προγράμματος [...], συμπεριλαμβανομένων συνεργειών με και την παροχή στήριξης σε άλλες πολιτικές και προγράμματα της Ένωσης, διαδικτυακές πλατφόρμες, εργαλεία για εικονική συνεργασία και εργαλεία για τη διευκόλυνση της μαθησιακής κινητικότητας [συμπεριλαμβανομένης της στήριξης του κοινού πλαισίου και εργαλείων για την παροχή καλύτερων υπηρεσιών για δεξιότητες και επαγγελματικά προσόντα (Europass)].	εθνικές αρχές, εθνικά κέντρα Europass, εθνικά σημεία συντονισμού του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων· Euroguidance· Συμμετέχοντες· Φυσικά πρόσωπα	προγράμματος	και δεδομένα
--	---	--	--------------	--------------

4.2. Δεδομένα

Γενική περιγραφή των δεδομένων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής και τυχόν σχετικών προτύπων/προδιαγραφών

Είδος δεδομένων	Αναφορές στην απαίτηση	Πρότυπο και/ή προδιαγραφή (κατά περίπτωση)
Χώρες, οργανώσεις, προϋπολογισμός, συμμετέχοντες και προτεραιότητες ανά σχέδιο (κατά περίπτωση ανά βασική δράση)	Άρθρο 20 παράγραφος 9	Εργαλεία της Επιτροπής για παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων, συμπεριλαμβανομένου του eGrants για την κεντρική διαχείριση
Χώρες, οργανώσεις, προϋπολογισμός, συμμετέχοντες και προτεραιότητες ανά σχέδιο (κατά περίπτωση ανά βασική δράση)	Άρθρο 20 παράγραφος 9	Εργαλεία της Επιτροπής για παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων, συμπεριλαμβανομένου του eGrants για την κεντρική διαχείριση

Χώρες, οργανώσεις, προϋπολογισμός, συμμετέχοντες και προτεραιότητες ανά σχέδιο (κατά περίπτωση ανά βασική δράση)	Κανονισμός για τις επιδόσεις Κεφάλαιο XX: άρθρο XX	
Χώρες, οργανώσεις, προϋπολογισμός, συμμετέχοντες και προτεραιότητες ανά σχέδιο (κατά περίπτωση ανά βασική δράση)	Κανονισμός για τις επιδόσεις: Κεφάλαιο XX: άρθρο XX	
Προφίλ εγγεγραμμένων χρηστών στο Europass, σχετικά με τη σταδιοδρομία και τις δεξιότητες (περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, αυτοαξιολογήσεις δεξιοτήτων, βιβλιοθήκες, πορτοφόλια, ψηφιακά διαπιστευτήρια για τη μάθηση...), ευκαιρίες μάθησης, διαπιστεύσεις εκπαιδευτικών ιδρυμάτων	Άρθρο 7, υποσημείωση 35	Ευρωπαϊκό μοντέλο μάθησης (ELM) Προφίλ υποψηφίου στο Europass

Ευθυγράμμιση με την ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δεδομένα

Να εξηγηθεί ο τρόπος με τον οποίο οι απαιτήσεις ευθυγραμμίζονται με την ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δεδομένα

Η ποιότητα των δεδομένων θα καθοριστεί μέσω ειδικού πίνακα εποπτείας της ποιότητας για τη διασφάλιση της μοναδικής εκδοχής της αλήθειας.

Όσον αφορά το Europass: όλα τα δεδομένα που δημοσιεύονται στο μητρώο συνόλου δεδομένων επαγγελματικών προσόντων (QDR) δημοσιεύονται στην πύλη ανοικτών δεδομένων: ELM (ευρωπαϊκό μοντέλο μάθησης), ευκαιρίες μάθησης, διαπιστευμένοι οργανισμοί και επαγγελματικά προσόντα.

Ευθυγράμμιση με την αρχή «μόνον άπαξ»

Να εξηγηθεί ο τρόπος με τον οποίο ελήφθη υπόψη η αρχή «μόνον άπαξ» και ο τρόπος με τον οποίο διερευνήθηκε η δυνατότητα περαιτέρω χρήσης υφιστάμενων δεδομένων

Οι πίνακες εποπτείας που έχουν δημιουργηθεί αποτελούν την πηγή ιχνηλασιμότητας και περαιτέρω χρήσης των διαθέσιμων δεδομένων από την υλοποίηση του προγράμματος. Τα δεδομένα προέρχονται από τα εργαλεία/έγγραφα του κύκλου ζωής του έργου (π.χ. έντυπα αιτήσεων, τελικές εκθέσεις, έρευνες συμμετεχόντων)

Να εξηγηθεί ο τρόπος με τον οποίο τα νεοδημιουργηθέντα δεδομένα είναι ευρέσιμα, προσβάσιμα, διαλειτουργικά και επαναχρησιμοποιήσιμα, και πληρούν πρότυπα υψηλής ποιότητας

Θα διασφαλιστεί η ιχνηλασιμότητα και η δυνατότητα περαιτέρω χρήσης των διαθέσιμων δεδομένων από την υλοποίηση του προγράμματος. Τα δεδομένα θα καταγράφονται μέσω των εγγράφων του κύκλου ζωής του έργου και θα καθίστανται προσβάσιμα, μεταξύ άλλων μέσω της ικανότητας απεικόνισης της ενιαίας πύλης πρόσβασης που θα δημιουργηθεί βάσει του κανονισμού για τις επιδόσεις.

Τα δεδομένα Europass σχετικά με τις ευκαιρίες μάθησης, τα επαγγελματικά προσόντα και τη διαπίστευση θα είναι διαθέσιμα ως ανοικτά δεδομένα στην πύλη ανοικτών δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ροές δεδομένων

Είδος δεδομένων	Αναφορές στις απαιτήσεις	Φορέας που παρέχει τα δεδομένα	Φορέας που λαμβάνει τα δεδομένα	Έναυσμα για την ανταλλαγή δεδομένων	Συχνότητα (κατά περίπτωση)
Χώρες, οργανώσεις, προϋπολογισμός, συμμετέχοντες και προτεραιότητες ανά έργο, αποτελέσματα έργου (κατά περίπτωση ανά βασική δράση)	Άρθρο 13 και προοίμιο παράγραφος 56 Άρθρο XX και άρθρο XX του κανονισμού για τις επιδόσεις	Δικαιούχοι, γραφείο προγράμματος	Ευρύ κοινό Επιτροπή Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Άρθρο XX και άρθρο XX του κανονισμού για τις επιδόσεις. (παρακολούθηση) και άρθρο XX (έκθεση υλοποίησης και εκ των υστέρων αξιολογήσεις). Παρακολούθηση των δαπανών, υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις του προγράμματος και παρακολούθηση της υλοποίησης και των αποτελεσμάτων	Άρθρο XX του κανονισμού για τις επιδόσεις (παρακολούθηση) και άρθρο XX (έκθεση υλοποίησης και εκ των υστέρων αξιολογήσεις). Ετήσια υποβολή εκθέσεων
Προφίλ εγγεγραμμένων χρηστών στο Europass (ενότητα ΤΠ ePortfolio)	Άρθρο 7, υποσημείωση 35	Φυσικά πρόσωπα	Φυσικά πρόσωπα	Εγγραφή χρηστών στο Europass (ePortfolio)	Ανάλογα με τις ανάγκες των χρηστών
Ευκαιρίες μάθησης, διαπιστεύσεις εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (ενότητα ΤΠ μητρώου συνόλου δεδομένων επαγγελματικών προσόντων)	Άρθρο 7, υποσημείωση 35	Εθνικές αρχές	Εθνικές αρχές, πάροχοι εκπαίδευσης και κατάρτισης, φυσικά πρόσωπα	Προτάσεις κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων της συμβουλευτικής ομάδας για το Europass, επικαιροποίηση από τις εθνικές αρχές	ad hoc (ζητείται τουλάχιστον μία φορά ετησίως)

4.3. Ψηφιακές λύσεις

Ψηφιακή λύση	Αναφορές στις απαιτήσεις	Κύριες απαιτούμενες λειτουργίες	Αρμόδιος φορέας	Πώς εξυπηρετείται η προσβασιμότητα;	Πώς εξετάζεται η δυνατότητα περαιτέρω χρήσης;	Χρήση τεχνολογιών TN (κατά περίπτωση)
Ψηφιακή λύση #1 — Πλατφόρμα διαχείρισης έμμεσων επιχορηγήσεων	Άρθρο 20 παράγραφος 9	Διαχείριση των έμμεσων επιχορηγήσεων	Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Σύμφωνα με τις κοινές αρχές προσβασιμότητας.	//	Η πλατφόρμα αξιοποιεί τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης, κατά περίπτωση, και τηρεί την αρχή της προφύλαξης.
Ψηφιακή λύση #2 — Πλατφόρμες για τη στήριξη του προγράμματος	Άρθρο 20 παράγραφος 9 και αιτιολογική σκέψη 33	Στήριξη του προγράμματος ΣΗΜ.: Οι εν λόγω πλατφόρμες θα καθοριστούν ή θα επιβεβαιωθούν κατά την υλοποίηση του προγράμματος.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Σύμφωνα με τις κοινές αρχές προσβασιμότητας.	//	Η πλατφόρμα αξιοποιεί τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης, κατά περίπτωση, και τηρεί την αρχή της προφύλαξης.
Ψηφιακή λύση #3 — Ανάλυση προγράμματος — Πλατφόρμα δεδομένων και TN	Άρθρο 20 παράγραφος 9 και αιτιολογική σκέψη 33	Στήριξη του προγράμματος	Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Σύμφωνα με τις κοινές αρχές προσβασιμότητας.	//	Η πλατφόρμα αξιοποιεί τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης, κατά περίπτωση, και τηρεί την αρχή της προφύλαξης.
Ψηφιακή λύση	Άρθρο 7, υποσημείωση	Στήριξη του προγράμματος για την	Ευρωπαϊκή	Σύμφωνα με τις κοινές αρχές	Το Europass (ePortfolio) είναι	Η πλατφόρμα αξιοποιεί τη χρήση

#4 — Europass	35	εργασιακή κινητικότητα: προφίλ χρηστών, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης των δεξιοτήτων και της διαχείρισης της σταδιοδρομίας, των ευκαιριών μάθησης, της διαπίστευσης των ιδρυμάτων	Επιτροπή	προσβασιμότητας.	μια πλατφόρμα που προσφέρει διαλειτουργικότητα στο ευρωπαϊκό υπόδειγμα για βιογραφικά σημειώματα	τεχνητής νοημοσύνης, κατά περίπτωση, και τηρεί την αρχή της προφύλαξης.
---------------	----	---	----------	------------------	--	--

Ψηφιακή λύση #1 — Πλατφόρμα διαχείρισης έμμεσων επιχορηγήσεων

Ψηφιακή και/ή τομεακή πολιτική (κατά περίπτωση)	Επεξήγηση του τρόπου ευθυγράμμισης
<i>Κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη</i>	Κατά την αξιοποίηση της TN, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα διασφαλίσει τη συμμόρφωση με τον κανονισμό για την TN.
<i>Πλαίσιο κυβερνοασφάλειας της ΕΕ</i>	Με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μεριμνά για την ασφάλεια, την αξιοπιστία, τη γνησιότητα και την εμπιστευτικότητα των δεδομένων που συλλέγονται και αποθηκεύονται για τον σκοπό του παρόντος κανονισμού.
<i>eIDAS</i>	Κατά περίπτωση, η επαλήθευση ταυτότητας θα βασίζεται στο EU login, το οποίο εφαρμόζει τον κανονισμό eIDAS.
<i>Ενιαία ψηφιακή θύρα και IMI</i>	Άνευ αντικειμένου

Ψηφιακή λύση #2 — Πλατφόρμες για τη στήριξη του προγράμματος

Ψηφιακή και/ή τομεακή πολιτική (κατά περίπτωση)	Επεξήγηση του τρόπου ευθυγράμμισης
<i>Κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη</i>	Κατά την αξιοποίηση της TN, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα διασφαλίσει τη συμμόρφωση με τον κανονισμό για την TN.
<i>Πλαίσιο κυβερνοασφάλειας της ΕΕ</i>	Με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μεριμνά για την ασφάλεια, την αξιοπιστία, τη γνησιότητα και την εμπιστευτικότητα των δεδομένων που συλλέγονται και αποθηκεύονται για τον σκοπό του παρόντος κανονισμού.

<i>eIDAS</i>	Κατά περίπτωση, η επαλήθευση ταυτότητας θα βασίζεται στο EU login, το οποίο εφαρμόζει τον κανονισμό eIDAS.
<i>Ενιαία ψηφιακή θύρα και IMI</i>	Άνευ αντικειμένου

Ψηφιακή λύση #3 — Ανάλυση προγράμματος — Πλατφόρμα δεδομένων και TN

Ψηφιακή και/ή τομεακή πολιτική (κατά περίπτωση)	Επεξήγηση του τρόπου ευθυγράμμισης
<i>Κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη</i>	Κατά την αξιοποίηση της TN, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα διασφαλίσει τη συμμόρφωση με τον κανονισμό για την TN.
<i>Πλαίσιο κυβερνοασφάλειας της ΕΕ</i>	Με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μεριμνά για την ασφάλεια, την αξιοπιστία, τη γνησιότητα και την εμπιστευτικότητα των δεδομένων που συλλέγονται και αποθηκεύονται για τον σκοπό του παρόντος κανονισμού.
<i>eIDAS</i>	Κατά περίπτωση, η επαλήθευση ταυτότητας θα βασίζεται στο EU login, το οποίο εφαρμόζει τον κανονισμό eIDAS.
<i>Ενιαία ψηφιακή θύρα και IMI</i>	Άνευ αντικειμένου

Ψηφιακή λύση #4 — EUROPASS

Ψηφιακή και/ή τομεακή πολιτική (κατά περίπτωση)	Επεξήγηση του τρόπου ευθυγράμμισης
<i>Κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη</i>	Κατά την αξιοποίηση της TN, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα διασφαλίσει τη συμμόρφωση με τον κανονισμό για την TN.
<i>Πλαίσιο κυβερνοασφάλειας της ΕΕ</i>	Με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μεριμνά για την ασφάλεια, την αξιοπιστία, τη γνησιότητα και την εμπιστευτικότητα των δεδομένων που συλλέγονται και αποθηκεύονται για τον σκοπό του παρόντος κανονισμού.

<i>eIDAS</i>	Το Europass χρησιμοποιεί το σύστημα EU login για την επαλήθευση ταυτότητας, το οποίο εφαρμόζει τον κανονισμό eIDAS.
<i>Ενιαία ψηφιακή θύρα και IMI</i>	Άνευ αντικειμένου
<i>Άλλες</i>	Άνευ αντικειμένου

4.4. Αξιολόγηση διαλειτουργικότητας

Ψηφιακή δημόσια υπηρεσία ή κατηγορία ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών	Περιγραφή	Αναφορές στις απαιτήσεις	Άλλες λύσεις διαλειτουργικότητας
Προφίλ εγγεγραμμένων χρηστών στο Europass, σχετικά με τη σταδιοδρομία και τις δεξιότητες (περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, αυτοαξιολογήσεις δεξιοτήτων, βιβλιοθήκες, πορτοφόλια,	Υποστηρίζει τους χρήστες στη δημιουργία προφίλ με βάση τον ευρωπαϊκό μορφότυπο προφίλ Europass. Βοηθά τους χρήστες να εντοπίζουν, να τεκμηριώνουν και να παρουσιάζουν τις δεξιότητες και τις ικανότητες τους χρησιμοποιώντας δομημένα εργαλεία, με βάση την ευρωπαϊκή ταξινόμηση δεξιοτήτων και επαγγελμαμάτων (ESCO) Προσφέρει εργαλεία αυτοαξιολόγησης για γλώσσες και άλλες μη τεχνικές δεξιότητες.	Άρθρο 7, υποσημείωση 35	EURAXESS, EURES, εργαλεία του προγράμματος μετασχηματισμού ανθρώπινων πόρων

ψηφιακά διαπιστευτήρια για τη μάθηση...)			
Σύστημα συστάσεων ευκαιριών μάθησης και εργασίας	Παρέχει πρόσβαση σε θέσεις εργασίας και σε καταλόγους μαθημάτων σε ολόκληρη την Ευρώπη. Διαλειτουργικότητα με την πλατφόρμα EURES: οι θέσεις εργασίας παρέχονται μέσω της πλατφόρμας EURES. Τα προφίλ Europass μπορούν να εξαχθούν στην πλατφόρμα EURES, μέσω της οποίας θα είναι προσβάσιμα σε συμβούλους της EURES και σε εργοδότες.	Άρθρο 7, υποσημείωση 35	EURES
Δημιουργία και αποθήκευση ψηφιακών διαπιστευτηρίων για τη μάθηση (π.χ. πιστοποιητικά κινητικότητας Europass)	Παρέχει τη δυνατότητα στα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης να εκδίδουν διαπιστευτήρια σχετικά με τη μάθηση σε τυποποιημένη και αξιόπιστη μορφή, εφαρμόζοντας το ευρωπαϊκό μοντέλο μάθησης. Λήψη και κοινοποίηση ψηφιακών διαπιστευτηρίων στον τομέα της μάθησης που είναι επαληθεύσιμα και διαλειτουργικά σε όλες τις χώρες.	Άρθρο 7, υποσημείωση 35	Πορτοφόλι ψηφιακής ταυτότητας της ΕΕ Πρότυπο επαληθεύσιμων διαπιστευτηρίων της Κοινοπραξίας του Παγκόσμιου Ιστού (W3C)
Διαφάνεια των επαγγελματικών προσόντων	Υποστηρίζει τη διαφάνεια των επαγγελματικών προσόντων και των δεξιοτήτων σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, τις χώρες του ΕΟΧ, τις υποψήφιες χώρες, τα δυνάμει υποψήφια μέλη Διευκολύνει την κινητικότητα των εκπαιδευομένων, των ατόμων που αναζητούν εργασία και των εθελοντών με την παροχή διαφανών και συγκρίσιμων πληροφοριών.	Άρθρο 7, υποσημείωση 35	

Ψηφιακή δημόσια υπηρεσία #1 — Europass

Αξιολόγηση	Μέτρα	Πιθανοί εναπομείναντες φραγμοί (κατά περίπτωση)
Ευθυγράμμιση με τις υφιστάμενες ψηφιακές και τομεακές πολιτικές Να αναφερθούν οι εφαρμοζόμενες ψηφιακές και τομεακές πολιτικές που έχουν προσδιοριστεί	Απόφαση για το Europass — 2018/646	Άνευ αντικειμένου
Οργανωτικά μέτρα για την ομαλή διασυννοριακή παροχή ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών Να αναφερθούν τα προβλεπόμενα μέτρα διακυβέρνησης	Δίκτυα Europass και ΕΠΕΠ: - συμβουλευτική ομάδα για το Europass - εθνικά κέντρα Europass - συμβουλευτική ομάδα για το ΕΠΕΠ	Άνευ αντικειμένου
Μέτρα που λαμβάνονται για τη διασφάλιση κοινής κατανόησης των δεδομένων Να αναφερθούν τα μέτρα αυτά	Δημοσίευση συνόλων δεδομένων: - περιηγητής ELM - πύλη ανοικτών δεδομένων	Άνευ αντικειμένου
Χρήση από κοινού συμφωνημένων ανοικτών τεχνικών προδιαγραφών και προτύπων Να αναφερθούν τα μέτρα αυτά	Μοντέλα δεδομένων: - μορφότυπος για τα βιογραφικά σημειώματα Europass CV - ELM (ευρωπαϊκό μοντέλο μάθησης) - ESCO (ευρωπαϊκή ταξινόμηση δεξιοτήτων και επαγγελμαμάτων) - EFSS (λειτουργικά πρότυπα και	Άνευ αντικειμένου

	προδιαγραφές EURES)	
--	---------------------	--

4.5. Μέτρα στήριξης της ψηφιακής εφαρμογής

Γενική περιγραφή των μέτρων στήριξης της ψηφιακής εφαρμογής

Περιγραφή του μέτρου	Αναφορές στις απαιτήσεις	Ρόλος της Επιτροπής (κατά περίπτωση)	Εμπλεκόμενοι φορείς (κατά περίπτωση)	Αναμενόμενο χρονοδιάγραμμα (κατά περίπτωση)
Απόφαση για το Europass — 2018/646	Άρθρο 7, υποσημείωση 35	Παροχή λύσεων, διαχείριση της συμβουλευτικής ομάδας για το Europass και άσκηση καθηκόντων προέδρου σ' αυτή	Συμβουλευτική ομάδα για το Europass, εθνικά κέντρα Europass	Έχει ήδη εφαρμοστεί